

SÉANCES DU JEUDI 17 DÉCEMBRE 1998
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 17 DECEMBER 1998

MATIN

SOMMAIRE:

EXCUSÉS:

Page 6849.

PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI (Discussion):

Proposition de loi interprétative de l'article 77, alinéa 2, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

Proposition de loi interprétative de l'article 77, alinéa 2, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

Discussion générale, p. 6849.

Discussion des articles, p. 6849.

Proposition de loi visant à réduire la durée de la détention administrative des étrangers en séjour illégal sur le territoire belge.

Discussion générale. — *Oratrice: Mme Lizin*, p. 6850.

Discussion des articles, p. 6850.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord euro-méditerranéen établissant une association entre les Communautés européennes et leurs États membres, d'une part, et l'État d'Israël, d'autre part, les Annexes I, II, III, IV, V, VI et VII, les Protocoles 1, 2, 3, 4 et 5, l'Acte final, faits à Bruxelles le 20 novembre 1995.

Discussion générale. — *Orateurs: M. Nothomb*, rapporteur, *Mme Lizin*, p. 6851.

Renvoi en commission, p. 6852.

OCHTEND

INHOUDSOPGAVE:

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 6849.

WETSONTWERPEN EN WETSVOORSTELLEN (Bespreking):

Wetsvoorstel tot interpretatie van artikel 77, tweede lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Wetsvoorstel tot interpretatie van artikel 77, tweede lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Algemene bespreking, blz. 6849.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 6849.

Wetsvoorstel houdende inkorting van de administratieve hechtenis van buitenlanders die illegaal op het Belgisch grondgebied verblijven.

Algemene bespreking. — *Spreker: mevrouw Lizin*, blz. 6850.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 6850.

Wetsontwerp houdende instemming met de Euro-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Staat Israël, anderzijds, de Bijlagen I, II, III, IV, V, VI en VII, Protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en Slotakte, gedaan te Brussel op 20 november 1995.

Algemene bespreking. — *Sprekers: de heer Nothomb*, rapporteur, *mevrouw Lizin*, blz. 6851.

Terugzending naar de commissie, blz. 6852.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le gouvernement d'Ukraine concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Kiev le 20 mai 1996.

Discussion générale, p. 6852.

Discussion des articles, p. 6852.

Projet de loi portant assentiment aux actes internationaux suivants :

1. Convention internationale sur la protection des artistes interprètes ou exécutants, des producteurs de phonogrammes et des organismes de radiodiffusion, faite à Rome le 26 octobre 1961;
2. Convention de Berne pour la protection des œuvres littéraires et artistiques du 9 septembre 1886, complétée à Paris le 4 mai 1896, révisée à Berlin le 13 novembre 1908, complétée à Berne le 20 mars 1914 et révisée à Rome le 2 juin 1928, à Bruxelles le 26 juin 1948, à Stockholm le 14 juillet 1967 et à Paris le 24 juillet 1971, faite à Paris le 24 juillet 1971.

Discussion générale, p. 6852.

Discussion des articles, p. 6853.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la Mongolie tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, signée à Bruxelles le 26 septembre 1995.

Discussion générale, p. 6853.

Discussion des articles, p. 6853.

Projet de loi portant assentiment à la Convention internationale contre la prise d'otages, faite à New York le 17 décembre 1979.

Discussion générale, p. 6854.

Discussion des articles, p. 6854.

Projet de loi portant assentiment au Traité entre le Royaume de Belgique, la Région flamande et le Royaume des Pays-Bas portant révision du règlement sur l'exécution de l'article IX du Traité du 19 avril 1839 et du chapitre II, sections 1 et 2 du Traité du 5 novembre 1842, modifiés, relatif au pilotage et à la surveillance commune (règlement de l'Escaut) et à l'annexe, faits à Middelburg le 11 janvier 1995.

Discussion générale, p. 6854.

Discussion des articles, p. 6854.

Projet de loi dérogeant à l'article 20bis de la loi du 24 août 1939 relative à la Banque Nationale de Belgique et modifiant la loi du 22 février 1998 fixant le statut organique de la Banque nationale de Belgique (Évocation).

Discussion générale. — *Orateurs: MM. Coene, Moens,*
rapporteur, p. 6855.

Discussion des articles, p. 6860.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de M. Devolder au ministre des Affaires sociales sur «les patients atteints d'*Epidermolysis Bullosa Dystrophica inversa*».

Orateurs: M. Devolder, Mme De Galan, ministre des Affaires sociales, p. 6860.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van Oekraïne inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Kiev op 20 mei 1996.

Algemene bespreking, blz. 6852.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 6852.

Wetsontwerp houdende instemming met volgende internationale akten :

1. Internationaal Verdrag inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties, gedaan te Rome op 26 oktober 1961;
2. Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst van 9 september 1886, aangevuld te Parijs op 4 mei 1896, herzien te Berlijn op 13 november 1908, aangevuld te Bern op 20 maart 1914, herzien te Rome op 2 juni 1928, te Brussel op 26 juni 1948, te Stockholm op 14 juli 1967 en te Parijs op 24 juli 1971, gedaan te Parijs op 24 juli 1971.

Algemene bespreking, blz. 6852.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 6853.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Mongolië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Brussel op 26 september 1995.

Algemene bespreking, blz. 6853.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 6853.

Wetsontwerp houdende instemming met het internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, opgemaakt te New York op 17 december 1979.

Algemene bespreking, blz. 6854.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 6854.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk België, het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden tot herziening van het reglement ter uitvoering van artikel IX van het tractaat van 19 april 1839 en van hoofdstuk II, afdelingen 1 en 2, van het tractaat van 5 november 1842, zoals gewijzigd, voor wat betreft het loodswezen en het gemeenschappelijk toezicht daarop (Scheldereglement) en met de bijlage, gedaan te Middelburg op 11 januari 1995.

Algemene bespreking, blz. 6854.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 6854.

Wetsontwerp houdende afwijking van artikel 20bis van de wet van 24 augustus 1939 op de Nationale Bank van België en tot wijziging van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (Evocatie).

Algemene bespreking. — *Sprekers: de heren Coene, Moens*, rapporteur, blz. 6855.

Artikelsgewijze bespreking, blz. 6860.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van de heer Devolder aan de minister van Sociale Zaken over «de patiënten die getroffen zijn door *Epidermolysis Bullosa Dystrophica inversa*».

Sprekers: de heer Devolder, mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken, blz. 6860.

Demande d'explications de M. De Decker au ministre des Affaires étrangères sur «les conséquences du Sommet franco-britannique de Saint-Malo consacré à la politique étrangère et de sécurité de l'Union européenne et au rôle de l'Union de l'Europe occidentale».

Ajournement, p. 6862.

APRÈS-MIDI

SOMMAIRE:

EXCUSÉS:

Page 6863.

MESSAGES:

Page 6863.

Chambre des représentants.

COMMUNICATIONS:

Page 6864.

1. Cour d'arbitrage.
2. Parlement européen.
3. Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale.
4. Conseil central de l'économie.

PÉTITIONS:

Page 6865.

NON-ÉVOCATIONS:

Page 6865.

PROPOSITIONS (Dépôt):

Page 6866.

M. D'Hooghe et Mme Maximus. — Proposition de loi modifiant la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnées le 14 juillet 1994, en ce qui concerne le Conseil scientifique institué auprès du Service des soins de santé.

MM. Verreycken et Ceder. — Proposition de déclaration de révision de l'article 88 de la Constitution.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Dépôt):

Page 6866.

Mme Lizin au vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale sur «le secteur de l'électricité et ses perspectives».

Mme Lizin au vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale sur «la décision d'acheter 18 avions sans-pilotes 'Hunter' de fabrication israélo-américaine».

Mme Lizin au secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement sur «la réinsertion professionnelle des personnes handicapées en milieu ordinaire de travail».

Vraag om uitleg van de heer De Decker aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de gevolgen van de Frans-Britse top in Saint-Malo over het buitenlands en veiligheidsbeleid in de Europese Unie en over de rol van de Westeuropese Unie».

Verdaging, blz. 6862.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE:

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 6863.

BOODSCHAPPEN:

Bladzijde 6863.

Kamer van volksvertegenwoordigers.

MEDEDELINGEN:

Bladzijde 6864.

1. Arbitragehof.
2. Europees Parlement.
3. Assemblee van de Westeuropese Unie.
4. Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

VERZOEKSCHRIFTEN:

Bladzijde 6865.

NON-EVOCATIES:

Bladzijde 6865.

VOORSTELLEN (Indiening):

Bladzijde 6866.

De heer D'Hooghe en mevrouw Maximus. — Wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorgingen en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wat de Wetenschappelijke Raad bij de Dienst voor geneeskundige verzorging betreft.

De heren Verreycken en Ceder. — Voorstel van verklaring tot herziening van artikel 88 van de Grondwet.

VRAGEN OM UITLEG (Indiening):

Bladzijde 6866.

Mevrouw Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Landsverdediging over «de elektriciteitssector en de toekomstperspectieven».

Mevrouw Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Landsverdediging over «de beslissing om 18 onbemande 'Hunter'-vliegtuigen van Israëlsch-Amerikaanse makelij te kopen».

Mevrouw Lizin aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over «het inschakelen van gehandicapten in het normale arbeidsproces».

PROPOSITIONS (Prise en considération):

Pages 6866 et 6889.

Mmes Willame-Boonen et Delcourt-Pêtre. — Proposition de loi complétant l'article 3, § 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973.

Mme Delcourt-Pêtre. — Proposition de loi favorisant la parité entre les femmes et les hommes lors des élections.

M. Loones et consorts. — Proposition de loi modifiant l'article 43^{quater} de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire.

MM. D'Hooghe et Moens. — Proposition de loi modifiant l'article 151 du Code des impôts sur les revenus 1992, en ce qui concerne la réduction d'impôt pour pensions et revenus de remplacement.

M. Olivier. — Proposition de loi fixant les règles permettant de déterminer la valeur de transmission des officines pharmaceutiques et de surveiller cette transmission.

MM. Verreycken et Buelens. — Proposition de loi interdisant le choix du sexe d'un enfant pour des motifs non médicaux.

Mme Thijs. — Proposition de loi modifiant l'arrêté ministériel du 14 décembre 1995 fixant l'intervention de l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités dans les frais de déplacement exposés dans le cadre de la rééducation fonctionnelle.

Mme Lizin. — Proposition de loi portant interdiction de la sous-traitance en deuxième degré pour les travaux en zones chaudes dans les centrales nucléaires.

M. Coene. — Proposition de loi modifiant l'article 16 de la loi du 26 juillet 1962 relative à la procédure d'extrême urgence en matière d'expropriation pour cause d'utilité publique.

M. Delcroix et consorts. — Proposition de loi supprimant l'exclusion du droit de déduire la TVA sur les frais de restaurant et les frais de logement.

Mme Lizin. — Proposition de loi modifiant la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur, en vue de réglementer l'installation et la dénomination de magasin d'usine.

M. Loones et consorts. — Proposition de loi modifiant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions.

Mmes de Bethune et Thijs. — Proposition de résolution concernant Taslima Nasreen.

M. Anciaux. — Proposition de résolution relative à la composition du Comité de contrôle du gaz et de l'électricité.

M. Anciaux et consorts. — Proposition de résolution relative à la présence, en Belgique, de groupes de pression dans le cadre des activités de l'*«Armed Forces Communications and Electronics Association»*.

Mme Willame-Boonen. — Proposition modifiant l'article 57 du Règlement du Sénat.

QUESTIONS ORALES (Discussion):

Question orale de M. Hatry au ministre des Finances sur «l'application des lois relatives au concordat et à la faillite: refus de l'excusabilité par les autorités publiques».

Orateurs: M. Hatry, M. Viseur, ministre des Finances, p. 6866.

VOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 6866 en 6889.

De dames Willame-Boonen en Delcourt-Pêtre. — Wetsvoorstel tot aanvulling van artikel 3, § 1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Mevrouw Delcourt-Pêtre. — Wetsvoorstel ter bevordering van de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen bij verkiezingen.

De heer Loones c.s. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 43^{quater} van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

De heren D'Hooghe en Moens. — Wetsvoorstel houdende wijziging van artikel 151 van het Wetboek van inkomenstbelastingen 1992, inzake de belastingvermindering voor pensioenen en vervangingsinkomsten.

De heer Olivier. — Wetsvoorstel tot vaststelling van de regels die toelaten de waarde van de overdracht der apotheken vast te stellen en toezicht uit te oefenen op deze overdracht.

De heren Verreycken en Buelens. — Wetsvoorstel tot invoering van een verbod op geslachtskeuze van een kind om niet-medische redenen.

Mevrouw Thijs. — Wetsvoorstel tot wijziging van het ministerieel besluit van 14 december 1995 tot vaststelling van de tegemoetkoming van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen in de reiskosten in verband met de revalidatie.

Mevrouw Lizin. — Wetsvoorstel houdende verbod voor ondераannemers om werk in de warme zones van kerncentrales verder in onderaangesteld te geven.

De heer Coene. — Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 16 van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemeen nutte.

De heer Delcroix c.s. — Wetsvoorstel houdende afschaffing van de uitsluiting van het recht op aftrek van BTW op maaltijd- en logieskosten.

Mevrouw Lizin. — Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument ten einde de vestiging en de benaming van fabriekswinkels aan regels te onderwerpen.

De heer Loones c.s. — Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munition.

De dames de Bethune en Thijs. — Voorstel van resolutie betreffende Taslima Nasreen.

De heer Anciaux. — Voorstel van resolutie betreffende de samenstelling van het Controlecomité voor de elektriciteit en het gas.

De heer Anciaux c.s. — Voorstel van resolutie betreffende de aanwezigheid van wapenlobbygroepen in België naar aanleiding van de activiteiten van de *«Armed Forces Communications and Electronics Association»*.

Mevrouw Willame-Boonen. — Voorstel tot wijziging van artikel 57 van het Reglement van de Senaat.

MONDELINGE VRAGEN (Bespreking):

Mondelinge vraag van de heer Hatry aan de minister van Financiën over «de toepassing van de wetten op het gerechtelijk akkoord en het faillissement: de weigering van sommige instellingen om de verschoonbaarheid van de schuldenaar te aanvaarden».

Sprekers: de heer Hatry, de heer Viseur, minister van Financiën, blz. 6866.

Question orale de M. Ceder au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «la diffusion sur Internet de messages inadmissibles par un agent de police».

Orateurs : M. Ceder, M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 6867.

Question orale de Mme Lizin au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «la promotion au grade d'adjudant de gendarmerie».

Orateurs : Mme Lizin, M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 6868.

Question orale de Mme Lizin au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur et au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «la mesure de la radioactivité ambiante sur le territoire belge».

Orateurs : Mme Lizin, M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 6869.

Question orale de M. Caluwé au secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement sur «le projet de répartition en zones concernant les services d'incendie de la province d'Anvers».

Orateurs : M. Caluwé, M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 6870.

Question orale de M. Goris au premier ministre sur «les bombardements sur l'Iraq».

Question orale de M. Jonckheer au ministre des Affaires étrangères sur «la position du gouvernement belge sur la décision du gouvernement américain de bombarder l'Iraq».

Orateurs : MM. Goris, Jonckheer, M. Derycke, ministre des Affaires étrangères, p. 6871.

Question orale de Mme Willame-Boonen au ministre de la Santé publique et des Pensions et au ministre des Affaires étrangères sur «la signature par la Belgique de la Convention du Conseil de l'Europe sur les droits de l'homme et la biochimie».

Orateurs : Mme Willame-Boonen, M. Colla, ministre de la Santé publique et des Pensions, p. 6873.

Question orale de M. Loones au ministre des Transports sur «SNCB — Opération bonne volonté envers la clientèle — Contre-propositions».

Orateurs : M. Loones, M. Derycke, ministre des Affaires étrangères, p. 6874.

Question orale de M. Caluwé au ministre des Transports sur «les nouveaux horaires de la SNCB».

Orateurs : M. Caluwé, M. Derycke, ministre des Affaires étrangères, p. 6875.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 6875.

PROJETS ET PROPOSITIONS DE LOI (Votes):

Projet de loi relative aux organisations criminelles (Évocation), p. 6877.

Explications de vote: *Orateurs : MM. Coveliers, Loones, Desmedt, Boutmans, Erdman*, p. 6877.

Mondelinge vraag van de heer Ceder aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de verspreiding op het Internet van ontoelaatbare boodschappen door een politieman».

Sprekers : de heer Ceder, de heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 6867.

Mondelinge vraag van mevrouw Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de bevordering tot de graad van adjudant bij de rijkswacht».

Sprekers : mevrouw Lizin, de heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 6868.

Mondelinge vraag van mevrouw Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «het meten van de omgevingsstraling op het Belgisch grondgebied».

Sprekers : mevrouw Lizin, de heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 6869.

Mondelinge vraag van de heer Caluwé aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over «het ontwerp van regio-indeling voor de brandweerdiensten van de provincie Antwerpen».

Sprekers : de heer Caluwé, de heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 6870.

Mondelinge vraag van de heer Goris aan de eerste minister over «de bombardementen op Irak».

Mondelinge vraag van de heer Jonckheer aan de minister van Buitenlandse Zaken over «het standpunt van de Belgische regering ten opzichte van het besluit van de Amerikaanse regering om Irak te bombarderen».

Sprekers : de heren Goris, Jonckheer, de heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 6871.

Mondelinge vraag van mevrouw Willame-Boonen aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen en aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de ondertekening door België van het Verdrag van de Raad van Europa inzake de rechten van de mens en de biogeneeskunde».

Sprekers : mevrouw Willame-Boonen, de heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen, blz. 6873.

Mondelinge vraag van de heer Loones aan de minister van Vervoer over «NMBS — Operatie goodwill — Alternative voorstellen».

Sprekers : de heer Loones, de heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 6874.

Mondelinge vraag van de heer Caluwé aan de minister van Vervoer over «het nieuwe rittenschema van de NMBS».

Sprekers : de heer Caluwé, de heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken, blz. 6875.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 6875.

WETSONTWERPEN EN WETSVOORSTELLEN (Stemmingen):

Wetsontwerp betreffende criminelle organisaties (Evocatie), blz. 6877.

Stemverklaringen: *Sprekers : de heren Coveliers, Loones, Desmedt, Boutmans, Erdman*, blz. 6877.

Projet de loi relative à la réforme des cantons judiciaires.

Vote réservés. — Orateur: M. Desmedt, p. 6875.

Vote sur l'ensemble, p. 6877.

Explications de vote: Orateurs: M. De Decker, Mme Willame-Boonen, MM. Loones, Jonckheer, p. 6877.

Projet de loi modifiant certaines dispositions de la deuxième partie du Code judiciaire concernant le Conseil supérieur de la justice, la nomination et la désignation de magistrats et instaurant un système d'évaluation pour les magistrats, p. 6878.

Explications de vote: Orateurs: M. Erdman, M. le président, MM. Loones, Boutmans, p. 6878.

Projet de loi modifiant l'arrêté royal n° 499 du 31 décembre 1986 portant réglementation de la sécurité sociale de certains jeunes défavorisés (Évocation), p. 6879.

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 34 du 20 juillet 1967 relatif à l'occupation de travailleurs de nationalité étrangère, p. 6879.

Explications de vote: Orateurs: MM. Hostekint, Boutmans, Loones, p. 6880.

Proposition de loi modifiant l'article 77, alinéa 2, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, p. 6881.

Proposition de loi visant à réduire la durée de la détention administrative des étrangers en séjour illégal sur le territoire belge, p. 6881.

Explication de vote: Orateur: M. Daras, p. 6882.

Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le gouvernement d'Ukraine concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Kiev le 20 mai 1996, p. 6882.

Explication de vote: Orateur: M. Jonckheer, p. 6882.

Projet de loi portant assentiment aux actes internationaux suivants:

1. Convention internationale sur la protection des artistes interprètes ou exécutants, des producteurs de phonogrammes et des organismes de radiodiffusion, faite à Rome le 26 octobre 1961;

2. Convention de Berne pour la protection des œuvres littéraires et artistiques du 9 septembre 1886, complétée à Paris le 4 mai 1896, révisée à Berlin le 13 novembre 1908, complétée à Berne le 20 mars 1914 et révisée à Rome le 2 juin 1928, à Bruxelles le 26 juin 1948, à Stockholm le 14 juillet 1967 et à Paris le 24 juillet 1971, faite à Paris le 24 juillet 1971, p. 6885.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la Mongolie tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, signée à Bruxelles le 26 septembre 1995, p. 6883.

Projet de loi portant assentiment à la Convention internationale contre la prise d'otages, faite à New York le 17 décembre 1979, p. 6883.

Wetsontwerp betreffende de hervorming van de gerechtelijke kantons.

Aangehouden stemmingen. — *Spreker: de heer Desmedt, blz. 6875.*

Stemming over het geheel, blz. 6877.

Stemverklaringen: *Sprekers: de heer De Decker, mevrouw Willame-Boonen, de heren Loones, Jonckheer, blz. 6877.*

Wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van deel II van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de Hoge Raad voor de Justitie, de benoeming en aanwijzing van magistraten en tot invoering van een evaluatiesysteem voor magistraten, blz. 6878.

Stemverklaringen: *Sprekers: de heer Erdman, de voorzitter, de heren Loones, Boutmans, blz. 6878.*

Wetsontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 499 van 31 december 1986 tot regeling van de sociale zekerheid van sommige kansarme jongeren (Evocatie), blz. 6879.

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 34 van 20 juli 1967 betreffende de tewerkstelling van de werknemers van vreemde nationaliteit, blz. 6879.

Stemverklaringen: *Sprekers: de heren Hostekint, Boutmans, Loones, blz. 6880.*

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 77, tweede lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, blz. 6881.

Wetsvoorstel houdende inkorting van de administratieve hechtenis van buitenlanders die illegaal op het Belgisch grondgebied verblijven, blz. 6881.

Stemverklaring: *Spreker: de heer Daras, blz. 6882.*

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van Oekraïne inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Kiev op 20 mei 1996, blz. 6882.

Stemverklaring: *Spreker: de heer Jonckheer, blz. 6882.*

Wetsontwerp houdende instemming met volgende internationale akten:

1. Internationaal Verdrag inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties, gedaan te Rome op 26 oktober 1961;

2. Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst van 9 september 1886, aangevuld te Parijs op 4 mei 1896, herzien te Berlijn op 13 november 1908, aangevuld te Bern op 20 maart 1914, herzien te Rome op 2 juni 1928, te Brussel op 26 juni 1948, te Stockholm op 14 juli 1967 en te Parijs op 24 juli 1971, gedaan te Parijs op 24 juli 1971, blz. 6885.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Mongolië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Brussel op 26 september 1995, blz. 6883.

Wetsontwerp houdende instemming met het internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, opgemaakt te New York op 17 december 1979, blz. 6883.

Projet de loi portant assentiment au Traité entre le Royaume de Belgique, la Région flamande et le Royaume des Pays-Bas portant révision du règlement sur l'exécution de l'article IX du Traité du 19 avril 1839 et du chapitre II, sections 1 et 2 du Traité du 5 novembre 1842, modifiés, relatif au pilotage et à la surveillance commune (règlement de l'Escaut) et à l'annexe, faits à Middelburg le 11 janvier 1995, p. 6883.

Orateurs : MM. Vautmans, Nothomb, M. le président,
p. 6883.

Projet de loi dérogeant à l'article 20bis de la loi du 24 août 1939 relative à la Banque nationale de Belgique et modifiant la loi du 22 février 1998 fixant le statut organique de la Banque nationale de Belgique (Évocation).

Vote réservé, p. 6876.

Vote, p. 6884.

Explication de vote: *Orateur: M. Verreycken,*
p. 6884.

MOTION (Vote):

Vote sur la motion déposée par M. Vandenberghe et consorts lors de la discussion du rapport de la commission parlementaire chargée d'enquêter sur la criminalité organisée en Belgique, p. 6880.

VŒUX DE M. LE PRÉSIDENT:

Orateurs : M. le président, M. Lallemand, p. 6884.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de M. Ceder au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur «La Poste et le Vlaams Blok».

Orateurs : M. Ceder, M. Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications,
p. 6885.

Demande d'explications de M. Hatry au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises et au ministre de la Justice sur «l'absence de règles déontologiques dans les directives envisagées par le ministre pour l'Institut de l'immobilier».

Orateurs : M. Hatry, M. Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications,
p. 6887.

Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag tussen het Koninkrijk België, het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden tot herziening van het reglement ter uitvoering van artikel IX van het traatbaar van 19 april 1839 en van hoofdstuk II, afdelingen 1 en 2, van het traatbaar van 5 november 1842, zoals gewijzigd, voor wat betreft het loodswezen en het gemeenschappelijk toezicht daarop (Scheldereglement) en met de bijlage, gedaan te Middelburg op 11 januari 1995, blz. 6883.

Sprekers : de heren Vautmans, Nothomb, de voorzitter,
blz. 6883.

Wetsontwerp houdende afwijking van artikel 20bis van de wet van 24 augustus 1939 op de Nationale Bank van België en tot wijziging van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (Evocatie).

Aangehouden stemming, blz. 6876.

Stemming, blz. 6884.

Stemverklaring: *Spreker: de heer Verreycken,*
blz. 6884.

MOTIE (Stemming):

Stemming over de motie ingediend door de heer Vandenberghe c.s. bij de besprekking van het verslag van de parlementaire commissie van onderzoek naar de georganiseerde criminaliteit in België, blz. 6880.

WENSEN VAN DE VOORZITTER:

Sprekers : de voorzitter, de heer Lallemand, blz. 6884.

VRAGEN OM UITLEG (Besprekking):

Vraag om uitleg van de heer Ceder aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «De Post en het Vlaams Blok».

Sprekers : de heer Ceder, de heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, blz. 6885.

Vraag om uitleg van de heer Hatry aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen en aan de minister van Justitie over «het uitblijven van deontologische regels in de richtlijnen die de minister overweegt voor het Instituut van vastgoedkelaars».

Sprekers : de heer Hatry, de heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, blz. 6887.

SÉANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. MAHOUX, PREMIER VICE-PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN **DE HEER MAHOUX**, EERSTE ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 15.
De vergadering wordt geopend om 10.15 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mmes Mayence-Goossens, pour raisons personnelles; Milquet, pour raisons familiales; Nelis-Van Liedekerke, MM. Poty, Urbain, pour raison de santé; Buelens, De Decker, pour d'autres raisons; Destexhe, en mission à l'étranger, et Vergote, pour devoirs professionnels, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhinderung: de dames Mayence-Goossens, om persoonlijke redenen; Milquet, om familiale redenen; Nelis-Van Liedekerke, de heren Poty, Urbain, om gezondheidsredenen; Buelens, De Decker, wegens andere plichten; Destexhe, met opdracht in het buitenland, en Vergote, wegens ambtsplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

WETSVOORSTEL TOT INTERPRETATIE VAN ARTIKEL 77, TWEEDE LID, VAN DE WET VAN 15 DECEMBER 1980 BETREFFENDE DE TOEGANG TOT HET GRONDGEBIED, HET VERBLIJF, DE VESTIGING EN DE VERWIJDERING VAN VREEMDELINGEN

WETSVOORSTEL TOT INTERPRETATIE VAN ARTIKEL 77, TWEEDE LID, VAN DE WET VAN 15 DECEMBER 1980 BETREFFENDE DE TOEGANG TOT HET GRONDGEBIED, HET VERBLIJF, DE VESTIGING EN DE VERWIJDERING VAN VREEMDELINGEN

Algemene besprekking

Artikelsgewijze besprekking

PROPOSITION DE LOI INTERPRÉTATIVE DE L'ARTICLE 77, ALINÉA 2, DE LA LOI DU 15 DÉCEMBRE 1980 SUR L'ACCÈS AU TERRITOIRE, LE SÉJOUR, L'ÉTABLISSEMENT ET L'ÉLOIGNEMENT DES ÉTRANGERS

PROPOSITION DE LOI INTERPRÉTATIVE DE L'ARTICLE 77, ALINÉA 2, DE LA LOI DU 15 DÉCEMBRE 1980 SUR L'ACCÈS AU TERRITOIRE, LE SÉJOUR, L'ÉTABLISSEMENT ET L'ÉLOIGNEMENT DES ÉTRANGERS

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — Ik stel de Senaat voor deze wetsvoorstellen samen te bespreken.

Je propose au Sénat de joindre la discussion de ces propositions de loi. (*Assentiment.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. I-1648/5 van de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° I-1648/5 de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Pinoie, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'article 77, deuxième alinéa, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, inséré par la loi du 15 juillet 1996, est remplacé par la disposition suivante :

«L'alinéa précédent ne s'applique pas si l'aide ou l'assistance est offerte à l'étranger pour des raisons principalement humanitaires.»

Art. 2. Artikel 77, tweede lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ingevoegd door de wet van 15 juli 1996, wordt vervangen als volgt :

«Indien de hulp of bijstand aan de vreemdeling uit voorname-lijk humanitaire overwegingen verleend wordt, is het vorige lid niet van toepassing.»

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — De commissie stelt volgend nieuw opschrift voor : wetsvoorstel tot wijziging van artikel 77, tweede lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

La commission propose un nouvel intitulé ainsi libellé : proposition de loi modifiant l'article 77, alinéa 2, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

Is de Senaat het eens met die tekst ?

Ce texte rencontre-t-il l'accord du Sénat ? (*Assentiment.*)

Het nieuw opschrift is goedgekeurd.

Le nouvel intitulé est approuvé.

We stemmen later over het geheel van het wetsvoorstel.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

WETSVOORSTEL HOUDENDE INKORTING VAN DE ADMINISTRATIEVE HECHTENIS VAN BUITENLANDERS DIE ILLEGAAL OP HET BELGISCH GRONDGEBIED VERBLIJVEN

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROPOSITION DE LOI VISANT À RÉDUIRE LA DURÉE DE LA DÉTENTION ADMINISTRATIVE DES ÉTRANGERS EN SÉJOUR ILLÉGAL SUR LE TERRITOIRE BELGE

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de besprekking aan van het wetsvoorstel.

Nous abordons l'examen de la proposition de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-911/5 van de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-911/5 de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Thijs, rapporteur, verwijst naar het verslag.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, les réalités de ce problème méritent que nous lui accordions quelques minutes de notre temps. Je remercie le vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur de sa présence.

Les éléments de la modification de l'article 77 dans le dossier précédent et de la modification d'une série d'articles — en particulier, l'article 7, alinéa 6, relatif à la durée de la détention administrative — sont acquis depuis notre rapport général sur l'évaluation de la mise en œuvre de la loi dite Vande Lanotte. Encore fallait-il la modifier.

Après les nombreuses critiques dont cette loi a fait l'objet, le fait que le Parlement aboutisse enfin à en proposer la modification est peut-être symbolique mais en tout cas révélateur d'un changement d'attitude par rapport à l'efficacité de mesures qui seraient par trop rigides et nieraient l'aspect humanitaire et parfois même légal.

La détention administrative est une matière qu'il faut traiter avec respect. En effet, elle ouvre très souvent la voie à des abus. Avec l'application de la loi Vande Lanotte, nous avons eu le sentiment que le délai de huit mois était particulièrement long. Au cours des auditions, nous avons eu l'occasion d'entendre les experts français qui, eux, maintiennent cette durée à dix jours. La différence est considérable. Après avoir entendu, d'une part, M. Schewebach et, d'autre part, les différents experts belges de cette matière, nous avons opté pour une réduction relative — la durée est désormais de cinq mois, ce qui reste long — avec la perspective réinstaurée dans le texte de pouvoir, lorsqu'il s'agit de personnes condamnées, maintenir huit mois de détention administrative qui n'auraient donc rien à voir avec leur condamnation.

Nous voterons évidemment le texte dans sa forme actuelle, mais je pense tout de même que la Belgique reste un des pays où la détention administrative, c'est-à-dire non basée sur des faits répréhensibles d'un point de vue pénal, est particulièrement lourde et sévère. Je crois qu'il y a lieu d'encourager les responsables de la mise en œuvre de ces lois — à travers vous, monsieur le vice-premier ministre, les fonctionnaires qui en ont la charge — à ne pas recourir à des délais aussi longs. Cette période est un maximum qui ne doit être utilisé que dans des cas exceptionnels.

M. le président. — Plus personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

L'article premier est ainsi libellé :

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. La loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, modifiée par la loi du 15 juillet 1996, est modifiée comme suit :

Aux articles 7, alinéa 6, 25, alinéa 6, 29, alinéa 4, 74/5, § 3, alinéa 3, 74/5, § 4, 3e, et 74/6, § 2, alinéa 3, le mot «huit» est remplacé chaque fois par le mot «cinq».

Art. 2. De wet van 15 decembre 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, gewijzigd bij de wet van 15 juli 1996, wordt gewijzigd als volgt :

In de artikelen 7, zesde lid, 25, zesde lid, 29, vierde lid, 74/5, § 3, derde lid, 74/5, § 4, 3e, en 74/6, § 2, derde lid, wordt het woord «acht» telkens vervangen door het woord «vijf».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. La même loi est modifiée comme suit:

A. Aux articles 7 et 29 est ajouté chaque fois un alinéa, rédigé comme suit: «Dans le cas où la sauvegarde de l'ordre public ou la sécurité nationale l'exige, la détention de l'étranger peut être prolongée chaque fois d'un mois, après l'expiration du délai visé à l'alinéa précédent, sans toutefois que la durée totale de la détention puisse de ce fait dépasser huit mois.»

B. À l'article 25 est ajouté un alinéa, rédigé comme suit: «Dans les cas où la sauvegarde de l'ordre public ou la sécurité nationale l'exige, la mise à disposition de l'étranger peut être prolongée chaque fois d'un mois, après l'expiration du délai visé à l'alinéa précédent, sans toutefois que la durée totale de la mise à disposition puisse de ce fait dépasser huit mois.»

C. Aux articles 74/5, § 3, et 74/6, § 2, il est ajouté chaque fois un alinéa, rédigé comme suit: «Dans les cas où la sauvegarde de l'ordre public ou la sécurité nationale l'exige, la détention de l'étranger peut être prolongée chaque fois d'un mois, après l'expiration du délai visé à l'alinéa précédent, sans toutefois que la durée totale du maintien puisse de ce fait dépasser huit mois.»

D. À l'article 74/5, § 4, 3e, le mot «respectivement» est inséré après le mot «atteint» et les mots «ou huit» sont insérés après le mot «cinq».

Art. 3. Dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

A. Aan de artikelen 7 en 29 wordt telkens een lid toegevoegd luidend: «In de gevallen waarin dit noodzakelijk is voor de bescherming van de openbare orde of de nationale veiligheid, kan de opsluiting van de vreemdeling, na het verstrijken van de termijn bedoeld in vorig lid, telkens verlengd worden met één maand, zonder dat de totale duur van de opsluiting daardoor evenwel meer dan acht maanden mag bedragen.»

B. Aan het artikel 25 wordt een lid toegevoegd luidend: «In de gevallen waarin dit noodzakelijk is voor de bescherming van de openbare orde of de nationale veiligheid, kan de ter beschikking stelling van de vreemdeling, na het verstrijken van de termijn bedoeld in vorig lid, telkens verlengd worden met één maand, zonder dat de totale duur van de ter beschikking stelling daardoor evenwel meer dan acht maanden mag bedragen.»

C. Aan de artikelen 74/5, § 3, en 74/6, § 2, wordt telkens een lid toegevoegd luidend: «In de gevallen waarin dit noodzakelijk is voor de bescherming van de openbare orde of de nationale veiligheid, kan de vasthouding van de vreemdeling, na het verstrijken van de termijn bedoeld in vorig lid, telkens verlengd worden met één maand, zonder dat de totale duur van de vasthouding daardoor evenwel meer dan acht maanden mag bedragen.»

D. In artikel 74/5, § 4, 3e, worden na de woorden «voor een periode van» het woord «respectievelijk» en na het woord «vijf» de woorden «of acht» ingevoegd.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsvoorstel.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD EURO-MÉDITERRANÉEN ÉTABLISANT UNE ASSOCIATION ENTRE LES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES ET LEURS ÉTATS MEMBRES, D'UNE PART, ET L'ÉTAT D'ISRAËL, D'AUTRE PART, LES ANNEXES I, II, III, IV, V, VI ET VII, LES PROTOCOLES 1, 2, 3, 4 ET 5, L'ACTE FINAL, FAITS À BRUXELLES LE 20 NOVEMBRE 1995

Discussion générale

Renvoi en commission

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE EURO-MEDITERRANE OVEREENKOMST WAARBIJ EEN ASSOCIATIE TOT STAND WORDT GEBRACHT TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN EN HUN LIDSTATEN, ENERZIJDS, EN DE STAAT ISRAËL, ANDERZIJDS, DE BIJLAGEN I, II, III, IV, V, VI EN VII, PROTOCOLLEN 1, 2, 3, 4 EN 5, EN SLOTAKTE, GEDAAN TE BRUSSEL OP 20 NOVEMBER 1995

Algemene besprekking

Terugzending naar de commissie

M. le président. — Nous abordons l'examen du projet de loi.

We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (*Voir document n° 1-715/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.*)

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenoemte tekst als basis voor de besprekking. (*Zie gedrukt stuk nr. 1-715/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.*)

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekking is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Nothomb (PSC), rapporteur. — Monsieur le président, l'attitude que le Sénat devra prendre vis-à-vis de ce projet sera inspirée par deux éléments: le contenu de cet accord euro-méditerranéen et la situation sur place au moment où cet accord est soumis à approbation. Je ferai brièvement rapport du contenu et formulera une proposition en ce qui concerne la conjoncture dans laquelle il s'inscrit.

D'abord, le contenu de l'accord. Les principaux éléments de cet accord euro-méditerranéen sont un dialogue politique régulier entre l'Union européenne et Israël; l'instauration d'une zone de libre-échange; de nouvelles concessions réciproques dans le secteur des produits agricoles à évaluer au 1er janvier 2000 en vue de leur définition; des dispositions relatives à la liberté d'établissement, la libéralisation des services, la libre circulation des capitaux et les règles de concurrence; une coopération économique, sociale, culturelle; la création d'un comité d'association.

Le respect des principes démocratiques et des droits de l'homme est un élément essentiel de l'accord.

Cet élément est d'ailleurs expressément repris à l'article 2. En commission, nous avons eu une discussion à ce sujet quant au fond.

Un membre s'est interrogé sur les similitudes avec les accords conclus avec d'autres pays de la zone méditerranéenne. Le ministre a souligné que les accords existant avec le Maroc et la Tunisie vont moins loin que le présent accord, et ce en raison des différences de développement économique. Un membre a ajouté qu'il existait déjà une zone de libre-échange entre l'Union européenne et Israël.

Le résultat de l'accord est satisfaisant et l'on peut s'attendre à ce que les relations commerciales soient stimulées.

J'en arrive à l'opportunité de la ratification de cet accord aujourd'hui. Comme il est précisé dans le rapport écrit, les parlementaires de deux pays de l'Union européenne — à savoir la France et la Belgique — ont suspendu à la fin de l'année dernière, la procédure de ratification pour protester contre l'attitude négative du gouvernement Netanyahu dans le processus de paix. Lors de la réunion de la commission, le 25 novembre dernier, il est apparu à tout un chacun qu'en raison du processus de paix et des accords de Wye, il était devenu opportun de ratifier. En effet, à ce moment-là, nous étions engagés dans la première phase du calendrier de l'accord «Wye» qui prévoyait le début du retrait israélien des territoires de Gaza, l'ouverture d'un aéroport à Gaza et la libération de 250 prisonniers palestiniens. Nous pensions donc qu'en ratifiant l'accord euro-méditerranéen, nous donnerions dans ce contexte un signe positif.

Le ministre a rappelé que la situation demeurait cependant très difficile et qu'en mai 1999, la période intermédiaire prévue par les accords d'Oslo expirait. Il a souligné que des questions politiques se posaient.

J'en arrive à ma proposition en tant que rapporteur. Un des points forts de la discussion en commission ayant porté sur l'opportunité du moment, il me semble qu'il conviendrait de renvoyer ce projet en commission — pour autant, bien entendu, que le Sénat marque son accord — car la situation d'aujourd'hui 17 décembre n'est plus celle du 25 novembre et il y aurait donc lieu de procéder à un nouvel examen du texte. On m'informe par ailleurs que l'Assemblée nationale française a également suspendu le processus engagé de ratification. En réexaminant ce projet en commission, nous confirmerions notre attitude de l'année dernière.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, le rapport de M. Nothomb est tout à fait conforme aux souhaits de notre groupe. Nous ne pouvons qu'accepter sa proposition de renvoi en commission.

Je tiens toutefois à souligner que les positions visant à retarder l'approbation de cet accord ne sont pas prises par hostilité à Israël mais en raison du comportement actuel du gouvernement israélien.

Nos collègues français ont été plus prudents que nous en décidant de postposer l'examen de ce dossier. Ils se fondent en effet sur l'idée que celui-ci ne doit pas cheminer sous le gouvernement actuel et qu'il est préférable d'attendre que la population d'Israël ait l'occasion de se positionner par rapport aux accords de paix, en particulier l'accord Wye.

Nous sommes donc favorables à un renvoi en commission, mais pour une durée assez longue, jusqu'à ce qu'il soit possible de se rendre compte de la façon dont la situation évoluera à l'avenir.

M. le président. — Le Sénat est-il d'accord pour renvoyer le projet de loi à la commission des Affaires étrangères ?

Is de Senaat het eens met de vraag tot terugzending van het wetsontwerp naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden ? (*Instemming*.)

Il en sera donc ainsi.

Dan is aldus besloten.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE EN DE REGERING VAN OEKRAÏNE INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN, GEDAAN TE KIEV OP 20 MEI 1996

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD ENTRE L'UNION ÉCONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGSE ET LE GOUVERNEMENT D'UKRAINE CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION RÉCIPROQUES DES INVESTISSEMENTS, FAIT À KIEV LE 20 MAI 1996

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. I-1103/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° I-1103/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Bourgeois, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

L'article premier est ainsi libellé :

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. L'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise et le gouvernement d'Ukraine concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, fait à Kiev le 20 mai 1996, sortira son plein et entier effet.

Art. 2. De Ovierenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de regering van Oekraïne inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, gedaan te Kiev op 20 mei 1996, zal volkomen gevolg hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET VOLGENDE INTERNATIONALE AKTEN:

1. INTERNATIONAAL VERDRAG INZAKE DE BESCHERMING VAN UITVOERENDE KUNSTENAARS, PRODUCENTEN VAN FONOGRAMMEN EN OMROEPORGANISATIES, GEDAAN TE ROME OP 26 OKTOBER 1961

2. BERNER CONVENTIE VOOR DE BESCHERMING VAN WERKEN VAN LETTERKUNDE EN KUNST VAN 9 SEPTEMBER 1886, AANGEVULD TE PARIJS OP 4 MEI 1896, HERZIEN TE BERLIJN OP 13 NOVEMBER 1908, AANGEVULD TE BERN OP 20 MAART 1914, HERZIEN TE ROME OP 2 JUNI 1928, TE BRUSSEL OP 26 JUNI 1948, TE STOCKHOLM OP 14 JULI 1967 EN TE PARIJS OP 24 JULI 1971, GEDAAN TE PARIJS OP 24 JULI 1971

Algemene besprekking

Artikelsgewijze besprekking

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AUX ACTES INTERNATIONAUX SUIVANTS:

1. CONVENTION INTERNATIONALE SUR LA PROTECTION DES ARTISTES INTERPRÈTES OU EXÉCUTANTS, DES PRODUCTEURS DE PHONOGRAMMES ET DES ORGANISMES DE RADIODIFFUSION, FAITE À ROME LE 26 OCTOBRE 1961

2. CONVENTION DE BERNE POUR LA PROTECTION DES ŒUVRES LITTÉRAIRES ET ARTISTIQUES DU 9 SEPTEMBRE 1886, COMPLÉTÉE À PARIS LE 4 MAI 1896, RÉVISÉE À BERLIN LE 13 NOVEMBRE 1908, COMPLÉTÉE À BERNE LE 20 MARS 1914 ET RÉVISÉE À ROME LE 2 JUIN 1928, À BRUXELLES LE 26 JUIN 1948, À STOCKHOLM LE 14 JUILLET 1967 ET À PARIS LE 24 JUILLET 1971, FAITE À PARIS LE 24 JUILLET 1971

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-1105/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-1105/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Sémer, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. La Convention internationale sur la protection des artistes interprètes ou exécutants, des producteurs de phonogrammes et des organismes de radiodiffusion, faite à Rome le 26 octobre 1961, sortira son plein et entier effet.

Art. 2. Het Internationaal Verdrag inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties, gedaan te Rome op 26 oktober 1961, zal volkomen gevuld hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. La Convention de Berne pour la protection des œuvres littéraires et artistiques du 9 septembre 1886, complétée à Paris le 4 mai 1896, révisée à Berlin le 13 novembre 1908, complétée à Berne le 20 mars 1914 et révisée à Rome le 2 juin 1928, à Bruxelles le 26 juin 1948, à Stockholm le 14 juillet 1967 et à Paris le 24 juillet 1971, faite à Paris le 24 juillet 1971, sortira son plein et entier effet.

Art. 3. De Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst van 9 september 1886, aangevuld te Parijs op 4 mei 1896, herzien te Berlijn op 13 november 1908, aangevuld te Bern op 20 maart 1914, herzien te Rome op 2 juni 1928, te Brussel op 26 juni 1948, te Stockholm op 14 juli 1967 en te Parijs op 24 juli 1971, gedaan te Parijs op 24 juli 1971, zal volkomen gevuld hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË EN MONGOLIË TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING EN TOT HET VOORKOMEN VAN HET ONTGAAN VAN BELASTING INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN EN NAAR HET VERMOGEN, ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 26 SEPTEMBER 1995

Algemene besprekking

Artikelsgewijze besprekking

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE ET LA MONGOLIE TENDANT À ÉVITER LES DOUBLES IMPOSITIONS ET À PRÉVENIR L'ÉVASION FISCALE EN MATIÈRE D'IMPÔTS SUR LE REVENU ET SUR LA FORTUNE, SIGNÉE À BRUXELLES LE 26 SEPTEMBRE 1995

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de besprekking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de besprekking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-1108/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-1108/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Thijs, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene besprekking gesloten en vatten we de artikelsgewijze besprekking aan.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. La Convention entre le Royaume de Belgique et la Mongolie tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, signée à Bruxelles le 26 septembre 1995, sortira son plein et entier effet.

Art. 2. De Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Mongolië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Brussel op 26 september 1995, zal volkomen uitwerking hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET INTERNATIONAAL VERDRAG TEGEN HET NEMEN VAN GIJZELAARS, OPGEMAAKT TE NEW YORK OP 17 DECEMBER 1979

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION INTERNATIONALE CONTRE LA PRISE D'OTAGES, FAITE À NEW YORK LE 7 DÉCEMBRE 1979

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenoemte tekst als basis voor de bespreking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-1110/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-1110/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Hostekint, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. La Convention internationale contre la prise d'otages, faite à New York le 17 décembre 1979, sortira son plein et entier effet.

Art. 2. Het Internationaal Verdrag tegen het nemen van gijzelaars, opgemaakt te New York op 17 december 1979, zal volkomen gevuld hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË, HET VLAAMS GEWEST EN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN TOT HERZIENING VAN HET REGLEMENT TER UITVOERING VAN ARTIKEL IX VAN HET TRACTAAT VAN 19 APRIL 1839 EN VAN HOOFDSTUK II, AFDELINGEN 1 EN 2, VAN HET TRACTAAT VAN 5 NOVEMBER 1842, ZOALS GEWIJZIGD, VOOR WAT BETREFT HET LOODSWEZEN EN HET GE-MEENSCHAPPELIJK TOEZICHT DAAROP (SCHELDEREGLEMENT) EN MET DE BIJLAGE, GEDAAN TE MIDDELBURG OP 11 JANUARI 1995

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU TRAITÉ ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE, LA RÉGION FLAMANDE ET LE ROYAUME DES PAYS-BAS PORTANT RÉVISION DU RÈGLEMENT SUR L'EXÉCUTION DE L'ARTICLE IX DU TRAITÉ DU 19 AVRIL 1839 ET DU CHAPITRE II, SECTIONS 1 ET 2, DU TRAITÉ DU 5 NOVEMBRE 1842, MODIFIÉS, RELATIF AU PILOTAGE ET À LA SURVEILLANCE COMMUNE (RÈGLEMENT DE L'ESCAUT) ET À L'ANNEXE, FAITS À MIDDLEBURG LE 11 JANVIER 1995

Discussion générale

Discussion des articles

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenoemte tekst als basis voor de bespreking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-1117/3 van de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-1117/3 de la commission des Affaires étrangères du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Devolder, rapporteur, verwijst naar het verslag.

Daar niemand het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten en vatten we de artikelsgewijze bespreking aan.

Personne ne demandant la parole, la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles.

L'article premier est ainsi libellé:

Article premier. La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. Le Traité entre le Royaume de Belgique, la Région flamande et le Royaume des Pays-Bas portant révision du Règlement sur l'exécution de l'article IX du Traité du 19 avril 1839 et du chapitre II, sections 1 et 2, du Traité du 5 novembre 1842, modifiés, relatif au pilotage et à la surveillance commune (Règlement de l'Escaut) et annexe, faits à Middelburg le 11 janvier 1995, sortiront leur plein et entier effet.

Art. 2. Het Verdrag tussen het Koninkrijk België, het Vlaams Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden tot herziening van het Reglement ter uitvoering van artikel IX van het Tractaat van

19 april 1839 en van hoofdstuk II, afdeling 1 en 2, van het Tractaat van 5 november 1842, zoals gewijzigd, wat betreft het loodswezen en het gemeenschappelijk toezicht daarop (Scheldereglement) en bijlage, gedaan te Middelburg op 11 januari 1995, zullen volkomen gevolg hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

De voorzitter. — We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

De vergadering is geschorst.

La séance est suspendue.

— *De vergadering wordt geschorst om 10.30 uur.*

La séance est suspendue à 10 h 30.

Ze wordt hervat om 11.15 uur.

Elle est reprise à 11 h 15.

De voorzitter. — De vergadering is hervat.

La séance est reprise.

WETSONTWERP HOUDENDE AFWIJKING VAN HET ARTIKEL 20BIS VAN DE WET VAN 24 AUGUSTUS 1939 OP DE NATIONALE BANK VAN BELGIË EN TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 22 FEBRUARI 1998 TOT VASTSTELLING VAN HET ORGANIEK STATUUT VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË (EVOCATIE)

Algemene bespreking

Artikelsgewijze bespreking

(Artikel 60 van het Reglement)

PROJET DE LOI DÉROGEANT À L'ARTICLE 20BIS DE LA LOI DU 24 AOÛT 1939 RELATIVE À LA BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE ET MODIFIANT LA LOI DU 22 FÉVRIER 1998 FIXANT LE STATUT ORGANIQUE DE LA BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE (ÉVOCATION)

Discussion générale

Discussion des articles

(Article 60 du Règlement)

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het wetsontwerp.

Nous abordons l'examen du projet de loi.

Volgens het Reglement geldt de door de commissie aangenomen tekst als basis voor de bespreking. (Zie gedrukt stuk nr. 1-1162/4 van de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden van de Senaat. Zitting 1998/1999.)

Conformément à notre Règlement, le texte adopté par la commission servira de base à notre discussion. (Voir document n° 1-1162/4 de la commission des Finances et des Affaires économiques du Sénat. Session 1998/1999.)

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, aangezien het verslag pas deze morgen op de banken lag, vraag ik de voorlezing door de rapporteur.

De voorzitter. — Het woord is aan de rapporteur.

De heer Moens (SP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, ik wens mij in de eerste plaats te verontschuldigen voor mijn laatijdigheid. Ik ging er echter van uit dat dit punt pas rond 11 uur zou worden behandeld.

Op vraag van de heer Coene zal ik het integrale rapport voorleggen.

Dit wetsontwerp werd op 7 december 1998 door de Senaat geëvoerd. De onderzoekstermijn verstreek op 22 februari 1998. Op 15 december 1998 besliste de commissie, met 7 stemmen tegen 2 om dit ontwerp te bespreken tijdens haar vergadering van die dag.

Het verslag van de werkzaamheden werd gelezen op 16 december 1998.

1. Inleiding door de voorzitter van de commissie.

De voorzitter verklaart dat op donderdag 10 december 1998, in de namiddag, de voorzitter van de Senaat hem, zonder enig woord van uitleg, een copie van een brief d.d. 10 december 1998 van de minister van Financiën over dit wetsontwerp heeft overhandigd. Deze brief luidt als volgt:

«Monsieur le président,

Comme vous le savez, le projet de loi dérogeant à l'article 20bis de la loi du 24 août 1939 relative à la Banque nationale de Belgique et modifiant la loi du 22 février 1998 fixant le statut organique de celle-ci (doc. Sénat, n° 1-1162) a été évoqué au Sénat lundi passé et un délai d'examen jusqu'au 22 février 1999 est prévu.

Ce projet de loi a pour objectif principal d'attribuer à l'État belge la plus-value de plus de 89 milliards de francs réalisée par la Banque nationale de Belgique à l'occasion de ventes d'or à fin 1997 et début 1998, ceci afin de rembourser une partie de la dette publique en devises et d'améliorer de ce fait le rapport entre la dette publique et le produit intérieur brut conformément à l'article 104 C du Traité instituant la Communauté européenne.

Cette évocation pose au gouvernement un problème majeur puisqu'elle met en péril cette opération de première importance pour le pays. En effet, pour réaliser cette opération sans risques, le projet de loi devrait impérativement encore être voté et son texte publié au *Moniteur belge* cette année-ci.

Il se fait tout d'abord que l'opération en question se réalisera sur la base d'une dérogation à une disposition de la loi organique de la Banque nationale de 1939, disposition qui n'aura plus d'effet à partir du 1er janvier 1999 puisque la nouvelle loi organique du 22 février 1998 entrera alors entièrement en vigueur. Un tout nouveau projet de loi devrait donc être soumis au parlement, si l'on veut réaliser l'opération après la fin de cette année-ci.

Le plus important est toutefois, comme l'Institut monétaire européen l'a fait remarquer dans son avis sur le projet de loi en question, qu'il n'est pas du tout certain — et même improbable — que l'opération puisse encore avoir lieu après 1998; il faudra alors en tout cas obtenir l'habilitation préalable de la Banque centrale européenne.

En plus, il faut rappeler qu'il est tenu compte dans le budget de 1999 de cette recette de 89 milliards de francs, à réaliser en 1998. Si l'opération n'avait pas lieu, il faudrait par conséquent revoir le budget.

Permettez-moi enfin de m'étonner de cette évocation alors que le projet en question a été voté à la commission des Finances et du Budget et en séance plénière de la Chambre des représentants à l'unanimité et sans discussion. La rédaction du texte ne pourrait également pas poser de problème majeur puisqu'il reprend en grande partie la terminologie utilisée dans l'article 30 de la loi du 22 février 1998 fixant le statut organique de la Banque nationale.

Je me vois par conséquent dans l'obligation de vous demander la plus grande urgence dans la discussion de ce projet en commission des Finances et en séance plénière du Sénat. Ce projet ne pourra, en effet, être voté à temps que s'il est examiné en commission mardi prochain, le 15 décembre, et voté, éventuellement, le jeudi 17 décembre.

Veuillez agréer, monsieur le président, l'expression de mes sentiments les plus distingués.»

Jean-Jacques Viseur,

ministre des Finances.

De voorzitter heeft per brief van 11 december 1998 het volgende geantwoord:

«Monsieur le ministre,

Le président du Sénat m'a transmis ce jeudi 10 décembre 1998, vers 16 h 30, votre lettre n° 024896 du même jour, réf. JHI/mpf/261/981210.

Outre les observations de fond que suscite cette lettre, permettez-moi de vous faire remarquer que l'urgence n'apparaît nullement dans la manière dont le gouvernement a traité le dossier. En effet, le 8 mai 1998, le ministre a sollicité l'avis du Conseil d'État et l'a reçu le 27 mai. Le projet a été déposé à la Chambre le 17 juin, sans demande de traitement d'urgence. La commission des Finances et du Budget l'a examiné le 21 octobre 1998 et le texte n'a été approuvé en séance plénière que le 19 novembre 1998. Le texte vient seulement d'être évoqué par le Sénat, et le délai de traitement du projet expire le 23 février 1999.

Je suis particulièrement attentif à ne pas laisser s'enfoncer au Sénat des dossiers qui peuvent être traités rapidement, là où l'urgence le requiert en particulier. Vous connaissez la diligence avec laquelle j'ai traité le projet de réforme de la procédure fiscale, et ce malgré les problèmes que ce projet pose au gouvernement, après un vote malencontreux à la Chambre, vu la qualité au moins médiocre du texte adopté.

Si le gouvernement avait voulu requérir l'urgence pour ce projet, il aurait dû en saisir le Comité de concertation Chambre-Sénat pour requérir des délais spécifiques, plus courts que la procédure constitutionnelle. Ce ne fut pas le cas.

Quant au fond les arguments développés à l'égard de ce projet dans votre lettre du 10 décembre 1998, me paraissent au moins susceptibles d'une discussion.

En ce qui concerne la base légale de l'opération, pour réaliser celle-ci il faut de toute manière une action légale, soit par dérogation à l'article 20bis de la loi du 24 août 1939 relative à la Banque nationale, si l'opération se fait avant le 31 décembre 1998, soit par dérogation à l'article 30 de la loi du 22 février 1998 fixant le statut organique de la Banque nationale de Belgique si l'opération se fait après cette date.

Quant à la date de l'opération, il n'y a aucune raison impérative de nature légale ou réglementaire pour réaliser l'opération avant le 31 décembre 1998, la seule différence étant qu'après le 31 décembre, l'avis de la Banque centrale européenne est formellement obligatoire. Cette différence est purement formelle, car le gouvernement avait déjà sollicité l'avis de la BCE pour ce projet, bien que cela n'était légalement pas nécessaire. Étant donné que la BCE a donné un avis favorable, il n'y a aucune raison, ni théorique, ni légale ou de principe à croire que cet avis changerait après la mise en œuvre de l'UEM. Il est assez remarquable qu'à la Chambre, le ministre n'ait fait aucune mention de cet avis de la BCE. L'avis de la BCE est nécessaire pour s'assurer que l'opération n'entraîne aucun effet monétaire.

Quant à l'impact sur le budget, le ministre a indiqué que «...budgétairement l'opération sera neutre pour le solde primaire. Elle se traduira par une réduction des recettes non fiscales — en provenance de la BNB — contrebalancée par une réduction des charges d'intérêt de la dette en devises ...». Aucun ajustement du budget ne s'impose; en effet, les recettes sont de toute manière estimées et les dépenses d'intérêt se font d'après un système où l'ajustement budgétaire se fait ex post. Si l'opération se réalise début 1999, l'impact sur le budget sera à peine perceptible.

En conclusion, il n'y a aucune urgence à réaliser l'opération pendant l'année 1998.

Un amendement sera fait selon lequel l'opération pourra se faire en 1999 sur base d'une dérogation à l'article 30 de la loi du 22 février 1998. Tout cela pourra se faire début de l'année prochaine.

Je vous prie de croire, monsieur le ministre, à l'expression de mes sentiments les meilleurs.»

Paul Hatry,
sénateur.

Vervolgens heeft de minister van Financiën op 14 december 1998 aan de voorzitter van de commissie het volgende laten weten:

«Monsieur le Président,

Votre lettre du 11 décembre dernier réfutant la nécessité d'un traitement urgent pour le dossier sous rubrique, sollicité par mon courrier du 10 décembre dernier, a retenu toute mon attention. Vous trouverez ci-dessous les commentaires que suggèrent les observations que vous y formulez, dans l'ordre de leur présentation dans votre courrier.

La procédure suivie par le gouvernement pour l'introduction du projet de loi modifiant l'article 20bis de la loi du 24 août 1939 relative à la Banque nationale de Belgique révélait clairement, à mon avis, l'urgence que le gouvernement entendait attacher au traitement de ce dossier. La demande d'avis dans le mois accompagnant la transmission de l'avant-projet au Conseil d'État ne pouvait en effet recevoir d'autre interprétation. En revanche, la saisine du Comité de concertation Chambre-Sénat ne paraissait pas s'imposer à l'estime du gouvernement relatif au motif que, par sa nature même, le projet ne prêtait pas à évocation par le Sénat. Son adoption unanime par la commission des Finances de la Chambre accrédite d'ailleurs la pertinence d'une telle approche. Pour le surplus, le projet ayant été introduit de nombreux mois avant la fin de l'année, il paraît difficile de mettre à charge du gouvernement les retards enregistrés dans le cheminement législatif du projet dont il n'a pas la maîtrise.

Vous avancez également des arguments de fond, dont le premier a trait à l'approbation de l'opération par la Banque centrale européenne. La demande d'avis introduite auprès de l'Institut monétaire européen, compétent à l'époque, était obligatoire et non facultative, non pas en raison de la nature de l'opération envisagée, mais bien parce que son exécution requérait une modification à la loi organique de la Banque, par application de l'article 109F, 6, paragraphe 2 du Traité instituant la Communauté européenne.

L'IME n'ayant formulé aucune objection sous cet angle, mon prédécesseur n'a pas jugé utile de faire mention de l'accomplissement de cette procédure dans la présentation du projet à la Chambre.

Enfin et plus fondamentalement, vous contestez l'urgence d'une exécution du transfert de fonds projeté au bénéfice de l'État au cours de l'exercice 1998; je ne puis partager votre point de vue à cet égard. Il est en effet incontestable que le rapport d'une opération autorisant le remboursement d'emprunts en devises assortis d'un taux d'intérêt moyen élevé (c'est-à-dire plus élevé que le rendement du placement des plus-values dont question dans le projet) aura des conséquences financières préjudiciables pour l'État.

À l'égard de votre observation visant à indiquer qu'aucun ajustement budgétaire ne serait requis en cas d'absence de vote du projet avant la fin de l'année, permettez-moi de vous dire que, contrairement à ce que vous évoquez, le gouvernement devra, dans une telle hypothèse, opérer un double ajustement dans son budget 1999 dans l'optique de réestimer, d'une part, le niveau attendu des recettes non fiscales et, d'autre part, le crédit des charges d'intérêt de la dette, sur une base conforme aux données disponibles. À cet égard, le gouvernement ne peut en effet pas spéculer, dans le cadre de l'établissement de son budget pour l'année prochaine, sur l'adoption, dans un délai rapproché, du présent projet de loi, l'obligeant dès lors à procéder aux ajustements en question.

Pour les raisons évoquées ci-dessus, je me permets d'insister à nouveau sur la nécessité de mettre tout en œuvre pour la réalisation du transfert visé par le projet avant le 31 décembre 1998, telle qu'elle avait été évoquée dans mon courrier du 10 décembre au président du Sénat.

Veuillez agréer, monsieur le président, l'assurance de mes sentiments les meilleurs.»

Jean-Jacques Viseur,
ministre des Finances.

Deze brief werd op 15 december 1998 door de voorzitter als volgt beantwoord:

«Monsieur le ministre,

J'ai trouvé ce mardi matin, tant à mon domicile qu'à la maison des parlementaires, votre lettre du 14 décembre 1998.

En ce qui concerne la procédure suivie par le gouvernement, je ne puis que confirmer les éléments que je mentionnais dans ma lettre n° 1347. Il existe, en effet, une procédure constitutionnelle que le ministre des Finances et ses collaborateurs connaissent bien, puisqu'ils y ont eu recours de nombreuses fois depuis 1995, à savoir la demande d'urgence introduite avant le dépôt d'un projet de loi auprès de la Commission de concertation Chambre-Sénat.

D'autre part, vous écrivez que «le projet ne prête pas à évocation par le sénat». Il convient de noter, à ce sujet, que tant le gouvernement que les deux assemblées du Parlement ont reconnu que l'évocation est un droit imprescriptible à l'exception des lois, qui constitutionnellement ne peuvent être traitées par le Sénat.

En ce qui concerne les délais, je me permets de vous renvoyer à ma lettre n° 1347 qui indique clairement que le gouvernement n'a nullement mis en œuvre ce qu'il convenait pour tenir compte de l'urgence qu'il souhaite voir appliquer maintenant pour les différentes étapes qu'il a suivies.

En outre, la consultation de la BCE n'entraîne clairement aucun problème.

Le rapport de la commission des Finances et du Budget de la Chambre fait état de votre déclaration selon laquelle l'opération sera neutre pour le solde net à financer. Je vois donc mal comment la remise de l'opération de quelques semaines ou même de quelques mois, pourrait être dommageable pour l'État. En plus, le remboursement anticipé d'une dette entraîne souvent des charges supplémentaires considérables.

Votre argumentation sur la nécessité d'un ajustement budgétaire illustre qu'il n'y a aucune urgence en la matière. L'estimation aussi bien des recettes, que des charges d'intérêt, est toujours sujet à beaucoup d'incertitude. Les budgets sont réajustés au milieu de l'année pour tenir compte de ces incertitudes. Il est donc parfaitement possible de faire cet ajustement, s'il s'imposait, à cette occasion.

Je vous prie de croire, monsieur le ministre, à l'expression de mes sentiments les meilleurs.»

Paul Hatry,
sénateur.

2. Inleidende uiteenzetting van de minister van Financiën.

De minister moet ervoor zorgen dat het morele krediet van België ten aanzien van de andere partners van de eurozone gevrijwaard wordt.

De goudreserves van de Nationale Bank van België zijn veel hoger dan wat noodzakelijk is voor de oprichting van de Europese Centrale Bank en wat vereist is volgens het akkoord tussen de verschillende centrale banken. De Nationale Bank van België heeft in 1997 en 1998, door een aantal opeenvolgende operaties, een deel van haar goudvoorraad te gelde gemaakt en heeft op die verrichtingen een meerwaarde gerealiseerd van 89 miljard Belgische frank. Volgens de bepalingen van de organieke wet wordt deze meerwaarde bevroren op een onbeschikbare reserverekening die in de passiva van de balans opgenomen wordt. Deze som kan slechts bij wet aan de Belgische Staat overgedragen worden.

Beleidsmatig hebben we dus te maken met een normale en gezonde operatie waarin de overheidsschuld onmiddellijk verminderd wordt door middel van een overdracht.

In de Kamer heeft geen enkele fractie opmerkingen gemaakt over deze operatie. Het wetsontwerp werd eenparig aangenomen. Er werd slechts één vraag gesteld: waarom heeft de regering de Raad van State om een spoedadvies gevraagd zodat de Raad zich hoeft te beperken tot een onderzoek van de rechtsgrond, de bevoegdheid van de steller van de handeling alsmede van de vraag of aan de vormvereisten voldaan is?

De minister merkt op dat de operatie een klassieke operatie is. Ze is van belang, niet voor het primair saldo (omdat het primair saldo geen betrekking heeft op de schuldenlast) maar wel voor de vermindering van het begrotingstekort. Met deze terugbetaling verliest de Staat enerzijds niet-fiscale inkomsten, de inkomsten die deze bedragen opleveren op de rekening van de NBB, maar anderzijds wint hij ook als gevolg van de terugbetaling van huidige schulden, lopende schulden en vooral als gevolg van de terugbetaal van deviezenschulden, hetgeen de hoofdsom van de schuld vermindert maar ook wegens de hogere rentelasten dan die thans gelden. De gemiddelde rentevoet ligt immers hoger dan de rentevoet die een belegging op zicht bij de NBB thans oplevert.

Uit dit oogpunt is er geen enkel beleidsprobleem of technisch probleem.

Waarom deze operatie voor een onbepaalde periode uitstellen? De minister begrijpt niet wat men daarmee wil bereiken.

Een tweede argument ten gunste van deze operatie in 1998 is het advies dat wij ingewonnen hebben bij het Europees Monetair Instituut. Het advies was gunstig. De minister acht het niet nuttig dit advies als bijlage bij het verslag op te nemen. De minister, zijn diensten alsmede de NBB zijn de overtuiging toegedaan dat indien deze overdracht tot in 1999 wordt uitgesteld, de toestemming van de Europese Centrale Bank gevraagd moet worden overeenkomstig artikel 109F, 6, tweede lid, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Voor Belgiës reputatie wil de minister liever niet dat het eerste oordeel dat de Europese Centrale Bank moet uitspreken, betrekking heeft op een operatie die absoluut niet abnormaal is, geen uitzonderlijke operatie is en volledig overeenstemt met het beheer van de goudvoorraad door de NBB. Zolang men gebruik kan maken van de autonomie van ons land zonder dat men de operatie voor goedkeuring moet voorleggen aan de Europese Centrale Bank, die zich misschien met enige aarzeling zal uitspreken, die haar beslissing zal uitstellen en die aanleiding zal geven tot allerlei discussies, is het de plicht van de minister een dergelijke operatie ten uitvoer te leggen.

Het voorliggende wetsontwerp ligt in het verlengde van eenanders streven om de huidige schuld van België zo snel mogelijk te verminderen.

3. Algemene besprekking.

Een lid wijst voorerst op een aantal misverstanden in verband met de evocatie van dit wetsontwerp. De evocatie steunt niet op het al dan niet akkoord gaan met de operatie van overdracht van de meerwaarde (artikel 2 van het wetsontwerp), maar wel op de schrapping van artikel 15 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België (artikel 3 van het wetsontwerp).

Artikel 15 handelt over de uitgifte door de NBB van verzameelaars- of herdenkingsmunten in goud. Terwijl deze bepaling pas begin 1998 door het Parlement werd gestemd, is de regering nu plots van oordeel dat deze mogelijkheid moet geschrapt worden. Het lid vraagt zich af of de huidige gouverneur van de NBB wellicht meent dat hem een monopolie toekomt, namelijk dat van de gouverneur die goudverkopen heeft toegelaten, waardoor hij deze mogelijkheid voor de toekomst wil doen verdwijnen. Hierdoor zullen ook toekomstige regeringen geen gebruik meer kunnen maken van deze mogelijkheid om zo een deel van het goud aan te wenden tot delging van de schuld.

Nergens wordt een geldige reden aangegeven om artikel 15 te schrappen. Volgens het lid moet de door artikel 15 geboden mogelijkheid blijven bestaan en, bijgevolg, moet deze schrapping ongedaan gemaakt worden. Ook binnen de Europese context is er geen enkele reden om artikel 15 te schrappen.

Hieruit vloeit voort dat ook de aanpassing van het bestaande artikel 37 (artikel 4 van het wetsontwerp) niet meer nodig is, want de aanpassing van dit artikel was het gevolg van de schrapping van artikel 15.

Wat betreft artikel 2, ziet spreker wel geen probleem wat betreft de timing van de operatie. Inderdaad, de nieuwe wet op de NBB die vanaf 1 januari 1999 van kracht zal zijn, laat ook toe dat de

gerealiseerde meerwaarde in de Schatkist wordt gestort. Indien dit echter gebeurt na 1 januari 1999, ligt de wettelijke basis niet in artikel 20bis van de wet van 24 augustus 1939, maar wel in artikel 30 van de wet van 22 februari 1998. Een amendering van artikel 2 is dus noodzakelijk.

Uit de briefwisseling waarnaar de voorzitter van de commissie heeft verwezen (zie hierboven), blijkt dat niet langer het Europees Monetair Instituut moet geconsulteerd worden, maar wel de Europese Centrale Bank. Er is geen enkele reden waarom de consultatie van het Europees Monetair Instituut voor 1 januari 1999 geen probleem stelt, terwijl een consultatie van de Europese Centrale Bank na die datum wel een probleem zou stellen, ook psychologisch niet. De operatie is volkomen gerechtvaardigd.

In de Kamer heeft de minister verklaard dat de operatie neutraal is. Het lid merkt op dat dit trouwens zo hoort, anders zou de operatie in tegenspraak zijn met de bepalingen van het Verdrag van Maastricht en aangewend worden om de begroting op een kunstmatige manier op te smukken.

Door het feit dat de operatie neutraal is, brengt het uitstel ervan ook geen enkel substantieel nadeel mee noch op het vlak van de begroting, noch op het vlak van de publieke financiën of op gelijk welk gebied. Er is dus geen enkel element om te beweren dat een uitstel met één of twee maanden op enige wijze de credibiliteit van België of wat dan ook zou aantasten.

Het lid onderstreept dat artikel 3 van het wetsontwerp het grootste struikelblok vormt, doch dat hij wel eerst heeft nagegaan of de evocatie van dit wetsontwerp geen gevaar zou opleveren voor de transfer van de gerealiseerde meerwaarde. Met de gegeven antwoorden is spreker ervan overtuigd dat deze operatie door het uitstel niet in gevaar wordt gebracht. Het is echter wel belangrijk dat de mogelijkheid van artikel 15 blijft bestaan in de toekomst zodat een amendering van de tekst zich opdringt.

De minister herinnert eraan dat de operatie geen gevolgen meebrengt voor het primair saldo maar wel voor het begrotingssaldo omdat de regering onmiddellijk een vermindering kan realiseren op de intresten aan hogere tarieven dan de nu geldende.

Dat geld staat vast op een rekening van de NBB en moet naar de Schatkist terugkeren. De minister wenst over dat bedrag onmiddellijk te kunnen beschikken en niet over een of twee maanden omdat hij zo minder rente moet betalen. Daar komt nog bij dat de NBB bereid is het geld over te boeken en zij kan het dus niet tegen een hogere rentevoet beleggen.

Over artikel 15 van de wet van 22 februari 1998 deelt de minister mee dat hij de gelegenheid te baat heeft genomen om de tekst aan te passen omdat aan het licht is gekomen dat de NBB, in tegenstelling tot wat zij oorspronkelijk heeft beweerd, haar opdracht inzake het slaan en de uitgifte van goudstukken nooit kan uitvoeren in tegenstelling tot wat zij oorspronkelijk heeft beweerd. Immers, de markt van de herdenkingsmunten is zeer beperkt en er woedt een scherpe concurrentie. Daarom kan de NBB niet verhopen daarmee winsten te halen die in de Schatkist kunnen worden gestort. Het ziet er daarentegen naar uit dat een dergelijke operatie de Bank geld zou kunnen kosten.

Bijgevolg vraagt de NBB dat dit artikel wordt opgeheven en dat artikel 37 van de organieke wet dienovereenkomstig wordt aangepast. Dit artikel 37 luidt:

«Onverminderd de bepalingen opgenomen in het bovenoemde artikel 15, wordt aan de Staat gestort de netto-opbrengst van de uitgifte door de Bank van verzamelaars- of herdenkingsmunten ten belope van het niet-gebruikte saldo der 2,75% van het gewicht in goud dat op 1 januari 1987 in de activa van de Bank voorkomt en dat door de Staat mocht worden gebruikt inzonderheid voor de uitgifte van munten krachtens artikel 20bis, tweede lid, van de wet van 24 augustus 1939 op de Nationale Bank van België.»

Aangezien de NBB geen verzamelaars- of herdenkingsmunten meer wil uitgeven hangt dit artikel — dat in feite handelt over de gevolgen van het slaan van die munten op het storten aan de Staat van de eventueel gerealiseerde meerwaarde voor zover die meerwaarde geboekt wordt op het artikel van het niet-gebruikte saldo van de bedoelde 2,75% — samen met het bovengenoemde artikel 15 en heeft het geen bestaansreden meer.

Op verzoek van de NBB wordt voorgesteld deze artikelen op te heffen. De minister verklaart vertrouwen te hebben in het beordelingsvermogen van de NBB wat de markt betreft. De minister begrijpt wel niet dat wat niet anders is dan een klein onderdeel van de taak van de NBB, wordt aangegrepen om een normaal, klassiek wetsontwerp te ondergraven, dat bovendien de belangen van ons land dient.

Wat betreft een nieuw verzoek om advies van de Europese Centrale Bank herhaalt de minister liever andere ontwerpen aan de Bank voor te leggen omdat die zich wel eens zou kunnen afvragen waarom een wetsontwerp dat in een van beide kamers van het parlement eenparig is aangenomen, in de andere vastloopt.

Hetzelfde commissielid merkt op dat in het verleden ook andere partijen die een wetsontwerp in de Kamer hadden goedgekeurd, dit nadien in de Senaat hebben geëvoceerd.

Spreker verbaast er zich over waarom niemand de redenen voor de schrapping van artikel 15 nagaat. Als artikel 15 zo onbelangrijk is, dan kon het evengoed blijven bestaan zonder gevolgen. In dat geval was er geen enkel probleem gerezen met betrekking tot dit wetsontwerp. Nu stelt de regering wel de schrapping voor en wil zij dus duidelijk bepaalde mogelijkheden voor de toekomst afsnijden. Een dergelijke handelwijze is ongepast.

Daarenboven is het argument van de dringendheid niet gegronde omdat voldoende elementen aantonen dat de tranferoperatie ook na 1 januari 1999, nadat de Senaat het wetsontwerp zal hebben aangepast, kan doorgaan.

Terugkomend op de neutraliteit van de operatie, stipt spreker aan dat de operatie niet neutral is voor het primair saldo. Inderdaad, de ontvangsten uit de belegging van die meerwaarden vallen weg, zodat het primair saldo verslechtert, doch deze verslechtering wordt gecompenseerd door een vermindering langs de uitgavenzijde namelijk door intresten die niet meer moeten betaald worden, zodat de operatie wel neutral is op het globale begrotingsbeleid.

Volgens het lid is de uiteenzetting van de minister merkwaardig. Het voorliggende wetsontwerp gaat duidelijk uit van de NBB en tot nog toe heeft niemand er zich over gebogen. Spreker heeft dit wel gedaan en moet vaststellen dat het wetsontwerp een bepaalde mogelijkheid van de NBB schrappt zonder dat iemand de vraag naar het waarom van de schrapping stelt. De uitleg van de NBB over de krapte van de markt van herdenkingsmunten (het gaat in feite over meer dan herdenkingsmunten, ook andere munten die een wettig betaalmiddel zijn, worden geviseerd) is niet duidelijk.

Spreker wenst een duidelijke uitleg waarom de NBB niet langer die mogelijkheid wil, terwijl de Staat deze nog heeft. Kortom, spreker betreurt het gebrek aan uitleg over dit punt en het feit dat de regering de dringendheid inroept om elke discussie in de kiem te smoren.

Een ander lid verklaart dat zijn fractie niet het initiatief heeft genomen tot de evocatie, maar deze wel heeft gesteund aangezien ze uitging van de partnerfractie. Spreker benadrukt evenwel dat hij meer problemen heeft met de antwoorden van de minister dan met het oorspronkelijke wetsontwerp.

De argumenten om de operatie in 1998 te laten plaatsvinden en niet in 1999 lijken alleen gebaseerd te zijn op een politieke logica, namelijk dat de minister de begroting van 1998 in een goed daglicht wil stellen terwijl de begroting van 1999 hem niet zo belangrijk lijkt.

Wat artikel 3 van het ontwerp betreft, spreker begrijpt niet dat de Nationale Bank van België, die in alle persberichten (zie de tabel in *The Economist* van 28 november 1998 — in bijlage), voorkomt als de bank die van alle centrale banken — die van de meest exotische landen inclusief — in verhouding tot het bevolkingscijfer over het hoogste aantal personeelsleden beschikt, nu afziet van een van haar opdrachten. Spreker veronderstelt dat dat gepaard zal gaan met het ontslag van alle personeelsleden die zich met de gouden verzamelaars- en herdenkingsmunten bezighielden.

Op basis van een tijdelijke omstandigheid, namelijk een grote goudvoorraad, ziet de NBB af van een permanente bepaling die haar, in tegenstelling tot wat men beweert, de mogelijkheid bood

het goud op te waarderen door het te verkopen in de vorm van verzamelaars- of herdenkingsmunten. Het uitgeven van verzamelaarsmunten is nu moeilijker dan vroeger, omdat voor de uitgifte van goudstukken met betaalwaarde een akkoord op Europees niveau nodig is. Maar dat betekent niet dat de NBB dat recht dan maar meteen moet opgeven.

Dat geldt des te meer voor de herdenkingsmunten, omdat de NBB daar niet gehouden is door enige monetaire bepaling. Die munten hebben geen waarde als betaalmiddel; het zijn geen muntstukken. Het gebruikte edel metaal heeft een veel lagere waarde dan de prijs waartegen die munten verkocht worden.

Het zijn zuiver commerciële operaties en de NBB heeft er alle belang bij haar goud ook daarvoor te gebruiken.

Een laatste opmerking betreft de operaties die in het verleden hebben plaatsgehad om goud te verkopen.

Spreker heeft de goudverkopen op een ogenblik waarop nog niet iedereen overging tot het massaal verkopen van het goud van de centrale banken die deel uitmaken van de eurozone, erg gewaardeerd. De NBB heeft die ontwikkelingen goed ingeschat en goud verkocht op het goede ogenblik.

Wij gaan naar een situatie waarin alle centrale banken die deel uitmaken van de eurozone, geneigd zullen zijn een niet te verwaarlozen deel van hun goud bestemd voor de dekking van hun biljetten een aantal maanden te waarborgen, te verkopen. Waar zijn wij aan toe? Wat zal men aanvangen met het overblijvende goud dat niet zal worden gebruikt voor het uitgeven van verzamelaars- en herdenkingsmunten? Was dit de laatste goudverkoop voor de NBB of zal men, bij de bekendmaking van de definitieve cijfers die zijn gevraagd aan elke centrale bank die lid is van het systeem van Europese centrale banken, opnieuw moeten vaststellen dat de NBB te veel goud heeft en dat zij dat goud zal moeten verkopen? Of denkt de minister dat dit het einde van de cyclus is en dat dergelijke goudverkopen zich niet meer zullen herhalen?

Het lid wil weten wat de minister van Financiën hierover denkt. Hij weet natuurlijk niet wat zijn opvolger in andere omstandigheden zal doen.

De minister legt uit dat het probleem van de goudvoorraad niet alleen een monetair probleem of een probleem dat verband houdt met het beheer van banktegoeden is, maar ook een cultureel probleem.

Van de elf landen zijn er drie (Frankrijk, Duitsland en Italië), die veel grotere goudreserves hebben dan het gemiddelde. Het is duidelijk dat er in de eerstkomende jaren geen wijziging zal optreden in het gedeelte goud dat elk land zal aanhouden. De kans op een wijziging is des te kleiner daar een aantal landen vrij conservatief redeneren. Zodra die eerste fase voorbij zal zijn, zullen de goudreserves van de verschillende nationale banken teruggebracht moeten worden tot een vergelijkbaar niveau. Daardoor zullen wij gedurende een bepaalde tijd niet de mogelijkheid hebben om nog goud te verkopen.

Wij zullen gedurende een aantal jaren tot nietsdoen gedwongen worden, tenzij er zich een bruuske beleidswijziging met betrekking tot de goudreserves, zou voordoen.

Een lid is van mening dat de Europese Centrale Bank zal optreden om machtingen te verlenen.

Om opportunitairredenen was het goed goud te verkopen voordat de anderen eraan dachten dat te doen, want zo hebben wij kunnen profiteren van een beter prijsniveau dan in geval de drie grote landen hadden beslist hun goud te verkopen.

Een ander lid verklaart dat hij akkoord kan gaan met de uitleg van de minister, maar in artikel 15 was deze constructie reeds voorzien. De NBB wist dat de Europese Centrale Bank haar goedkeuring zou moeten verlenen aan de operatie. De minister heeft weliswaar nog altijd geen gegronde redenen gegeven waarom artikel 15 wordt opgeheven.

Ter afsluiting van de algemene besprekking verklaart een lid dat de oppositie evenzeer als de meerderheid begrijpt dat men een wijziging wil zodat de bedragen die voortkomen uit een verkoop in het verleden, snel beschikbaar worden. Niemand in de oppositie begrijpt echter waarom de NBB vrijwillig afziet van een be-

voegdheid. Het toekomstige directiecomité of de toekomstige regentenraad zouden graag hiervan gebruik kunnen maken. Terwijl de NBB over het algemeen geneigd is haar taken uit te breiden, is het onbegrijpelijk dat ze nu vrijwillig afziet van een dergelijke mogelijkheid.

De afschaffing van deze mogelijkheid rechtvaardigt de evocatie en de behandeling door de commissie.

4. Besprekking van de amendementen.

Artikel 2

De heer Coene dient het amendement nr. 1 in dat luidt als volgt:

«*De aanhef van dit artikel vervangen als volgt:*

«*In afwijking van artikel 30 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, wordt het bedrag van de op 1 april 1998 bestaande meerwaarde die is gerealiseerd naar aanleiding van arbitrage-transacties van activa in goud...»*

De auteur verklaart dat dit amendement een gevolg is van de amendementen nrs. 2 en 3 die voorstellen de artikelen 3 en 4 van het wetsontwerp te schrappen. Door de schrapping van deze artikelen, zal het wetsontwerp niet meer voor het einde van dit jaar in Kamer en Senaat gestemd zijn en moet de nieuwe wettelijke basis in artikel 2 ingeschreven worden, namelijk artikel 30 van de wet van 22 februari 1998.

De minister vraagt dit amendement te verworpen en verwijst hierbij naar zijn antwoorden in de algemene besprekking.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2.

Artikel 3

De heer Coene dient het amendement nr. 2 in dat luidt als volgt:

«*Dit artikel doen vervallen.»*

Verantwoording

Er is geen reden om aan te nemen dat de Nationale Bank van België niet zou overgaan tot de uitgifte van munten in de toekomst. Die mogelijkheid moet blijven bestaan.

De minister vraagt het behoud van de tekst.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2.

Artikel 4

De heer Coene dient het amendement nr. 3 in dat luidt als volgt:

«*Dit artikel doen vervallen.»*

Verantwoording

Dit amendement is het logisch gevolg van het amendement nr. 2.

De minister vraagt het behoud van de tekst.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2.

Stemmingen.

Het wetsontwerp wordt in zijn geheel aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

Dit verslag wordt eenparig goedgekeurd door de 8 aanwezige leden.

De rapporteur,

Guy Moens.

De voorzitter,

Paul Hatry.

* *

Tekst aangenomen door de commissie.

Zie Gedr. St. nr. 1-1162/4.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, dankzij het uitstekende verslag voorgelezen door de heer Moens, kan mijn commentaar beknopt blijven.

Toch wil ik nog even herhalen dat wij onze toevlucht hebben genomen tot de evocatie om de procédés aan de kaak te stellen die door de voorganger van de huidige minister werden aangewend. De huidige minister treft hiervoor uiteraard geen verwijt.

Aan de dringende behandeling van bepaalde aangelegenheden werden veel minder dringende zaken gekoppeld die daarmee niets te maken hadden en net zo goed later aan bod hadden kunnen komen, wanneer de noodzaak daartoe zich zou laten gevoelen. Het resultaat is een amalgaam. In de Kamer van volksvertegenwoordigers is niemand daarover gestruikeld, maar dankzij deze evocatie kunnen we de tekst een tweede maal onderzoeken.

Door het schrappen van artikel 15 vervalt namelijk de mogelijkheid voor de Nationale Bank om herdenkings- en verzamelaarsmunten in goud uit te geven. De markt mag hiervoor op het ogenblik dan ongunstig zijn, toch wordt geen enkel ernstig motief aangegeven voor de schrapping van het artikel. We vinden dat die mogelijkheid moet blijven bestaan. Ten slotte worden wetten niet voor een bepaald ogenblik, maar voor een langere termijn gemaakt. Het is niet uitgesloten dat de marktsituatie over een aantal jaren verandert. Ik begrijp dus niet welke dwingende reden kan worden ingeroepen om die mogelijkheid definitief uit de wet te schrappen.

Met de hoofddoelstelling van dit ontwerp zijn we het eens. We hadden dan ook een amendement ingediend om deze operatie hoe dan ook te laten doorgaan. Omdat dit waarschijnlijk niet meer kan vóór 31 december 1998, moet artikel 30 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België worden gewijzigd.

Onze evocatie werd dus niet ingegeven door deze wetswijziging. We zijn er overigens pas toe willen overgaan wanneer we de zekerheid hadden dat de realisatie van de hoofddoelstelling hierdoor niet in het gedrang zou worden gebracht. Ons inziens wordt de operatie op dit ogenblik door geen enkel element bedreigd. Dit heeft de meerderheid er echter niet van kunnen doen afzien om de minister te volgen in de dringende behandeling van dit dossier. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt is de algemene bespreking gesloten. We gaan nu over tot de bespreking van de artikelen waarop amendementen werden ingediend.

Plus personne ne demandant la parole la discussion générale est close et nous passons à l'examen des articles auxquels des amendements ont été déposés.

L'article 2 est ainsi rédigé :

Art. 2. Par dérogation à l'article 20bis, alinéa 1er, 1re phrase, de la loi du 24 août 1939 relative à la Banque nationale de Belgique, le montant existant au 1er avril 1998 de la plus-value réalisée à l'occasion d'arbitrages d'actifs en or contre d'autres éléments de réserves externes et qui est comptabilisée dans un compte spécial de réserve au bilan de la Banque nationale de Belgique, est versé à l'État, sans préjudice des droits reconnus à l'État luxembourgeois par le Protocole relatif à l'association monétaire entre les deux États du 9 mars 1981, afin d'affecter ce montant au remboursement d'une partie de la dette publique en devises.

Art. 2. In afwijking van artikel 20bis, eerste lid, eerste zin, van de wet van 24 augustus 1939 op de Nationale Bank van België, wordt het bedrag van de op 1 april 1998 bestaande meerwaarde die is gerealiseerd naar aanleiding van arbitragetransacties van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen en die in de balans van de Nationale Bank van België is geboekt op een bijzondere reserverekening, aan de Staat gestort, onvermindert de rechten die aan de Luxemburgse Staat zijn toegekend door het protocol van 9 maart 1981 met betrekking tot de monetaire associatie tussen beide landen, teneinde dit bedrag te bestemmen voor de terugbetaling van een gedeelte van de staatschuld in deviezen.

De heer Coene stelt het volgend amendement voor :

« *De aanhef van dit artikel vervangen als volgt:* »

« *In afwijking van artikel 30 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België, wordt het bedrag van de op 1 april 1998 bestaande meerwaarden die is gerealiseerd naar aanleiding van arbitrage-transacties van activa in goud ...»*

« *Remplacer le préambule de cet article par ce qui suit :* »

« *Par dérogation à l'article 30 de la loi du 22 février 1998 fixant le statut organique de la Banque nationale de Belgique, le montant existant au 1er avril 1998 de la plus-value réalisée à l'occasion d'opérations d'arbitrage sur des actifs en or ...»*

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement est réservé.

L'article 3 est rédigé comme suit :

Art. 3. L'article 15 de la loi du 22 février 1998 fixant le statut organique de la Banque nationale de Belgique est abrogé.

Art. 3. Artikel 15 van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België wordt opgeheven.

De heer Coene stelt voor dit artikel te doen vervallen.

M. Coene propose la suppression de cet article.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement est réservé.

L'article 4 est ainsi rédigé :

Art. 4. L'article 37 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« *Art. 37. Est attribuée à l'État la plus-value réalisée à l'occasion de cessions d'actifs en or en vue de l'émission de monnaies par l'État à des fins numismatiques ou commémoratives, à concurrence du solde non utilisé des 2,75 % du poids de l'or figurant dans les avoirs de la Banque au 1er janvier 1987 et qui pouvait être utilisé par l'État notamment en vue de l'émission de monnaies en vertu de l'article 20bis, alinéa 2, de la loi du 24 août 1939 relative à la Banque nationale de Belgique.* »

Art. 4. Artikel 37 van dezelfde wet wordt door de volgende bepaling vervangen :

« *Art. 37. De meerwaarde gerealiseerd naar aanleiding van de overdrachten van activa in goud voor de uitgifte door de Staat van verzamelaars- of herdenkingsmunten, wordt aan de Staat toegekend ten belope van het niet gebruikte saldo der 2,75 % van het gewicht in goud dat op 1 januari 1987 in de activa van de Bank voorkomt en dat door de Staat mocht worden gebruikt inzonderheid voor de uitgifte van zulke munten krachtens artikel 20bis, tweede lid, van de wet van 24 augustus 1939 op de Nationale Bank van België.* »

De heer Coene stelt voor dit artikel te doen vervallen.

M. Coene propose la suppression de cet article.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement est réservé.

De aangehouden stemmingen en de stemming over het geheel van het wetsontwerp hebben later plaats.

Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER DEVOLDER AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE PATIËNTEN DIE GETROFFEN ZIJN DOOR EPIDERMOLYSIS BULLOSA DYSTROPHICA INVERSA»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. DEVOLDER AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LES PATIENTS ATTEINTS D'EPIDERMOLYSIS BULLOSA DYSTROPHICA INVERSA»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Devolder.

Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik heb de minister van Sociale Zaken in augustus een brief geschreven om haar aandacht te vestigen op de ondraaglijke financiële last die de families, getroffen door de zeldzame aandoening, dienen te torsen. Het fysieke en het psychische lijden laat ik hier dan nog buiten beschouwing. De financiële lasten kunnen in bepaalde gevallen oplopen tot meer dan 30 000 frank per maand. Na een omslachtige administratieve procedure en na toelating van de adviserende geneesheer van het ziekenfonds waarbij de betrokkenen is aangesloten, kunnen tegemoetkomingen worden verstrekt in het raam van het Bijzonder Solidariteitsfonds. De langdurigheid van de procedure is voor de betrokken patiënten echter ondraaglijk.

Uit verslagen van de Kamer blijkt dat ook daar collega's parlementaire initiatieven hebben genomen opdat een vlotte oplossing zou worden uitgewerkt.

In antwoord op mijn brief van 11 augustus deelde de minister mede dat de producten Flammazine, Hibitane, Lastotel, Mesoft en sommige magistrale bereidingen konden worden terugbetaald via het Bijzonder Solidariteitsfonds.

Zoals ik reeds zei, blijft het een administratief omslachtige procedure waarbij de patiënten en hun familie zelf eerst alle kosten moeten betalen. Er wordt nog gediscussieerd over hoeveel mensen er precies getroffen zijn. Sommigen spreken van 25 gevallen en het hoogste aantal dat ik heb gehoord is 50. Het moet toch mogelijk zijn voor dit kleine aantal mensen op korte termijn een oplossing te vinden.

Onlangs heeft een bepaald ziekenfonds voor één patiëntje een spectaculaire petitieactie georganiseerd die meer dan 200 000 handtekeningen heeft opgeleverd. De media en meer bepaald de televisie hebben er aandacht aan besteed. Naast het hoofd van de CM was ook een medewerker van het kabinet van de minister te zien. Deze verklaarde dat hij persoonlijk achter de actie stond en dat er nog in de maand december een concrete oplossing zou komen. We zijn nu half december en het zou voor de betrokken families een mooi eindejaarsgeschenk zijn indien er werkelijk een oplossing kwam.

Zal vóór het jaareinde de nomenclatuur worden aangepast, zodat de patiënten die getroffen zijn door *Epidermolysis Bullosa* zonder omslachtige procedures hun hoge verzorgingsuitgaven terugbetaald krijgen? Welke remgelden moeten zij eventueel nog betalen? Of zal voor hen criterium A worden toegepast? Dit laatste betekent een erkenning als sociale ziekte, zodat de voor hen dringende geneesmiddelen gratis ter beschikking worden gesteld. Het kan toch niet moeilijk zijn dit te regelen.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, ik dank de heer Devolder voor zijn vraag. Deze zaak ging in 1992 aan het rollen. Het eerste bekende geval was de heer Thoelen. Zijn naam werd in het Parlement vaak genoemd. Hij is dus geen onbekende. Hij heeft de diensten van het RIZIV en het toenmalige kabinet gesensibiliseerd. Zoals de heer Devolder zegt, gaat het om een zeldzame ziekte waardoor maximum 50 mensen zijn getroffen. Het gaat om mensen van alle leeftijden, maar vooral kinderen. Het probleem is dat deze zieken naast hun medicijnen ook veel verbanden en zalven nodig hebben, die normaal niet worden terugbetaald. Sinds 1992 betaalt het Solidariteitsfonds twee producten terug, namelijk Flammazine en Hibitane. Ik heb een aantal patiënten ontvangen, onder meer het jongetje dat te zien was in de Panorama-uitzending. Zij vertelden mij dat hun ziekte zo evolueert dat zij soms naast de gewone letselsoorten ook te kampen hebben met een bepaalde soort etter, zodat de zalven soms twee keer per week moeten worden vervangen en aangepast. Dat brengt dus allemaal extra kosten mee. We zijn van dit alles zeer goed op de hoogte.

Om de problemen een beetje te verzachten kunnen de betrokkenen nu een aanvraag indienen bij het Bijzonder Solidariteitsfonds. Deze zal versneld worden behandeld op grond van een aantal bepa-

lingen in de programlawet. Soms, zoals bijvoorbeeld in het geval van de heer Thoelen, stuurt het ziekenfonds de dossiers niet vlug genoeg of onvolledig door naar het Bijzonder Solidariteitsfonds.

Epidermyolis Bullosa is een erfelijke huidziekte waaraan gelukkig slechts weinig mensen lijden. We hebben dan ook de patiënten gevraagd een raming te maken van de kosten, onder meer voor verbanden, compressen en zalven, die nu niet worden terugbetaald. Deze ziekte brengt natuurlijk nog andere kosten mee. Vaak moet één van de ouders stoppen met werken om de intensieve verzorging van een kind met *Epidermyolis Bullosa* op zich te nemen. Alleen al het vervangen van de verbanden duurt enkele uren per dag.

Vorige week had er op mijn aandrang op het RIZIV een ronde-tafelconferentie plaats. De zelfhulpgroep DEBRA, patiënten, dermatologen, kinderartsen en een delegatie van het college van geneesheren-directeurs namen daaraan deel. Op het ogenblik zijn er bij het Bijzonder Solidariteitsfonds 18 gevallen van *Epidermyolis Bullosa* gekend, maar wellicht zijn er patiënten die nog geen dossier hebben ingediend. Op deze conferentie werd een akkoord bereikt over de versoepeling van de procedure voor de terugbetaling aan de patiënten via het Bijzonder Solidariteitsfonds. Er werd ook een type-omzendbrief opgesteld, zodat de zelfhulpgroep DEBRA de patiënten kan meedelen welke procedures ze moeten volgen en welke formaliteiten ze moeten vervullen. Ik zal het proces-verbaal van deze conferentie trouwens bezorgen aan de heer Devolder, alsook aan de heren Van Deurzen en Wouters die mij over die problematiek herhaaldelijk vragen hebben gesteld.

Op lange termijn moet er ook naar andere oplossingen worden gezocht. Met het oog daarop wil ik de Wetenschappelijke Raad van het RIZIV vragen een permanente afdeling chronische patiënten op te richten. Een besluit daarover werd reeds in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd. Het RIZIV bereid op het ogenblik de samenstelling van deze afdeling voor. Ze moet de genomen maatregelen inzake chronische patiënten evalueren en de overheid voorstellen bezorgen voor een betere bescherming van chronische patiënten en de terugbetaling van hun kosten.

We moeten wel beseffen dat de chronisch zieken geen homogene groep vormen. Hun problemen zijn erg verscheiden. Soms hebben die vooral te maken met mobiliteit, zoals duidelijk naar voren kwam in de vraag om uitleg van mevrouw Thijs van enkele weken geleden over patiënten die voor revalidatie naar een centrum in Nederland moeten. Andere patiënten hebben dan weer vooral problemen om het nodige materiaal betaald te krijgen. Soms bestaat het probleem vooral in de aanpassing van structuren. Zo zijn er nog altijd veel te weinig geschikte woningen voor rolstoelpatiënten. De nieuwe afdeling chronische patiënten heeft tot taak specifieke maatregelen voor al die verschillende groepen uit te werken. Ze zal ook nadrukken over het statuut van chronisch patiënt. Dit bestaat reeds in Frankrijk, maar uit vragen van de heer Valkeniers in de Kamer en van senatoren hebben we toch geleerd dat het erg riskant is om precies vast te leggen wat wel en wat niet een chronische ziekte is. Ook in Frankrijk heeft dit statuut heel wat discussie daaromtrent losgewerkt.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik wil de minister danken voor haar antwoord, maar het stelt mij toch niet tevreden.

Ook in mijn arrondissement zijn er patiënten die reeds meer dan zes maanden in onderhandeling zijn met het Bijzonder Solidariteitsfonds en die nog altijd geen antwoord hebben gekregen. Deze mensen moeten nog altijd terugvallen op de solidariteit van de bevolking, die gelukkig nog altijd heel ruim is. Er worden benefiet-organisaties opgericht.

Onlangs vond er nog een weekend biljarten plaats waaraan werd deelgenomen door geïnteresseerden uit heel de provincie en dat ruim honderdduizend frank heeft opgebracht. Hierdoor kunnen de betrokken patiënten de kosten gedurende drie maanden dragen.

Het is jammer dat ik niet werd uitgenodigd op de vergadering waarvan de minister gewag maakt, want de oplossing ligt voor de hand. Nadat zowel de specialist-genesheer als de huisarts de

diagnose heeft gesteld, wordt de adviserend geneesheer van het ziekenfonds ingeschakeld. Als ook die erkent dat het om een dergelijk geval gaat, kan aan de betrokken patiënt een individueel geneesmiddelenvoorschrijfboekje worden gegeven waarin de verbanden, Flammazine, Hilitane en andere terugbetaalbare geneesmiddelen worden ingeschreven. Het gaat trouwens slechts om 50 personen. Ik ben er zeker van dat elk ziekenfonds dit aankan. Voorbeelden zijn het Nationaal Werk van oorlogsinvaliden en het vroegere Fonds voor beroepsziekten.

Het probleem is dat de patiënt de financiële middelen moet voorschieten. De minister heeft zelf voorbeelden aangehaald waar ouders moeten thuisblijven om voor hun kinderen te zorgen. Dat is financieel niet haalbaar. Al die verstandige mensen in het RIZIV moeten voor elke technische moeilijkheid geen aparte oplossing willen uitdokteren, maar moeten zich buigen over het voorstel van het individuele geneesmiddelenvoorschrijfboekje. Hierdoor worden misbruiken uitgesloten en financiële moeilijkheden vermeden.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, als het zo eenvoudig was, dan was het al lang gebeurd. Dit voorstel ligt al lang op tafel, maar er kan geen limitatieve lijst worden opgesteld. Toch gaan we in de geest van het voorstel verder. Er zijn echter ook gevallen waar een beroep moet worden gedaan op oftalmologen. Bij sommige kinderen ontstaan er immers blaasjes op de ogen en moeten weer andere geneesmiddelen worden gebruikt. Men tracht dus een niet-limitatieve lijst op te stellen.

Bovendien zijn de betrokken personen meestal niet op de hoogte van het feit dat op mijn aanvraag het Solidariteitsfonds sinds twee jaar alles terugbetaalt. De ziekenfondsen moeten de voorgeschreven procedure volgen. De nieuwe hulpgroep voor patiënten kan er voor zorgen dat die informatie eindelijk aan de patiënten wordt doorgespeeld zodat er geen benefietavonden moeten worden georganiseerd. Ik ben het met de heer Devolder eens dat de overheid moet instaan voor de kosten.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik dring er bij de minister op aan dat ze dit dan snel doet. Het gaat immers om een prangend probleem. Het ligt trouwens niet aan de ziekenfondsen.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — De ziekenfondsen moeten de dossiers indienen.

De heer Devolder (VLD). — In dit concreet geval heb ik de betrokkenen zelf ingelicht ondanks het feit dat ze niet waren aangesloten bij het ziekenfonds van mijn zuil.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Ik weet dat de heer Devolder tegen de verzuiling is.

De heer Devolder (VLD). — Ik heb die personen naar het ziekenfonds verwezen dat het dossier op zijn beurt naar Brussel heeft gezonden. Daar blijft het echter liggen. Reeds zeer lang is geweten dat in sommige gevallen een beroep moet worden gedaan op oftalmologen. Ik ben er echter van overtuigd dat alle betrokken geneesheren en specialisten in één dag een lijst kunnen opstellen van de producten die in aanmerking komen voor het geneesmiddelenvoorschrijfboekje. Binnen de maand is de zaak opgelost.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, ik zal de heer Devolder het proces-verbaal van de vergadering overhandigen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. DE DECKER AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LES CONSÉQUENCES DU SOMMET FRANCO-BRITANNIQUE DE SAINT-MALO CONSACRÉ À LA POLITIQUE ÉTRANGÈRE ET DE SÉCURITÉ DE L'UNION EUROPÉENNE ET AU RÔLE DE L'UNION DE L'EUROPE OCCIDENTALE»

Ajournement

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER DE DECKER AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE GEVOLGEN VAN DE FRANS-BRITSE TOP IN SAINT-MALO OVER HET BUITENLANDS EN VEILIGHEIDSBELEID IN DE EUROPESE UNIE EN OVER DE ROL VAN DE WESTEUROPESE UNIE»

Verdaging

M. le président. — La demande d'explications de M. De Decker est reporté à une date ultérieure.

We zetten onze werkzaamheden voort vanmiddag om 15 uur.

Nous poursuivrons nos travaux cet après-midi à 15 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 12.15 uur.*)

(*La séance est levée à 12 h 15.*)

SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENCE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 05.
De vergadering wordt geopend om 15.05 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mmes Mayence-Goossens, pour raisons personnelles; Milquet, pour raisons familiales; Merchiers, M. Buelens, pour d'autres devoirs; Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Poty, Urbain, pour raison de santé; Destexhe, en mission à l'étranger, et Vergote, pour devoirs professionnels, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhinderung: de dames Mayence-Goossens, om persoonlijke redenen; Milquet, om familiale redenen; Merchiers, de heer Buelens, om andere plichten; mevrouw Nelis-Van Liedekerke, de heren Poty, Urbain, om gezondheidseinden; Destexhe, met opdracht in het buitenland, en Vergote, wegens ambtsplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MESSAGES

Chambre des représentants

BOODSCHAPPEN

Kamer van volksvertegenwoordigers

M. le président. — Par messages du 10 décembre 1998, la Chambre des représentants a transmis au Sénat, tels qu'ils ont été adoptés en sa séance du 10 décembre 1998:

Article 77

1° Projet de loi portant approbation de l'accord de coopération entre l'État fédéral, les communautés et les régions relatif à la continuité de la politique en matière de pauvreté, signé à Bruxelles le 5 mai 1998.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires sociales.

2° Projet de loi modifiant le Code judiciaire en vue de la protection du milieu marin dans les espaces marins sous juridiction de la Belgique.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires sociales.

3° Projet de loi insérant un article 15ter dans la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques et un article 16bis dans les lois sur le Conseil d'État coordonnées le 12 janvier 1973.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Article 78

1° Projet de loi portant modification du Code des taxes assimilées aux impôts sur les revenus conformément à la directive n° 93/89/CEE du Conseil des Communautés européennes.

— Le projet de loi a été reçu le 11 décembre 1998; la date limite pour l'évocation est le lundi 11 janvier 1999.

2° Projet de loi visant la protection du milieu marin dans les espaces marins sous juridiction de la Belgique.

— Le projet de loi a été reçu le 11 décembre 1998; la date limite pour l'évocation est le lundi 11 janvier 1999.

3° Projet de loi relative à la Commission d'étude sur le sort des biens des membres de la communauté juive de Belgique spoliés ou délaissés pendant la guerre 1940-1945.

— Le projet de loi a été reçu le 11 décembre 1998; la date limite pour l'évocation est le lundi 11 janvier 1999.

Bij boodschappen van 10 december 1998 heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat overgezonden, zoals ze ter vergadering van 10 december 1998 werden aangenomen :

Artikel 77

1° Wetsontwerp houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten betreffende de bestendiging van het armoedebeleid, ondertekend te Brussel op 5 mei 1998.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

2^e Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

3^e Wetsontwerp tot invoeging van een artikel 15ter in de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen en van een artikel 16bis in de op 12 januari 1973 gecoördineerde wetten op de Raad van State.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

Artikel 78

1^e Wetsontwerp houdende wijziging van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen overeenkomstig de richtlijn nr. 93/89/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 11 december 1998; de uiterste datum voor evocatie is maandag 11 januari 1999.

2^e Wetsontwerp ter bescherming van het mariene milieu in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 11 december 1998; de uiterste datum voor evocatie is maandag 11 januari 1999.

3^e Wetsontwerp betreffende de Studiecommissie betreffende het lot van de bezittingen van de leden van de Joodse gemeenschap van België, geplunderd of achtergelaten tijdens de oorlog 1940-1945.

— Het wetsontwerp werd ontvangen op 11 december 1998; de uiterste datum voor evocatie is maandag 11 januari 1999.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le président. — En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. la question préjudiciale concernant l'article 42bis, alinéa 4, des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, posée par le tribunal du travail de Liège (numéro du rôle 1459);

2. la question préjudiciale concernant l'article 67bis de l'arrêté royal du 16 mars 1968 portant coordination des lois relatives à la police de la circulation routière, tel qu'il a été inséré par l'article 10 de la loi du 4 août 1996, posée par le tribunal de police d'Arlon (numéro du rôle 1469).

Bij toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van :

1. de prejudiciële vraag betreffende artikel 42bis, vierde lid, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, gesteld door de arbeidsrechtbank te Luik (rolnummer 1459);

2. de prejudiciële vraag betreffende artikel 67bis van het koninklijk besluit van 16 maart 1968 tot coördinatie van de wetten betreffende de politie over het wegverkeer, zoals ingevoegd door artikel 10 van de wet van 4 augustus 1996, gesteld door de politierechtbank van Aarlen (rolnummer 1469).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. l'arrêt n° 128/98, rendu le 9 décembre 1998, en cause les recours en annulation partielle du chapitre V «Droits de succession» du décret de la Communauté flamande du 20 décembre

1996 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1997, et du décret de la Communauté flamande du 15 avril 1997 modifiant les articles 48 et 56 du Code des droits de succession, introduits par A. Michaux et autres (numéros du rôle 1101, 1106, 1113, 1116, 1120 et 1175);

2. l'arrêt n° 129/98, rendu le 9 décembre 1998, en cause la question préjudiciale relative à l'article 4, § 1er, de la loi du 9 mars 1953 réalisant certains ajustements en matière de pensions militaires et accordant la gratuité des soins médicaux et pharmaceutiques aux invalides militaires du temps de paix, posée par le tribunal de première instance de Namur (numéro du rôle 1103);

3. l'arrêt n° 130/98, rendu le 9 décembre 1998, en cause la question préjudiciale concernant l'article 2, 28°, du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatif aux instituts supérieurs en Communauté flamande, posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 1281);

4. l'arrêt n° 131/98, rendu le 9 décembre 1998, en cause les recours en annulation de l'article 22 des décrets de la Communauté flamande relatifs à la radiodiffusion et à la télévision, coordonnées le 25 janvier 1995, tel qu'il a été remplacé par l'article 4 du décret de la Communauté flamande du 29 avril 1997 relatif à la transformation de la BRTN en une société anonyme de droit public, introduits par M. Kerki et autres (numéros du rôle 1178, 1179, 1180 et 1181);

5. l'arrêt n° 132/98, rendu le 9 décembre 1998, en cause la question préjudiciale relative à l'article 32bis du Code des impôts sur les revenus 1964, posée par la cour d'appel de Bruxelles (numéro du rôle 1200).

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

1. het arrest nr. 128/98, uitgesproken op 9 december 1998, in zake de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van hoofdstuk V «Successierechten» van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 december 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997, en van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 15 april 1997 houdende wijziging van artikelen 48 en 56 van het Wetboek der successierechten, ingesteld door A. Michaux en anderen (rolnummers 1101, 1106, 1113, 1116, 1120 en 1175);

2. het arrest nr. 129/98, uitgesproken op 9 december 1998, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 4, § 1, van de wet van 9 maart 1953 houdende sommige aanpassingen in zake militaire pensioenen en verlening van kosteloze genees- en artsenkundige verzorging voor de militaire invaliden van vredestijd, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Namen (rolnummer 1103);

3. het arrest nr. 130/98, uitgesproken op 9 december 1998, in zake de prejudiciële vraag over artikel 2, 28°, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, gesteld door de Raad van State (rolnummer 1281);

4. het arrest nr. 131/98, uitgesproken op 9 december 1998, in zake de beroepen tot vernietiging van artikel 22 van de decreten van de Vlaamse Gemeenschap betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, zoals vervangen door artikel 4 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 april 1997 betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht, ingesteld door M. Kerki en anderen (rolnummers 1178, 1179, 1180 en 1181);

5. het arrest nr. 132/98, uitgesproken op 9 december 1998, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 32bis van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1964, gesteld door het hof van beroep te Brussel (rolnummer 1200).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Parlement européen — Europees Parlement

M. le président. — Par lettre du 15 décembre 1998, le président du Parlement européen a transmis au Sénat :

a) une résolution sur le projet de statut des député(e)s au Parlement européen;

b) une résolution sur le Livre vert de la Commission sur les retraites complémentaires dans le marché unique;

c) une résolution sur la demande d'adhésion de la Lettonie à l'Union européenne en vue du Conseil européen qui se tiendra à Vienne les 11 et 12 décembre 1998;

d) une résolution sur la demande d'adhésion de la Roumanie à l'Union européenne en vue du Conseil européen qui aura lieu à Vienne les 11 et 12 décembre 1998;

e) une résolution sur la demande d'adhésion de la Slovaquie à l'Union européenne en vue du Conseil européen qui aura lieu à Vienne les 11 et 12 décembre 1998;

f) une résolution sur la demande d'adhésion de la Lituanie à l'Union européenne en vue du Conseil européen qui aura lieu à Vienne les 11 et 12 décembre 1998;

g) une résolution sur la demande d'adhésion de la Bulgarie à l'Union européenne en vue du Conseil européen qui se tiendra à Vienne les 11 et 12 décembre 1998;

h) une résolution sur la communication de la Commission au Conseil et au Parlement européen sur l'avenir des relations avec la Turquie et sur la communication de la Commission au Conseil intitulée «Stratégie européenne pour la Turquie — Premières propositions opérationnelles de la Commission»,

adoptées au cours de la période de session des 2 et 3 décembre 1998.

Bij brief van 15 december 1998 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden :

a) een resolutie over het ontwerpstatuut van de leden van het Europees Parlement;

b) een resolutie over het Groenboek van de Commissie over aanvullende pensioenen in de interne markt;

c) een resolutie over het verzoek van Letland om toetreding tot de Europese Unie in het licht van de Europese Raad van Wenen van 11 en 12 december 1998;

d) een resolutie over het verzoek van Roemenië om toetreding tot de Europese Unie met het oog op de Europese Raad van Wenen van 11 en 12 december 1998;

e) een resolutie over het verzoek van Slowakije om toetreding tot de Europese Unie met het oog op de Europese Raad van Wenen van 11 en 12 december 1998;

f) een resolutie over het verzoek van Litouwen om toetreding tot de Europese Unie met het oog op de Europese Raad van Wenen van 11 en 12 december 1998;

g) een resolutie over het verzoek van Bulgarije om toetreding tot de Europese Unie met het oog op de Europese Raad van Wenen van 11 en 12 december 1998;

h) een resolutie over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over de verdere ontwikkeling van de betrekkingen met Turkije en de mededeling van de Commissie aan de Raad over een Europese strategie voor Turkije — Eerste operationele voorstellen van de Commissie,

aangenomen tijdens de vergaderperiode van 2 en 3 december 1998.

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale

Assemblee van de Westeuropese Unie

M. le président. — Par lettre du 9 décembre 1998, le président de l'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale transmet au président du Sénat conformément à l'article V(a) de la charte de ladite assemblée, les textes des recommandations n°s 632 à 641 et

de la directive n° 106, adoptés par l'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale au cours de la première partie de la quarante-quatrième session ordinaire qui s'est tenue à Paris du 30 novembre au 3 décembre 1998.

Bij brief van 9 december 1998 zendt de voorzitter van de Assemblée van de Westeuropese Unie aan de voorzitter van de Senaat, overeenkomstig artikel V(a) van het handvest van bovengenoemde assemblée, de teksten over van de aanbevelingen nrs. 632 tot en met 641 en de richtlijn nr. 106, aangenomen door de Assemblée van de Westeuropese Unie tijdens het eerste deel van de vierenviertigste gewone zitting, die werd gehouden te Parijs van 30 november tot en met 3 december 1998.

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Conseil central de l'économie

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

M. le président. — Par lettre du 9 décembre 1998, le président du Conseil central de l'économie a transmis au Sénat, l'avis du Conseil central de l'économie du 9 décembre 1998 concernant la réalisation des propositions de l'Agenda 2000.

Bij brief van 9 december 1998 heeft de voorzitter van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven aan de Senaat overgemaakt, het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven van 9 december 1998 over de verwezenlijking van de voorstellen van Agenda 2000.

— Dépôt au greffe.

Neergelegd ter griffie.

PÉTITIONS — VERZOEKSCHRIFTEN

M. le président. — Par pétition établie à Haaltert, le conseil du centre public d'aide sociale de cette commune se rallie à la motion du centre public d'aide sociale de Lochristi concernant la procédure de prise en charge des demandeurs d'asile.

Par pétition établie à Hamme le président du centre public d'aide sociale de cette commune transmet au Sénat une motion concernant la répartition et l'accueil des candidats réfugiés adoptée par le conseil de l'aide sociale le 22 octobre 1998.

Bij verzoekschrift uit Haaltert onderschrijft het bestuur van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van deze gemeente de motie van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Lochristi betreffende de procedure tot opvang van asielzoekers.

Bij verzoekschrift uit Hamme zendt de voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van deze gemeente aan de Senaat een motie betreffende de toewijzing en opvang van kandidaat-vluchtelingen, aangenomen door de raad voor maatschappelijk welzijn op 22 oktober 1998.

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives, chargée des pétitions.

Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en Administratieve Aangelegenheden, belast met de verzoekschriften.

NON-ÉVOCATIONS — NON-EVOCATIES

M. le président. — Par messages du 15 décembre 1998, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, les projets de loi non évoqués qui suivent :

1° Projet de loi portant des dispositions fiscales et autres.

2e Projet de loi portant modification de la loi du 28 décembre 1983 sur le débit de boissons spiritueuses et sur la taxe de patente.

Bij boodschappen van 15 december 1998 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekraftiging, de volgende niet-geëvoerde wetsontwerpen:

1° Wetsontwerp houdende fiscale en andere bepalingen.

2° Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 28 december 1983 betreffende het verstrekken van sterke drank en betreffende het vergunningsrecht.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Dépôt — Indiening

M. le président. — Les propositions ci-après ont été déposées :

A. Proposition de loi

Article 81

Proposition de loi modifiant la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994, en ce qui concerne le Conseil scientifique institué auprès du Service des soins de santé (de M. D'Hooghe et Mme Maximus).

B. Proposition de déclaration de révision de la Constitution

Proposition de déclaration de révision de l'article 88 de la Constitution (de MM. Verreycken et Ceder).

De volgende voorstellen werden ingediend :

A. Wetsvoorstel

Artikel 81

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorgingen en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, wat de Wetenschappelijke Raad bij de Dienst voor geneeskundige verzorging betreft (van de heer D'Hooghe en mevrouw Maximus).

B. Voorstel van verklaring tot herziening van de Grondwet

Voorstel van verklaring tot herziening van artikel 88 van de Grondwet (van de heren Verreycken en Ceder).

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Er zal later over de inoverwegningememing worden beslist.

DEMANDES D'EXPLICATIONS — VRAGEN OM UITLEG

Dépôt — Indiening

M. le président. — Le Bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes :

1. de Mme Lizin au vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale sur «le secteur de l'électricité et ses perspectives»;

2. de Mme Lizin au vice-premier ministre et ministre de la Défense nationale sur «la décision d'acheter 18 avions sans-pilotes Hunter de fabrication israélo-américaine»;

3. de Mme Lizin au secrétaire d'État à la Sécurité et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement sur «la réinsertion professionnelle des personnes handicapées en milieu ordinaire de travail».

Ces demandes sont envoyées à la séance plénière.

Het Bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen :

1. van mevrouw Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Landsverdediging over «de elektriciteitssector en de toekomstperspectieven»;

2. van mevrouw Lizin aan vice-eerste minister en minister van Landsverdediging over «de beslissing om 18 onbemande Hunter vliegtuigen van Israëlisch-Amerikaanse makelij te kopen»;

3. van mevrouw Lizin aan de staatssecretaris voor Veiligheid en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu over «het inschakelen van gehandicapten in het normale arbeidsproces».

Deze vragen worden naar de plenaire vergadering verzonden.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Inoverwegningememing — Prise en considération

De voorzitter. — Aan de orde is de inoverwegningememing van voorstellen.

L'ordre du jour appelle la prise en considération de propositions.

De lijst van de in overweging te nemen voorstellen is rondgedeeld, met opgave van de commissies waarnaar het Bureau van plan is ze te verzenden.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven die voor het einde van de vergadering te doen kennen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het Bureau zijn aangeduid.

La liste des propositions à prendre en considération a été distribuée avec indication des commissions auxquelles le Bureau envisage de les envoyer.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions comme prises en considération et envoyées aux commissions indiquées par le Bureau.

QUESTION ORALE DE M. HATRY AU MINISTRE DES FINANCES SUR «L'APPLICATION DES LOIS RELATIVES AU CONCORDAT ET À LA FAILLITE: REFUS DE L'EXCUSABILITÉ PAR LES AUTORITÉS PUBLIQUES»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HATRY AAN DE MINISTER VAN FINANCIËN OVER «DE TOEPASSING VAN DE WETTEN OP HET GERECHTELJK AKKOORD EN HET FAILLISSEMENT: DE WEIGERING VAN SOMMIGE INSTELLINGEN OM DE VERSCHOONBAARHEID VAN DE SCHULDENAAR TE AANVAARDEN»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Hatry.

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, j'aurais dû, le cas échéant, poser la même question à la ministre des Affaires sociales, car l'ONSS adopte une attitude similaire dans ce domaine mais je me contenterai de poser la question aujourd'hui au ministre des Finances. Si la réponse de ce dernier me satisfait, je n'irai pas plus loin.

Plusieurs curateurs de faillites ou commissaires au sursis me signalent que l'ONSS et les administrations des contributions s'opposent, dans toutes les affaires auxquelles ils sont mêlés en tant que créanciers, à l'excusabilité du débiteur. Cette attitude me paraît totalement illégale et contraire à la volonté du législateur qui doit donner une chance à un débiteur qui n'est pas de mauvaise foi, et donc qui, conformément à l'ancienne législation, était «malheureux et de bonne foi».

Il s'agit, bien entendu, exclusivement de l'excusabilité à l'égard des personnes physiques, qui permet que des faillis, en nom personnel, puissent pouvoir entamer une nouvelle carrière. Si l'on comprend ce refus, si un administrateur ou un failli à titre personnel, est sous le coup de poursuites, voire de condamnations correctionnelles du chef d'un délit spécifique, il n'en va pas de même dans les cas qui excluent ce genre de poursuites.

L'attitude de l'ONSS, d'une part, celle des administrations des Contributions — directes ou indirectes —, d'autre part, paraît-elle acceptable au ministre ?

Compte-t-il donner des instructions pour que cette attitude systématique des deux institutions soit revue ?

En cas de réponse positive, j'ose espérer que la ministre des Affaires sociales s'en inspirera pour agir de même à l'égard de l'ONSS.

M. le président. — La parole est à M. Viseur, ministre.

M. Viseur, ministre des Finances. — Monsieur le président, je préciserais tout d'abord que la problématique de l'excusabilité est spécifique à la loi du 8 août 1997 sur les faillites — article 82 — et ne connaît pas d'équivalent dans la loi du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire. Le problème ne se pose pas puisque, par définition, nous nous trouvons en présence de situations où il n'y a pas de problème d'excusabilité.

Depuis l'entrée en vigueur de la loi du 8 août 1997, l'administration des Contributions directes examine au cas par cas l'opportunité de se prononcer sur l'excusabilité. En aucune manière, elle n'adopte une attitude systématique visant à s'y opposer. Cette attitude est du reste conforme aux directives données par l'administration centrale des Contributions directes. Dans une instruction du 6 août 1998, celle-ci recommande à ses services de recouvrement d'émettre un avis négatif uniquement dans les hypothèses suivantes : premièrement, lorsqu'il appert du dossier relatif à la situation fiscale du failli que son comportement antérieur au jugement déclaratif de faillite laissait à désirer en ce qui concerne le respect de ses obligations fiscales : absence de déclaration ou opposition aux poursuites purement dilatoire ; deuxièmement, lorsque le failli est connu comme récidiviste.

Ces directives s'inspirent des travaux parlementaires en la matière. Ainsi, il a été précisé, lors de l'élaboration de la loi du 8 août 1997, que l'excusabilité est une mesure de faveur accordée au failli victime de circonstances indépendantes de sa volonté ou présentant des garanties, pour l'avenir, d'une meilleure gestion. C'est l'extension de la vieille notion applicable au concordat du «débiteur malheureux et de bonne foi». Il est également précisé, dans les travaux parlementaires, «qu'une personne qui se mettrait plusieurs fois en faillite peut être déclarée inexcusable par le tribunal de commerce». Il s'agit du rapport de la commission du Sénat n° 498/11, page 151.

De plus, l'instruction que j'ai évoquée recommande à l'administration, lorsque l'examen du dossier ne révèle aucun des deux cas que je viens de citer, de s'abstenir d'envoyer un de ses membres à l'assemblée des créanciers.

Par ailleurs, le tribunal décide, indépendamment des avis émis par les créanciers, si le failli est excusable ou non. L'avis négatif qui serait, le cas échéant, émis par l'administration des Contributions directes ne présente aucun caractère et a fortiori contrainquant pour le juge.

M. le président. — La parole est à M. Hatry pour une réplique.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je remercie le ministre d'avoir rappelé des travaux que j'ai parfaitement en mémoire. En effet, j'étais rapporteur de la commission de la Justice, des deux nouvelles lois pour le concordat et la faillite.

La circulaire que vous avez mentionnée, monsieur le ministre, est très louable. Encore faudrait-il l'appliquer. Selon mes informations, ce n'est pas le cas.

Le ministre ne doit surtout pas croire qu'en cas de refus de l'administration d'admettre l'excusabilité, les juges passeront outre à cet avis pour prendre une décision favorable. L'administration a

en effet un poids énorme en matière d'excusabilité. Il me semble important que le ministre soit conscient du rôle déterminant que jouent les administrations des contributions directes et indirectes.

Je ne demande pas mieux que de croire le ministre mais je souhaiterais pouvoir disposer de statistiques complètes. Dans combien de cas l'excusabilité a-t-elle été proposée par les tribunaux de commerce ? Dans combien de cas a-t-elle été refusée conformément à un avis négatif de l'administration ? Dans combien de cas l'excusabilité a-t-elle été acceptée alors que l'administration y était défavorable ? Le ministre peut-il me fournir ses données quantitatives ? Ces renseignements me permettraient d'évaluer la bonne application de la circulaire.

La loi n'est en vigueur que depuis le 1er janvier; au 31 décembre, vous disposerez donc, monsieur le ministre, d'informations couvrant une période de douze mois et je pense dès lors qu'un inventaire devrait pouvoir être établi assez facilement par l'administration. Ces données nous permettront d'estimer si le comportement des agents correspond à l'esprit de la circulaire. Je tiens à préciser que je soutiens cette circulaire mais que je voudrais avoir des assurances quant à l'interprétation et l'application qu'en fait l'administration. En effet, de nombreux curateurs me disent que l'administration des Contributions n'autorise pratiquement jamais l'excusabilité.

M. le président. — La parole est à M. Viseur, ministre.

M. Viseur, ministre des Finances. — Monsieur le président, je crois que nous pourrons procéder à une première évaluation de cette loi sur les faillites. Je pense qu'il est intéressant pour tout le monde, et notamment pour les praticiens, de disposer de statistiques quant au nombre de demandes d'excusabilité qui ont été introduites et au nombre de refus. Je demanderai également à l'administration d'indiquer quelle est la proportion des refus motivés par une opposition de l'administration et quels sont les motifs invoqués. Ces informations pourront être fournies dans les prochaines semaines.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La séance est suspendue.

De vergadering is geschorst.

— *La séance est suspendue à 15 h 20.*

De vergadering wordt geschorst om 15.20 uur.

Elle est reprise à 15 h 30.

Ze wordt hervat om 15.30 uur.

M. le président. — La séance est reprise.

De vergadering is hervat.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER CEDER AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE VERSPREIDING OP HET INTERNET VAN ONTOELAATBARE BOODSCHAPPEN DOOR EEN POLITIEMAN»

QUESTION ORALE DE M. CEDER AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LA DIFFUSION SUR INTERNET DE MESSAGES INADMISSIBLES PAR UN AGENT DE POLICE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Ceder.

Het woord is aan de heer Ceder.

De heer Ceder (VI. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, op 21 september 1998 stelde de heer Verreycken in een brief aan de vice-eerste minister een vraag over een lid van de gemeentepolitie van Sint-Joost-ten-Node. De betrokkenen had via het Internet meegedeeld dat hij als lid van de gemeentepolitie zijn best deed om

in de omgeving van het Vlaams Blok-secretariaat op het Madouplein zo veel mogelijk verkeerd geparkeerde auto's te beboeten in de hoop daarmee het Vlaams Blok te treffen. Dit is een praktijk die door het Europees Hof voor de rechten van de mens is afgekeurd.

Inmiddels heb ik zwaarwichtigere feiten kunnen vaststellen. Na een openbaar bericht op het Internet van 15 december antwoordt de betrokkenen op een bericht van een andere Internet-gbruiker, die zegt niet meer te geloven in «het systeem»: «Het alternatief is duidelijk: een beetje blijven geloven in het systeem en, zelfs op bescheiden wijze, proberen de disfuncties weg te werken of bommen gooien bij degenen die verantwoordelijk kunnen worden geacht voor de disfuncties. Persoonlijk heb ik altijd de voorkeur gegeven aan de tweede oplossing en ik heb dan ook nooit Action Directe of de CCC veroordeeld.»

Is de vice-eerste minister, die waarschijnlijk helemaal vooraan staat op de lijst van de verantwoordelijken voor «het systeem» en dus een van de mogelijke doelwitten voor terroristische aanslagen is, van mening dat een politieaanman zulke opvattingen in het openbaar kan huldigen? Kan iemand die openlijk terroristische praktijken verdedigt, lid blijven van de politie?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Van den Bossche.

De heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, wat de grond van de mededeling betreft, wil ik meteen duidelijk maken dat ik fundamenteel van mening verschil met de betrokkenen.

Indien hij mij als doelwit uitkiest voor een aanslag, hoop ik bovendien dat hij zijn werk goed doet. Ook op dit vlak waardeer ik professionalisme. Deze opmerking is uiteraard cynisch bedoeld.

Onmiddellijk nadat ik de brief van de heer Verreycken heb ontvangen, heb ik de burgemeester van Sint-Joost-ten-Node schriftelijk op de hoogte gebracht van de feiten. Ik heb hem opgedragen de zaak te onderzoeken en mij op de hoogte te houden van de resultaten. Ik heb de heer Verreycken laten weten welk gevolg ik aan de zaak had gegeven en ik heb beloofd hem schriftelijk op de hoogte te brengen van het resultaat van het onderzoek. De lokale overheid, in de eerste plaats de burgemeester, moet de gepaste maatregelen nemen. Uiteraard kan elke burger desbetrek-fend een klacht indienen bij de gerechtelijke overheid.

De politie van Sint-Joost-ten-Node heeft mij zopas bevestigd dat het resultaat van het onderzoek naar mijn kabinet is opgestuurd. Mijn medewerkers hadden de documenten vanmiddag echter nog niet in hun bezit. Over enkele dagen zal ik wellicht een meer gedetailleerd antwoord kunnen verstrekken over deze aangelegenheid.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Ceder voor een repliek.

De heer Ceder (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de vice-eerste minister voor zijn antwoord, dat echter alleen betrekking heeft op het eerste gedeelte van mijn vraag, namelijk over de politieagent die zegt te pogende zoveel mogelijk wagens van Vlaams Blok-sympathisanten in de buurt van het Madouplein te beboeten. Ik heb geen antwoord gekregen op het tweede gedeelte van mijn vraag, namelijk of het kan dat die politieagent openlijk verklaart dat «het systeem» het best kan worden bestreden «door bommen te leggen».

Ik ben geen inwoner van Sint-Joost-ten-Node. Ik heb dan ook niet de democratische mogelijkheid om het gemeentebestuur bij verkiezingen af te straffen, indien het weigert deze politieagent af te zetten. Niettemin word ik als burger geconfronteerd met die persoon, die tegenover mij het openbaar gezag uitoefent.

Ik betreur dan ook dat de minister van Binnenlandse Zaken wel in staat is voor minder erge feiten bij koninklijk besluit een hoofdcommissaris af te zetten, maar blijkbaar niet een terroristisch gezinde politieagent kan doen ontslaan. Overigens doe ik opmerken dat de betrokken politieagent zich schuldig maakt aan het aanzetten tot terrorisme, wat volgens de artikelen 327 tot 331

van het Strafwetboek strafbaar is. Ik hoop dan ook dat de vice-eerste minister of de minister van Justitie het dossier aan de bevoegde procureur zullen doorsturen.

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Van den Bossche.

De heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de juridische bevoegdheden van de minister liggen vast en moeten, indien nodig, door het Parlement worden gewijzigd.

Als er inderdaad een nieuw feit is, dan zal ik het dossier vandaag of morgen voor bijkomend onderzoek doorsturen naar de burgemeester. Ik verontschuldig mij maar ik had dat deel van de mondelinge vraag van de heer Ceder blijkbaar niet correct begrepen.

Of de politieagent aanzet tot terrorisme, is een juridische kwestie. De oorspronkelijke, Franse tekst van het Internet-bericht is evenwel genuanceerder dan de heer Ceder het voorstelt. Sta me toe de Franse tekst voor te lezen :

«Point 2 : fouter des bombes chez les supposés responsables des dysfonctionnements. Personnellement, la deuxième solution a toujours été ma préférée et je n'ai jamais condamné Action directe ou les CCC — la RAF c'est autre chose — mais je me rends compte que l'univers kafkaïen est un Tout. Démolir une ou deux briques ne suffit pas à faire s'écrouler le Château tandis que de l'intérieur on peut s'ingénier à comprendre comment ça marche. C'est déjà un plus, faute de mieux.»

Dit toont toch wel aan dat de zaak genuanceerder is dan de heer Ceder het voorstelt. In elk geval ben ik niet bevoegd hierover een juridisch-technisch oordeel te vellen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE MME LIZIN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LA PROMOTION AU GRADE D'ADJUDANT DE GENDARMERIE»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE BEVORDERING TOT DE GRAAD VAN ADJUDANT BIJ DE RIJKSWACHT»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Lizin.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, depuis 1997, la gendarmerie applique une nouvelle procédure de promotion au grade d'adjudant, lequel est important dans le cadre de la réforme des polices.

Plus exigeante et plus sélective, cette nouvelle procédure devait permettre aux détenteurs du brevet de sous-officier supérieur d'envisager une nomination à ce grade dans les trois mois. Cette information figurait déjà en juin 1996 dans le bulletin interne de la gendarmerie.

Forts des avantages promis par la direction générale du personnel, plusieurs brevetés de la session 1997 ont postulé un emploi vacant. Leur nomination aurait donc dû logiquement intervenir dans les trois mois. Ce ne fut pas le cas puisqu'en février 1998 la DGP a précisé aux brevetés de la session 1997 qu'ils pouvaient solliciter les emplois vacants, tout en attirant leur attention sur le fait que l'éventuelle attribution d'un emploi consécutif aux offres d'emploi publiées le mois précédent n'aurait aucun effet automatique sur l'avancement au grade d'adjudant. Ce genre de détail peut créer des problèmes importants à long terme dans un corps structuré.

Il apparaît, au vu de ces informations, monsieur le vice-premier ministre, que l'attitude de la DGP a induit en erreur des candidats hautement motivés. Les candidats désignés aux emplois qu'ils

avaient postulés ont été lésés, matériellement et psychologiquement, car leur nomination au grade supérieur et donc la rémunération qui y est attachée ne leur ont pas été accordées. Vous pouvez imaginer la déception des intéressés qui, espérant un avancement rapide, ont accepté des emplois vacants depuis plusieurs mois, présentant donc des difficultés et des défis considérables.

Par ailleurs, cette circonstance a eu un impact important sur le management du personnel ainsi que sur l'équivalence des grades, dont il sera question dans la réforme des polices.

J'aimerais connaître votre avis sur les multiples étapes de cette procédure, monsieur le vice-premier ministre. Pourriez-vous donner un signal encourageant à ceux qui ont été concernés par cette publicité anormale, qui n'a pas été suivie des effets espérés au sein de la gendarmerie ?

M. le président. — La parole est à M. Van den Bossche, vice-premier ministre.

M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur. — Monsieur le président, vous voudrez bien excuser le caractère technique de ma réponse mais le sujet m'y oblige. Après la loi du 9 décembre 1994, le législateur a posé les bases d'une réforme fondamentale de la procédure d'avancement au grade d'adjudant et d'adjudant-chef de la gendarmerie.

À cet effet, dans un premier volet, la formation et l'épreuve de sélection des candidats adjudants ont été profondément modifiées par l'arrêté royal du 1er avril 1996.

Le premier examen «nouveau style» a eu lieu fin 1997. En décembre 1997, 55 membres du personnel ont donc acquis leur brevet : 36 du côté néerlandophone et 19 du côté francophone. Le second volet relatif à la nomination, non plus selon l'ancienneté, mais sur la base de l'obtention de l'emploi a cependant pris du retard à la suite de problèmes de réorganisation. C'est pourquoi, dans un premier temps, il avait été décidé, le 15 janvier 1998, que «compte tenu que les dispositions légales qui régissent la mise en place des sous-officiers supérieurs — article 46bis de la loi statutaire — ne sont pas encore entrées en vigueur, les premiers maréchaux des logis chefs qui ont réussi les épreuves d'avancement au grade d'adjudant en 1997 ne peuvent pas postuler pour les emplois repris dans la présente offre d'emploi».

Après les demandes répétées des organisations syndicales, il a été accepté, le 18 juin 1998, que tant que le second volet du dossier n'était pas réalisé, les brevetés pouvaient postuler pour les emplois d'adjudant qui seraient déclarés vacants en 1998, sans pour autant que, dans l'hypothèse d'une désignation pour un tel emploi, il y ait lieu à nomination. Chaque offre d'emploi précise expressément et de manière univoque cette information. Cela a abouti entre-temps à la désignation de quatre brevetés à un emploi d'adjudant, commandant de brigade, et de douze autres brevetés à un emploi d'adjudant, mais sans fonction de commandement. Ces chiffres pourraient encore augmenter légèrement à la suite du dernier cycle de mutation de 1998.

Les premiers gendarmes qui, fin 1997, ont réussi la nouvelle épreuve de sélection, se posent dès lors des questions quant à leurs possibilités d'avancement. La situation actuelle est telle que les lauréats, conformément à la nouvelle réglementation, reçoivent un brevet qu'ils doivent ensuite faire valoriser en sollicitant un emploi. Le second volet de la réforme consiste donc à attribuer l'avancement, entre autres au grade d'adjudant, non plus en fonction de l'ancienneté, mais de l'octroi d'un emploi correspondant au grade.

La concrétisation de ce second volet suppose un arrêté royal, un règlement et la désignation des emplois pouvant être assumés par des adjudants et adjudants-chefs. Les négociations avec les organisations à ce sujet ont abouti en août 1998 aux protocoles d'accord n° 59/1 avec un projet d'arrêté royal, n° 59/2, avec un projet de règlement et n° 59/3 avec des tableaux organiques. J'ai reçu récemment, après quelques insistances, l'avis du Conseil d'Etat relatif au projet d'arrêté royal. Pour la fin de l'année, les mesures réglementaires nécessaires pourraient être prises.

Le projet d'arrêté royal prévoit cependant, à la suite de l'examen de leur situation particulière, des dispositions transitoires relatives aux brevetés qui, entre-temps, ont été désignés pour un emploi autre que de commandement.

Il ressort de ces dispositions transitoires que le premier maréchal des logis chef breveté qui a obtenu, en 1998, un emploi de sous-officier supérieur autre que de commandement, va, via la mise en vigueur du nouveau système au 1er janvier 1999, avoir la possibilité de déclarer son emploi vacant en le mettant en concurrence avec les seuls collègues de sa session.

À l'occasion du cycle de mutation du premier semestre 1999, les emplois déclarés vacants seront donc ouverts. Seuls les brevetés ayant acquis leur brevet avant le 1er janvier 1999 pourront postuler pour ces emplois. J'examine actuellement ce projet, qui me semble contenir ainsi une réponse équitable aux préoccupations légitimes des intéressés.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin pour une réplique.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, je perçois dans le chef du vice-premier ministre une réelle volonté de tenir compte du *blues* de la gendarmerie. À cet égard, je ne puis que l'encourager. Ce type de promotion au grade d'adjudant constitue une démarche positive. Elle concerne finalement bon nombre de gendarmes, susceptibles de cette manière de se trouver en meilleure position dans la perspective de la réforme. Cette approche me paraît extrêmement démocratique, en ce sens qu'elle se base sur la qualité des intéressés plutôt que sur leur ancienneté. Je suggère donc à M. le vice-premier ministre de poursuivre dans cette direction en passant au stade de la mise en œuvre.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE MME LIZIN AU VICE-PREMIEUR MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR ET AU MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DES PENSIONS SUR «LA MESURE DE LA RADIOACTIVITÉ AMBIANTE SUR LE TERRITOIRE BELGE»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN AAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN PENSIOENEN OVER «HET METEN VAN DE OMGEVINGSSTRALING OP HET BELGISCH GRONDGEBOIED»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Lizin.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, des stations de mesure pour un réseau de télécontrôle de la radioactivité — Téléradi — ont été installées sur le territoire belge. Plusieurs d'entre elles se trouvent d'ailleurs sur le territoire de la commune de Huy ou des communes environnantes.

Le système de mesure est-il opérationnel ? A-t-il été réceptionné ?

Pouvons-nous considérer que les mesures de la radioactivité faites autour de Huy sont fiables ?

Quels sont les résultats de ces mesures ?

Sont-ils lisibles ?

Une grille de lecture est-elle accessible à la caserne des pompiers directement concernés ?

Est-il normal que les bourgmestres concernés par la centrale de Tihange ne reçoivent aucune information à propos de ces mesures ? Auparavant, les mesures alternatives confiées à l'Institut des radioéléments de Fleurus nous étaient communiquées à la demande alors que nous sommes, semble-t-il, confrontés à un gigantesque problème de lecture en ce qui concerne Téléradi.

Quelle formalité faut-il accomplir pour connaître les résultats de ces mesures de façon régulière ?

Monsieur le vice-premier ministre, j'ai délibérément choisi de vous poser cette question en période calme, «hors accident». Il est évident que nous serions bien plus «nervous» à ce propos en situation de rejets.

Par conséquent, monsieur le vice-premier ministre, je préfère vous demander maintenant comment faire pour que les instances compétentes en matière de sécurité soient correctement informées de votre nouveau système, dans le souci de prévenir toute «nervosité».

M. le président. — La parole est à M. Van den Bossche, vice-premier ministre.

M. Van den Bossche, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur. — Monsieur le président, le système Télérat a été réceptionné définitivement le 25 juin 1998; depuis cette date, il est la propriété de l'administration et est opérationnel, quelques détails mineurs en cours de mise au point exceptés.

Les résultats de mesures sont stockés dans la banque de données du réseau qui se trouve au centre fédéral de calcul situé actuellement chez Fabricom et qui le sera, dans un proche avenir, à l'Agence fédérale de contrôle nucléaire. Le SPRI dépendant de mes compétences est le service de l'administration qui gère cette banque de données.

Ces résultats sont dès à présent disponibles et ils sont communiqués sur demande adressée à mon administration; ultérieurement, ils devraient pouvoir être consultés sur un site Internet.

En ce qui concerne les bourgmestres concernés du fait de la présence, sur le territoire de leur commune, d'un site nucléaire, il n'est pas prévu actuellement de moyens Particuliers d'information. Toutefois, il pourrait être envisagé de leur fournir, s'ils le souhaitent, une possibilité de connexion permettant de consulter directement la banque de données depuis une station de travail à installer par leurs soins.

M. le président. — La parole est à Mme Lizin pour une réplique.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, je ne puis que constater les bonnes dispositions du vice-premier ministre sur les deux sujets. Je l'en remercie parce que ce volet Télérat est vraiment très important pour nous.

Vous voyez, monsieur le vice-premier ministre, à quel point il est positif de venir répondre aux questions orales au Sénat. Si vous pouviez en tirer des leçons pour un sujet clé et chaud, qui nous pose parfois beaucoup plus de problèmes, ce serait parfait.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER CALUWÉ AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VEILIGHEID EN STAATSSecretaris VOOR MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN LEEFMILIEU OVER «HET ONTWERP VAN REGIO-INDELING VOOR DE BRANDWEERDIENSTEN VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN»

QUESTION ORALE DE M. CALUWÉ AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA SÉCURITÉ ET SECRÉTAIRE D'ÉTAT À L'INTÉGRATION SOCIALE ET À L'ENVIRONNEMENT SUR «LE PROJET DE RÉPARTITION EN ZONES CONCERNANT LES SERVICES D'INCENDIE DE LA PROVINCE D'ANVERS»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Caluwé.

Vice-eerste minister Van den Bossche antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de voorzitter, in de zomer van dit jaar vroeg de staatssecretaris aan de gemeenten om voorstellen te doen om te komen tot zonevorming van de brandweerdiensten.

Verschillende gemeenten hebben hun adviezen aan de staatssecretaris bezorgd. Intussen werden in de provincie Antwerpen de diensthoofden bijeengeroepen om het ontwerp van regio-indeling te bespreken.

Het wekt verbazing dat het voorliggend ontwerp helemaal geen rekening houdt met de uitgebrachte adviezen. Sinds 1993 bestaat er in Antwerpen al regio-werking. Zo werden de gemeenten rond het Z-korps Edegem en rond het Z-korps Wuustwezel, samen met het X-korps Antwerpen in één regio ingedeeld. Uit de werking van de jongste vijf jaar bleek echter dat deze indeling niet werkzaam is. De afstanden zijn te groot en de cultuurverschillen tussen een professioneel korps en de talrijke vrijwilligerskorpsen zijn te diep om een goede samenwerking mogelijk te maken. Daarom werd op 10 mei van dit jaar beslist om de Antwerpse regio op te delen in drie werkbare subregio's. De voorstellen van een aantal gemeenten gingen uit van deze nieuwe, in hun ogen betere situatie. Daarbij namen zij de indeling van de interpolitiezones over zodat politie- en hulpdiensten goed kunnen samenwerken.

Toch is het voorstel dat vorige week werd voorgelegd opnieuw gebaseerd op deze niet-werkbare grote regio uit 1993. In dat voorstel wordt voorzien in subregio's. De zuidelijke subregio die erin is opgenomen, valt door het wegknippen van een aantal gemeenten wel relatief klein uit. Bovendien worden door dat wegknippen de huidige goed functionerende samenwerkingsverbanden naar de prullenmand verwezen.

Is het voorstel dat vorige week werd geformuleerd, voor de staatssecretaris, definitief? Is hij bereid dit voorstel te herzien in de richting van meer werkbare zones?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Van den Bossche.

De heer Van den Bossche, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, om de zonevorming bij de brandweer een degelijke wettelijke basis te geven, heeft de regering een wetsontwerp ingediend tot wijziging van de wet van 31 december 1963. Het zal kort na het reces, door de bevoegde kamercommissie worden behandeld. Vervolgens zal aan de nieuwe wettelijke bepalingen bij koninklijk en ministerieel besluit uitvoering worden gegeven.

In afwachting van de formele goedkeuring van de wet en de publicatie van de uitvoeringsbesluiten, heeft de staatssecretaris aan de gouverneurs gevraagd het overleg met de gemeenten en met de dienstchefs van de openbare brandweerdiensten te starten en het terrein als het ware af te tasten, met de bedoeling hem een voorstel te doen voor de indeling van het grondgebied van de provincies in brandweerzones. Ik heb hier de desbetreffende brief van de staatssecretaris aan gouverneur Paulus van de provincie Antwerpen bij mij.

Van een aantal provincies heeft de staatssecretaris inmiddels al voorstellen of een tussentijdse stand van zaken ontvangen. Dat was het geval voor West-Vlaanderen, Waals-Brabant, Vlaams-Brabant, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Luik en Oost-Vlaanderen, maar voor de provincie Antwerpen heeft hij nog geen enkel voorstel ontvangen.

Ik citeer uit de brief: «De installatie van de brandweerzones zal progressief en stapsgewijs gebeuren. De toetreding door de gemeenten gebeurt in eerste instantie op basis van vrijwilligheid: de gemeente beslist vrij al dan niet toe te treden tot een zone. We zullen de situatie opvolgen en lessen trekken uit de samenwerkingsverbanden die tot stand komen. De globale procedure om tot operationele brandweerzones te komen kan onderverdeeld worden in volgende fasen: «Fase 1: voorstellen gouverneurs voor de indeling van het grondgebied van de provincie in zones». Deze fase is momenteel volop aan de gang. «Fase 2: beslissing van de staatssecretaris over de afbakening van de zones.»

In de brief wordt verder melding gemaakt van een aantal criteria op grond waarvan het grondgebied van een provincie in brandweerzones wordt ingedeeld. «Er wordt bij voorkeur rekening gehouden met de volgende factoren: de bestaande gemeente-grenzen, de bestaande provinciegrenzen, de bestaande indeling van gewestelijke groepen, eventuele bestaande samenwerkingsakkoorden, relevante geografische gegevens (natuurlijke hindernissen, autowegen, waterlopen, ...)» ... «De zones worden met een bestaand X- of Y-centrum gevormd.»

Tot op heden is er dus nog geen advies van de gouverneur van de provincie Antwerpen. Zolang de gouverneur nog geen definitief advies heeft geformuleerd, is het dus normaal dat er voorstellen en tegenvoorstellen van gemeenten circuleren. De staatssecretaris wacht nu het advies van de gouverneur en zijn motivatie af. Dit is immers uitermate belangrijk. Pas dan zullen de knelpunten worden onderzocht en zal er eventueel een bijkomende overlegronde plaatshebben.

Ik ben het met de heer Caluwé eens dat we in deze zaak zorgvuldig moeten te werk gaan. Er zal niet alleen moeten worden bekeken of het om vrijwilligers- of beroepskorpsen gaat, maar er moet ook rekening worden gehouden met de afstand en de bereikbaarheid — wat niet hetzelfde is — en met de bestaande indeling. Zelfs na de bevragingsronde van de gouverneur zal het geheel dus zorgvuldig moeten worden bekeken. Een goede indeling van de BWZ's zal mede beslissend zijn voor een snel en efficiënt optreden van de brandweer in geval van rampen en branden. Als een brand eenmaal uitslaat, kan de brandweer alleen nog maar de schade beperken, maar is het niet meer mogelijk de brand nog echt onder controle te krijgen. De tijdspanne die nodig is om zich te verplaatsen naar de plaats van de brand, moet dus een heel belangrijk criterium zijn. De staatssecretaris en ikzelf delen de bekommernis terzake van de heer Caluwé.

Laten we echter, zolang er geen definitief advies is, nog geen tranen plengen. Pas daarna kunnen we een oordeel formuleren en eventueel een nieuwe gespreksronde organiseren.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé voor een repliek.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de voorzitter, het is mij nu duidelijk dat we hier nog niet te maken hebben met een definitief voorstel. Tevens wil ik de vice-minister vragen de staatssecretaris aan te raden in ieder geval rekening te houden met de bestaande interpolitiezones. Op die manier kunnen dezelfde mensen in dezelfde context voortreffelijk samenwerken.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GORIS AAN DE EERSTE MINISTER OVER «DE BOMBARDEMENLEN OP IRAK»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER JONCKHEER AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «HET STANDPUNT VAN DE BELGISCHE REGERING TEN OPZICHTEN VAN HET BESLUIT VAN DE AMERIKAANSE REGERING OM IRAK TE BOMBARDEREN»

QUESTION ORALE DE M. GORIS AU PREMIER MINISTRE SUR LES «BOMBARDEMENTS SUR L'IRAQ»

QUESTION ORALE DE M. JONCKHEER AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LA POSITION DU GOUVERNEMENT BELGE SUR LA DÉCISION DU GOUVERNEMENT AMÉRICAIN DE BOMBARDER L'IRAQ»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Goris.

Ik stel voor de mondelinge vraag van de heer Jonckheer eraan toe te voegen.

Vice-eerste minister Van den Bossche zal antwoorden namens de eerste minister.

Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, we vernemen via de pers dat Bagdad vannacht is gebombardeerd. Hoewel alle waarnemers bevestigen dat de spanningen de laatste dagen waren toegenomen, is iedereen verrast door deze onverwachte aanval.

Graag had ik van de minister vernomen of hij of een lid van de regering op de hoogte was van de evacuatie van het VN-personnel. Zo ja, sinds wanneer en wie heeft hem op de hoogte gebracht? Is hijzelf, of de premier of een ander lid van de regering, op de hoogte gebracht van de plannen van de Verenigde Staten om Irak te bombarderen? Zo ja, hoe? Is ons land om een principieel akkoord gevraagd? Heeft de Belgische regering dit akkoord gegeven?

Sommige landen hebben kritiek op deze actie. Volgens Frankrijk is de evacuatie begonnen zonder voorafgaand overleg in de Veiligheidsraad en dit kan volgens de Fransen absoluut niet. Rusland eist de spoedbijeenkomst van de Raad en windt zich op over de arrogante houding van de chef van de wapeninspecteurs, de heer Richard Butler. Volgens de Russische minister van Buitenlandse Zaken gaat deze chef zijn bevoegdheden in Irak ver te buiten. Wat denkt de regering over het verloop van de gebeurtenissen?

M. le président. — La parole est à M. Jonckheer.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le président, sur le plan juridique, le ministre peut-il nous indiquer sur quelle base se fonde la décision prise par le président des États-Unis et par le premier ministre du Royaume-Uni de bombarder le territoire de la république d'Irak ?

Sur le plan politique, les autorités américaines ont-elles préalablement consulté les membres du Conseil de sécurité des Nations unies ? Parallèlement, le premier ministre britannique a-t-il également informé ou consulté ses collègues de l'Union européenne ?

Sur le fond, monsieur le ministre, d'après vous, l'action américaine à laquelle s'est associé le Royaume-Uni rencontre-t-elle les objectifs que l'Union européenne poursuit dans cette région ou faut-il admettre, une fois de plus, qu'il n'existe pas de politique européenne en la matière ?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Derycke.

De heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, ik dank de senatoren voor de interesse die ze voor dit zeer belangrijke internationaal politiek feit tonen. Ik zal trachten op hun vragen te antwoorden.

Het gaat inderdaad om een zeer recent feit. De bombardementen zijn gisteravond rond half elf begonnen. Het is dus nog een beetje te vroeg om ons uit te spreken over de militaire en politieke gevolgen. Voor ik antwoord op de vragen, wil ik eerst de achtergrond van de gebeurtenis schetsen. Ik had daarnet tijdens een discussie in de Kamer immers de indruk dat men de rollen eerder omdraait en dat men van de slachtoffers de helden maakt en omgekeerd. We weten toch allemaal wie Saddam Hoessein is en welk leed hij in de streek heeft veroorzaakt. Daarom denk ik dat het goed is even bij de recente geschiedenis stil te staan.

Alleen al in 1998 hebben we zeven belangrijke data. We herinneren ons allen de onderhandelingspogingen en het succes van Kofi Annan, die met Irak een nieuw akkoord sloot voor onvoorwaardelijke, onmiddellijke en onbeperkte toegang van UNSCOM tot de relevante sites. Op 5 augustus schortte Irak opnieuw elke medewerking met UNSCOM op. Op 9 september keurde de Veiligheidsraad een resolutie goed die de herziening van het sanctieregime opschortte tot Irak zijn volledige samenwerking met UNSCOM zou hervatten. Dit gebeurde met éénparafrigheid en dat is niet onbelangrijk voor de beoordeling van de huidige houding van Rusland en China.

En fait, l'argument qui a incité l'Irak à conclure un accord avec les Nations unies a été la promesse de revoir ou d'abolir le régime des sanctions.

Le 5 novembre, une communication a été adressée au Conseil de sécurité. Elle a immédiatement trouvé son prolongement dans une initiative prise par les Américains qui, suivis par les Britanniques, ont envoyé leurs hommes et leurs navires sur place.

Arrive alors la date fatidique du 15 novembre.

Onder druk van de militaire interventie heeft Irak het inspectieteam dan opnieuw toegelaten. Zoals u weet, wordt gezegd dat de Amerikaanse vliegtuigen op dat ogenblik eigenlijk al waren opgestegen om te bombarderen. Op 16 december kwam dan het verslag van Butler, dat bijzonder negatief was op het vlak van de controle op chemische en bacteriologische wapens. Voor de objectiviteit moeten we hierbij vermelden dat het verslag over de atoomdreiging van de IAAE duidelijk positiever was.

Ik zal eerst een antwoord geven op de vragen van de heer Goris, omdat ze logisch aansluiten bij wat ik het zei. Zijn wij geraadpleegd? Neen, in tegenstelling tot de incidenten rond 15 november, toen de eerste minister door Bill Clinton is gecontacteerd, hebben wij nu niets gehoord. Vanmorgen kreeg de eerste minister wel informatie vanuit het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. Gisteravond is mijn telefoonnummer vanuit het Verenigd Koninkrijk wel opgevraagd, maar ik ben niet opgebeld. Wij werden dus in elk geval niet tijdig geïnformeerd.

Nederland werd gisteren naar het schijnt wel geïnformeerd, maar dat is gebruikelijk omdat dit land vanaf 1 januari niet-permanent lid wordt van de Veiligheidsraad.

Er verblijven niet veel Belgen in Irak. Er zijn drie vrouwen met een dubbele nationaliteit, één handelaar die werd gelokaliseerd en drie priesters die verkiezen in Irak te blijven. De twee experts bij UNSCOM waarvoor ik de toestemming van het Parlement heb gevraagd — twee specialisten in chemische en bacteriologische wapens — werden inmiddels samen met het team van Butler gerepatrieerd.

Ik zal straks ingaan op de vraag over de Belgische houding. Eerst zal ik de vragen van de heer Jonckheer beantwoorden omdat ze juridisch relevant zijn voor de politieke beoordeling.

En ce qui concerne la base juridique, monsieur Jonckheer, la résolution 687 du Conseil de sécurité des Nations unies qui mettait fin à la guerre du Golfe imposait à l'Irak d'éliminer ses armes de destruction massive et de coopérer avec la commission spéciale des Nations unies chargée de contrôler la mise en œuvre de cette obligation. Cette résolution était donc bien fondée sur le chapitre 7 de la Charte des Nations unies qui autorise le recours à la force, sur une décision du conseil. Je vous en cite un extrait: «... de rester saisi de la question, de prendre toute nouvelle mesure qui est imposée en vue d'assurer l'application de la présente résolution et de garantir la paix et la sécurité dans la région.»

Dans l'application de sa mission, la commission de l'UNSCOM a dû faire face à de nombreuses tentatives d'obstruction de la part de l'Irak. L'incident qui s'est produit hier vient à la suite de nombreux autres provoqués par Saddam Hussein.

Après la dernière crise du 15 novembre 1998, la résolution 1205 avait été adoptée à l'unanimité. Elle imposait une nouvelle fois à l'Irak une coopération complète, inconditionnelle et illimitée avec l'UNSCOM. Après cette crise, les Américains et les Anglais ont clairement fait état de la base juridique sur laquelle ils pouvaient s'appuyer pour entreprendre une action: il s'agit des résolutions 687 et 1205, considérées ensemble, d'une part, et du non-respect de cette dernière par l'Irak, d'autre part. Je dois tout de même préciser que la résolution 1205 ne prévoyait pas explicitement de recours à la force en cas de non-respect par l'Irak.

Après le 15 novembre, comme vous avez pu le constater, de nombreux experts de notre pays ont émis des thèses très spécifiques, très conditionnées parfois, sur la base juridique. Ce débat se poursuivra certainement dans les prochains jours.

Le gouvernement a essayé de formuler sa propre vision politique. Celle-ci est double.

Il ne souhaite certainement pas la violence. En effet, la population irakienne a déjà assez souffert ces dix dernières années. Aujourd'hui, le président Saddam Hussein provoque une nouvelle attaque sur le dos de sa propre population, dont, apparemment, il se soucie très peu.

Parmi les réactions que l'on a pu noter ce matin, la France et l'Allemagne semblent aller dans le même sens que la Belgique. Dans un communiqué, la France dit: «Le ministère français des Affaires étrangères a déploré dans un communiqué l'engrenage qui a conduit aux frappes militaires américaines contre l'Irak et les graves conséquences humaines qu'elles pourraient avoir pour la population irakienne.»

L'Allemagne déplore également le recours à la force mais elle critique l'Irak qui avait été averti du fait que la communauté internationale ne resterait pas les bras croisés en cas de refus de coopération avec les inspecteurs des Nations unies.

La Belgique peut soutenir l'action entreprise tout en émettant certaines observations. Ces dernières visent la crise irakienne mais également tout autre qui pourrait survenir.

Een fundamenteel gegeven dat we zeker onder ogen moeten zien, is dat de Veiligheidsraad een totaal obsolet systeem is dat niet meer werkt en niet meer in staat is om crisissen op te vangen. Tot mijn verbazing moest ook ik vaststellen dat Rusland een maand geleden Irak nog scherp veroordeelde. Nu het er echter op aankomt beslissingen te nemen, valt men terug op de oude politieke tegenstellingen van voor 1989. De Veiligheidsraad valt daardoor opnieuw uiteen in twee kampen met Rusland en China aan de ene kant en de andere landen aan de andere kant. We kunnen nu zonder schroom zeggen dat het systeem van de Veiligheidsraad obsolet en dringend aan herziening toe is, niet alleen wegens de huidige crisis in Irak, maar ook om tal van andere redenen.

On peut prétendre cela en considérant les événements géopolitiques des dernières semaines qui se sont notamment produits en Europe. Les décisions prises par l'OTAN au Kosovo n'ont pas été couvertes par une résolution des Nations unies. Ce qui nous inquiète tellement, c'est bien ce glissement vers des coalitions *of the willing* qui, par le biais de l'OTAN, de l'OSCE ou des Nations unies, essayent de régler les problèmes du monde qui connaît, convenons-en, une situation difficile.

Er is nog een tweede zeer nadelig gevolg. Dit is geen goede zaak voor Europa. We waren in Wenen vrij recentelijk gestart met het debat over de ESDI, de European Security and Defense Identity. De houding van Groot-Brittannië, dat in deze kwestie toch weer volledig op eigen houtje beslist zonder enig overleg met andere Europese landen, brengt dit pas ontluikende debat natuurlijk in gevaar. Op die manier kan er van de fameuze overeenkomst van Saint-Malo, tussen Groot-Brittannië en Frankrijk over de opbouw van een Europese veiligheids- en defensie-identiteit uiteraard niets in huis komen.

Samenvattend kan ik zeggen dat we begrip tonen voor de Amerikaans-Britse actie, maar dat we belangrijke bedenkingen hebben bij de rol van de Verenigde Naties en over het belang van het GBVB, dat nu meer dan ooit een dringend en prangend probleem wordt.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris voor een repliek.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik neem er akte van dat ook de minister bevestigt dat de VN-structuren niet meer werken en dat de oude tegenstellingen daar opnieuw de kop opsteken.

Het is mijn overtuiging dat Europa en België, met Brussel als Europese hoofdstad, in deze kwestie een belangrijke rol kunnen en moeten spelen. De Belgische regering kan dit doen door op de volgende Europese top het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid aan te kaarten en daar zelf een voortrekkersrol in te spelen. Het oude continent kan zich niet zo maar neerleggen bij de Anglosaksische hegemonie die we vandaag kennen. Een nieuw evenwicht is maar mogelijk als Europa wordt versterkt.

M. le président. — La parole est à M. Jonckheer pour une réponse.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le président, je tiens à préciser à M. le ministre qu'il ne s'agit nullement de retourner la pyramide. Bien entendu, personne ne soutient la personnalité de Saddam Hussein. Les différentes discussions et déclarations qui

ont eu lieu au sujet de l'embargo sur l'Irak dont les organisations humanitaires internationales se sont également émuves — je pense notamment à la Croix-Rouge — visaient la protection des populations.

Je tiens à rappeler qu'à ma connaissance, on n'a jamais su si les frappes américaines sur une usine chimique au Soudan étaient finalement justifiées. Aucune expertise internationale ni contre-expertise n'a été effectuée.

Si je vous entendez bien, monsieur le ministre, le gouvernement belge approuve l'intervention. En outre, vous constatez vous aussi, monsieur le ministre, que le Conseil de sécurité est divisé sur cette question. J'ignore les bases juridiques. Pour ma part, j'ai relu la résolution 1205 où il n'apparaît aucune référence explicite à une intervention armée. Il serait intéressant de connaître la position des membres non permanents du Conseil de sécurité.

Par ailleurs, j'aimerais savoir si vous avez des indications plus précises sur ce fameux rapport de M. Butler, rapport qui semble contesté. Le ministère des Affaires étrangères et l'Union européenne disposent-ils de plus amples informations ? Faut-il accorder crédit aux argumentations qui font référence à la politique intérieure des États-Unis et plus particulièrement à la position personnelle du président Clinton ?

J'en viens à un dernier point. Pour moi, le plus inacceptable est qu'un pays membre de l'Union européenne, et non des moindres, dirigé par un premier ministre socialiste, intervienne sans informer et sans consulter ses collègues du Conseil européen ni même les ministres des Affaires étrangères. C'est inacceptable; il faut le faire savoir haut et fort, monsieur le ministre. Le minimum serait de demander que la présidence actuelle de l'Union européenne convoque les responsables britanniques. Où allons-nous ? L'Union européenne est une communauté de droit avec des règles et des procédures. On s'efforce depuis Maastricht de mettre sur pied une politique européenne et de sécurité commune. La plus élémentaire information ou consultation préalable n'a pas eu lieu. C'est inqualifiable.

Je trouverais assez logique que votre département ou vous-même, monsieur le ministre, fassiez savoir à vos partenaires de l'Union européenne, et plus particulièrement à M. Robin Cook, que ce genre de pratique est totalement dommageable.

De plus, je continue à m'interroger sur les objectifs politiques que nous poursuivons au Moyen-Orient. Sont-ils définis à quinze ou s'agit-il de l'addition de quinze objectifs différents ou encore d'une absence d'objectif ?

Indépendamment de l'attitude des États-Unis, il s'agit d'un véritable scandale pour l'Union européenne. D'ailleurs, je me demande quel type de concertation s'est opéré au sein même du Royaume-Uni, par exemple vis-à-vis de la *House of Commons*.

Je vous demande, monsieur le ministre, de réagir de manière très ferme.

M. le président. — La parole est à M. Derycke, ministre.

M. Derycke, ministre des Affaires étrangères. — Monsieur le président, je partage l'opinion de M. Jonckheer sur le volet européen. Cette situation n'est pas prometteuse pour les discussions que nous aurons lors de la Conférence de Washington sur l'évolution de l'OTAN. Il faudra rapidement se ressaisir. La nécessité de dégager des visions communes au sein de l'Union européenne, notion qui fut inscrite dans le Traité d'Amsterdam, s'impose plus que jamais.

Je crois qu'un premier pas a été fait à Vienne où l'on a décidé que la Russie et le Moyen-Orient étaient les deux sujets à traiter en priorité. En effet, ces deux problèmes sont d'une importance toute particulière pour les pays de l'Union européenne.

En ce qui concerne les contrôles de l'UNSCOM, il faut examiner le rapport de M. Butler. Quoi qu'il en soit, lorsque M. Borgignon m'a interpellé il y a quelques semaines sur le degré de danger que l'Irak représente encore au niveau des armes chimiques, biologiques et bactériologiques, j'ai été amené à lui fournir des

chiffres qui sont, je pense, tout à fait éloquents. Il ne faudrait tout de même pas inverser la pyramide. Il est essentiel que l'UNSCOM poursuive ses investigations si nous voulons qu'un jour, le monde puisse vivre en paix. Si ma mémoire est bonne, les chiffres indiquaient qu'avant la guerre du Golfe, l'Iraq disposait de suffisamment de gaz toxiques pour détruire la planète entière. Le rapport de l'UNSCOM comporte du reste d'autres éléments inquiétants qui prouvent de manière indéniable que le danger représenté par l'Iraq est encore très important.

Je suis persuadé qu'il faut avoir recours à la diplomatie pour convaincre les uns et les autres de la nécessité de la poursuite des inspections.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE MME WILLAME-BOONEN AU MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DES PENSIONS ET AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LA SIGNATURE PAR LA BELGIQUE DE LA CONVENTION DU CONSEIL DE L'EUROPE SUR LES DROITS DE L'HOMME ET LA BIOCHIMIE»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW WILLAME-BOONEN AAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN PENSIÖENEN EN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE ONDERTEKENING DOOR BELGIË VAN HET VERDRAG VAN DE RAAD VAN EUROPA INZAKE DE RECHTEN VAN DE MENS EN DE BIOGENEESKUNDE»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Willame.

La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, ma question est peut-être d'une actualité moins brûlante mais elle touche aussi à l'Europe, à des conventions européennes et elle n'est donc pas sans importance.

Notre assemblée a adopté, le 9 juillet dernier, une résolution relative à la Convention du Conseil de l'Europe sur les droits de l'homme et la biomédecine, en ce qui concerne la recherche sur les embryons in vitro. À cette occasion, nous invitons le gouvernement à tout mettre en œuvre pour que les recommandations contenues dans la résolution trouvent, avant le 31 décembre 1998, une traduction dans la loi. Nous invitons également le gouvernement à procéder à la signature de la Convention du Conseil de l'Europe le jour où seraient publiées au *Moniteur belge* la loi intégrant les principes développés dans notre recommandation.

En ce qui concerne la recherche sur les embryons in vitro, un avant-projet de loi a, si je ne me trompe, été adopté en Conseil des ministres il y a quelques mois. Aussi, permettez-moi, monsieur le ministre, de vous demander si vous avez à ce jour reçu un avis du Conseil d'État à propos de ce texte ?

En ce qui concerne la signature de la Convention du Conseil de l'Europe, permettez-moi d'insister ici sur l'importance qu'elle présente à nos yeux. La signature de cette convention aurait une triple signification. Il s'agirait d'un geste politique marquant la volonté de la Belgique de s'intéresser à l'Europe des droits de l'homme autant qu'à l'Europe économique. La signature marquerait, en outre, l'adhésion de la Belgique à l'esprit de la convention, qu'exprime notamment le principe fondamental de la primauté de l'intérêt et du bien de l'être humain sur le seul intérêt de la société ou de la science. La signature de la convention témoignerait enfin de l'engagement de la Belgique à tenir, à propos des différents thèmes abordés par la convention, de larges débats démocratiques.

Monsieur le ministre, pour élargir ma question, après vous avoir demandé une information très précise relative à l'avis du Conseil d'État, voudrais-je vous demander de nous indiquer dans combien de temps notre pays pourra signer cette convention.

M. le président. — La parole est à M. Colla, ministre.

M. Colla, ministre de la Santé publique et des Pensions. — Monsieur le président, à l'issue de l'examen de cette convention par le Conseil de l'Europe, un débat a eu lieu au sein du gouvernement, notamment au sujet de l'article 18 relatif à la recherche sur les embryons. En effet, il faut savoir que si nous ne disposons pas d'une législation nationale en la matière, il n'est juridiquement pas possible d'émettre des réserves après la ratification.

La plupart des éléments figurant dans la convention ne posent aucun problème et je signale au passage que le gouvernement a approuvé, voici une semaine, un projet de loi sur le droit des patients.

Il a été demandé à l'époque au ministre compétent d'élaborer un projet de loi. J'ai effectué cette tâche en concertation avec mes collègues de la Justice et de la Politique scientifique, après avoir consulté le Comité consultatif de bioéthique.

Toutefois, par respect pour le Sénat qui avait manifesté son intention de mener un débat portant sur le sujet, nous avons attendu l'avis de celui-ci avant de rédiger le texte en question. Or, il s'est avéré que les conclusions du Sénat, figurant dans la résolution, concordaient tout à fait avec les idées développées dans l'avant-projet.

En ce qui concerne les éléments au sujet desquels le Sénat avait demandé au gouvernement de prendre position, des solutions ont pu être dégagées.

Le gouvernement a donc élaboré l'avant-projet de loi définitif, qui a été envoyé au Conseil d'État. L'avis de ce dernier doit normalement nous parvenir avant la fin de l'année ou au début du mois de janvier. Le travail parlementaire pourra dès lors commencer et le moment où le vote final pourra intervenir dépendra de la procédure choisie par le Parlement. Je suppose toutefois que les choses pourront aller assez vite, compte tenu du débat qui a déjà eu lieu en la matière.

Lorsque cette loi aura été adoptée et publiée, la convention pourra être signée et soumise à la ratification du Parlement.

M. le président. — La parole est à Mme Willame pour une réplique.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, je remercie M. le ministre de la réponse précise qu'il a apportée à ma question.

Permettez-moi, monsieur le ministre, de formuler un souhait ambitieux, à savoir que la première assemblée qui traitera de ce projet de loi puisse être celle qui s'est déjà longuement penchée sur le sujet.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER LOONES AAN DE MINISTER VAN VERVOER OVER «NMBS — OPERATIE GOODWILL — ALTERNATIEVE VOORSTELLEN»

QUESTION ORALE DE M. LOONES AU MINISTRE DES TRANSPORTS SUR «SNCF — OPÉRATION BONNE VOLONTÉ ENVERS LA CLIENTÈLE — CONTRE-PROPOSITIONS»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Loones.

Minister Derycke antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, de NMBS biedt aan de treinreizigers op Kerstdag en op Nieuwjaarsdag gratis reizen aan als compensatie voor de talrijke problemen van de afgelopen maanden waarvan zij het slachtoffer waren. Dit goodwillgebaar stuit op nogal wat scepticisme. Bovendien dreigt het gecounterd te worden door de treinstaking van de Onafhankelijke Vakbond voor het Spoorwegpersoneel op Kerst- en Nieuwjaarsdag.

Als men dan al iets wil doen rond Nieuwjaar, lijkt het volgende «geschenk» mij nuttiger. Kan het treinvervoer op oudejaarsavond niet worden opgeschort tussen 19 uur en 1 uur 's nachts? Men zou dan vanaf 1 uur, de hele nacht door, bijvoorbeeld om het uur een verbinding kunnen waarborgen. Het is immers voldoende bekend dat de treinen op oudejaarsavond, vanaf 19 uur tot na middernacht, zo goed als leeg rijden. Ze worden dan alleen bemannet door het treinpersoneel dat er zijn feestdag voor moet opondergaan. Dit initiatief waarbij ook gezorgd zou worden voor een verbinding naar feestvierende steden en bijvoorbeeld naar kustplaatsen, zou tot creatieve samenwerkingen kunnen leiden. Bovendien kadert dit initiatief in een beleid gericht op een veilig en alcoholvrij verkeer.

Wat vindt de minister van het goodwillgebaar dat de NMBS aankondigt?

Komt de vrije verkeersdag op Kerstmis en Nieuwjaarsdag in gevaar door de aangekondigde OVS-treinstaking?

Ziet de minister iets in de idee van een permanente en uiteraard gratis oudejaarsnachtverbinding, na een schorsing van het treinverkeer tussen bijvoorbeeld 19 uur en 1 uur? Zo niet, kan dit ten minste voor de eeuwwisselingsnacht van 31 december 1999 worden onderzocht?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Derycke.

De heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de minister van Vervoer verzocht mij volgend antwoord voor te lezen. De NMBS heeft beslist om de reizigers op Kerstdag gratis vervoer aan te bieden op de binnenlandse reizen. Op die dag zal de dienst verzekerd worden zoals op zon- en feestdagen. De Onafhankelijke Vakbond voor het Spoorwegpersoneel heeft inderdaad een staking ingediend voor de periode ingaande op 24 december 1998, 18 uur tot 25 december 1998, 18 uur. Vorig jaar had dezelfde vakbond voor de Kerstdagen eveneens een stakingsoaanzegeging ingediend. Die actie heeft het verkeer toen maar matig verstoord. Op basis van de ervaring van vorig jaar werkt de NMBS nu preventieve maatregelen uit om de gevolgen van de staking dit jaar zo veel mogelijk te beperken.

De actie «gratis treinen op Kerstdag» is een initiatief van de NMBS om het spoorvervoer te promoten, waar de minister van Vervoer persoonlijk achter staat. Deze actie zou door de staking niet in het gedrang mogen worden gebracht. De NMBS overweegt voorlopig niet het gratis vervoer uit te breiden naar andere feestdagen. Ze wil eerst de resultaten evalueren van de Kerstdagactie, die een primeur is. Het is onmogelijk op enkele dagen tijd en voor honderden treinen een opschorting van dienst te organiseren tussen 31 december, 19 uur en 1 januari, 1 uur, om daarna vanaf 1 uur 's morgens, een regelmatige dienst te waarborgen. De invloeding van nachtdiensten bij belangrijke feestdagen is wel het overwegen waard. De spoorwegen zullen dit idee verder onderzoeken.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een repliek.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister van Buitenlandse Zaken voor dit antwoord. Het is immers lang geleden dat we een zo goed begrijpbaar antwoord — ik heb het dan over de taal — in verband met het spoor- en wegverkeer hebben gehoord. Ik wens de minister van Vervoer veel succes toe bij zijn onderzoek. Ik kom hier later zeker nog op terug.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER CALUWÉ AAN DE MINISTER VAN VERVOER OVER «HET NIEUWE RITTENSCHEMA VAN DE NMBS»

QUESTION ORALE DE M. CALUWÉ AU MINISTRE DES TRANSPORTS SUR «LES NOUVEAUX HORAIRES DE LA SNCB»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Caluwé.

Minister Derycke antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de voorzitter, mijn mondelinge vraag gaat over een internationaal probleem en het is dan ook logisch dat de minister van Buitenlandse Zaken erop antwoordt.

In het nieuwe rittenschema van de NMBS, dat op 24 mei jongstleden in werking trad, werd op de lijn Roosendaal-Brussel een zeer ondoordachte beslissing genomen. De IR Roosendaal-Brussel-Charleroi-Namen vertrekt te Roosendaal telkens drie minuten na de IC Amsterdam-Roosendaal-Brussel. Met het oog op het aantrekken van reizigers is het niet erg zinvol om de twee verbindingen die per uur van Roosendaal naar Antwerpen gaan met een interval van drie minuten te laten vertrekken en de reizigers vervolgens 57 minuten te laten wachten. Bovendien is het geweten dat de IC Amsterdam-Roosendaal-Brussel in Nederland geregeld vertraging oplegt zodat het voor de hand lag dat het tijdsschema van de IR die drie minuten later in Roosendaal vertrekt in het honderd zou lopen. Sinds 24 mei hebben we dat ook effectief kunnen vaststellen.

De NMBS probeert dit te verhelpen door de IR vanaf 10 januari 1999 te beperken tot Essen. Op zich is dit voor duizenden reizigers een gelukkige beslissing. Ze heeft echter negatieve gevolgen voor honderden andere reizigers die vanuit het noorden van Antwerpen naar Roosendaal rijden en vandaar overschakelen op het Nederlandse net. De stations tussen Antwerpen en Roosendaal zullen geen rechtstreekse verbinding meer hebben met het Nederlandse net. In een tijd waarin de Europese grenzen verdwijnen, wordt Antwerpen-Centraal het laatste station vóór de Nederlandse grens, die 40 kilometer verder gelegen is. Dit is moeilijk te begrijpen. Dit probleem zal worden opgelost door tussen Essen en Roosendaal, een traject waarover een trein zeven minuten doet, een bus in te leggen die er minstens dertig minuten over zal doen.

Er zijn twee andere oplossingen mogelijk. Oftewel kan men de huidige L-trein Berchem-Essen tot Roosendaal verlengen, oftewel kan men de IC-Amsterdam-Roosendaal-Brussel te Essen laten stoppen, zoals dat vroeger het geval was. Ik vraag de minister er bij de NMBS op aan te dringen om vóór 10 januari voor een van deze twee opties te kiezen.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Derycke.

De heer Derycke, minister van Buitenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de NMBS heeft onlangs beslist om de IR-trein Antwerpen-Roosendaal slechts tot Essen te laten rijden. De maatschappij is inderdaad van mening dat de regelmaat van deze lijn hierdoor wordt verbeterd aangezien het vertrek van deze trein indien nodig wordt uitgesteld totdat de IC-trein Amsterdam-Brussel te Roosendaal is aangekomen. Deze maatregel zal vanaf 10 januari 1999 in werking treden.

Samen met de Nederlandse Spoorwegen onderzoekt de NMBS op het ogenblik de mogelijkheid om de L-trein Antwerpen-Essen tot Roosendaal te laten rijden. Om technische redenen zal deze wijziging er op 10 januari vermoedelijk nog niet komen. Zo zijn er problemen rond de beschikbaarheid van materiaal, de aanpassing van het ploegensysteem en de kennis van de lijn door de bestuurders. De NMBS stelt niettemin alles in het werk om de stations tussen Antwerpen en de grens zo snel mogelijk opnieuw een rechtstreekse verbinding met Nederland te geven.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé voor een repliek.

De heer Caluwé (CVP). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik dring nogmaals aan op spoed vanwege de NMBS. De reizigers zijn nu eenmaal gesteld op regelmaat. Indien zij gedurende één of twee maanden niet op hun vaste treinverbinding kunnen rekenen, moeten zij noodgedwongen andere oplossingen zoeken. Op die manier verliest de NMBS reizigers.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Dames en heren, ik neem aan dat u bereid bent het aan uw voorzitter over te laten de agenda van de eerstkomende vergadering vast te leggen.

Je présume que le Sénat laissera à son président le soin de fixer l'ordre du jour de la prochaine séance. (*Assentiment.*)

Dan is hiertoe besloten.

Il en est donc ainsi décidé.

PROJET DE LOI RELATIVE À LA RÉFORME DES CANTONS JUDICIAIRES

Votes réservés

WETSONTWERP BETREFFENDE DE HERVORMING VAN DE GERECHTELIJKE KANTONS

Aangehouden stemmingen

M. le président. — Nous devons procéder maintenant au vote réservé.

We gaan nu over tot de aangehouden stemming.

Nous avons à nous prononcer sur l'amendement déposé par M. Desmedt à l'article 4.

We stemmen nu over het amendement van de heer Desmedt bij artikel 4.

La parole est à M. Desmedt pour une explication de vote.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, dans le cadre du projet de loi sur la réforme des cantons judiciaires, des amendements se rapportant à certains cantons ont été adoptés en commission.

Hier, quand j'ai présenté mon amendement, le gouvernement était représenté par le ministre du Budget et, dès lors, je n'ai même pas reçu de réponse. Je regrette que le gouvernement n'ait pas pris position sur cet amendement concernant des cantons du Brabant wallon. Je me permets donc d'insister pour que le Sénat adopte cet amendement qui vise à maintenir la commune de Lasne dans le canton judiciaire de Wavre pour donner satisfaction aux autorités concernées.

Monsieur le président, je demande le vote nominatif.

M. le président. — Cette demande est-elle appuyée? (*Plus de quatre membres se lèvent.*)

Le vote nominatif étant régulièrement demandé, il va y être procédé.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.
Er wordt tot naamstemming overgegaan.

49 membres sont présents.

49 leden zijn aanwezig.

30 votent non.

30 stemmen neen.

8 votent oui.

8 stemmen ja.

11 s'abstiennent.

11 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Bourgeois, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mme Maximus, MM. Olivier, Pinoie, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Vandenbergh, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Bock, Coene, Coveliers, De Decker, Desmedt, Foret, Goris et Vautmans.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Boutmans, Ceder, Mme Cornet d'Elzius, M. Daras, Mmes Dardenne, Dua, Leduc, MM. Loones, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

M. le président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Mme Cornet d'Elzius (PRL-FDF). — Monsieur le président, j'ai pairé avec M. Poty.

Mevrouw Leduc (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik ben afgesproken met mevrouw Merchiers.

M. le président. — Je mets aux voix l'article 4.

Ik breng artikel 4 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le président. — Les autres articles du projet de loi ayant déjà été adoptés, le vote sur l'ensemble interviendra ultérieurement.

De andere artikelen van het wetsontwerp werden reeds vroeger aangenomen. We stemmen later over het geheel van het wetsontwerp.

PROJET DE LOI DÉROGEANT À L'ARTICLE 20BIS DE LA LOI DU 24 AOÛT 1939 RELATIVE À LA BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE ET MODIFIANT LA LOI DU 22 FÉVRIER 1998 FIXANT LE STATUT ORGANIQUE DE LA BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE (ÉVOCATION)

Votes réservés

WETSONTWERP HOUDENDE AFWIJKING VAN ARTIKEL 20BIS VAN DE WET VAN 24 AUGUSTUS 1939 OP DE NATIONALE BANK VAN BELGIË EN TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 22 FEBRUARI 1998 TOT VASTSTELLING VAN HET ORGANIEK STATUUT VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË (EVOCATIE)

Aangehouden stemmingen

M. le président. — Nous devons procéder maintenant aux votes réservés.

We gaan nu over tot de aangehouden stemmingen.

We stemmen eerst over het amendement van de heer Coene bij artikel 2.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par M. Coene à l'article 2.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik vraag de naamstemming.

De voorzitter. — Wordt deze vraag gesteund? (*Meer dan vier leden staan op.*)

Aangezien de naamstemming reglementair is gevraagd, zal ertoe worden overgegaan.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

51 leden zijn aanwezig.

51 membres sont présents.

33 stemmen neen.

33 votent non.

9 stemmen ja.

9 votent oui.

9 onthouden zich.

9 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Bourgeois, Boutmans, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Daras, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mme Maximus, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Vandenbergh, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bock, Coene, Coveliers, De Decker, Desmedt, Foret, Goris, Vautmans et Verhofstadt.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Ceder, Mmes Cornet d'Elzius, Dardenne, Dua, Leduc, MM. Loones, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over de amendementen van de heer Coene op de artikelen 3 en 4.

Nous devons nous prononcer sur les amendements de M. Coene aux articles 3 et 4.

Mag ik aannemen dat de vorige stemming ook geldt voor deze amendementen?

Puis-je considérer que le dernier vote est également valable pour ces amendements? (*Assentiment.*)

Derhalve worden deze amendementen niet aangenomen.

En conséquence, ces amendements ne sont pas adoptés.

We stemmen dadelijk over het geheel van het wetsontwerp.

Il sera procédé dans quelques instants au vote sur l'ensemble du projet de loi.

WETSONTWERP BETREFFENDE
CRIMINELE ORGANISATIES (EVOCATIE)

Stemming

PROJET DE LOI RELATIVE
AUX ORGANISATIONS CRIMINELLES (ÉVOCATION)

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Het woord is aan de heer Coveliens voor een stemverklaring.

De heer Coveliens (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie zal dit wetsontwerp goedkeuren, maar dat betekent niet dat we het eens zijn met de ietwat idiote amendering van de Kamer van de goede definitie waarvoor de Senaat eerder had gekozen.

Het strafrecht bepaalt wat strafbaar is en niet wat niet strafbaar is. Zo staat er niet in vermeld dat wie niet door een rood licht rijdt geen boete krijgt. Op zoiet komt de amendering van de Kamer neer. Om het wetsontwerp geen vertraging te laten oplopen, zullen we het goedkeuren.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, de Volksunie-fractie zal zich om dezelfde reden als de VLD-fractie onthouden. We betreuren de amendering van de Kamer die totaal overbodig is en bovendien legistiek gevaarlijk.

M. le président. — La parole est à M. Desmedt pour une explication de vote.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, le groupe PRL-FDF se prononcera, lui aussi, en faveur de ce projet. J'aborderai dans le sens de M. Coveliens. En effet, le texte voté précédemment par le Sénat paraît incontestablement préférable. L'alinéa ajouté par la Chambre n'apporte absolument rien et est en outre critiquable sur le plan légistique. Cependant, il ne contrecarre pas la bonne exécution du projet. Dès lors, il convient d'en terminer en votant ce projet le jour même où nous approuverons les recommandations de la commission sur la criminalité organisée.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, de Agalev-fractie heeft eerder al tegen dit wetsontwerp gestemd, hoewel de tekst van de Senaat een aanzienlijke verbetering betekende tegenover het oorspronkelijk ontwerp.

We zien de wenselijkheid van het wetsontwerp nog steeds niet in. Zelfs na de amendering van de Kamer, handhaven we ons standpunt.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman voor een stemverklaring.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, het werk dat de Senaat bij de eerste evocatie heeft geleverd, was van fundamenteel belang. Met haar amendering heeft de Kamer de werkelijke intenties van de wetgever willen verduidelijken. Natuurlijk moet een wet niet tot in de puntjes worden uitgestippeld. Vingerwijzingen voor de rechters en de personen die de wet moeten toepassen, kunnen wel nuttig zijn.

Samen met het lijvig en uitstekend verslag van de onderzoekscommissie vormt dit ontwerp de grondslag voor de bestrijding van de grote criminaliteit. Daarom zal de SP dit ontwerp met overtuiging goedkeuren. (*Applaus.*)

De voorzitter. — De stemming begint.

Nous passons au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het geheel van het wetsontwerp.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

56 leden zijn aanwezig.

56 membres sont présents.

49 stemmen ja.

49 votent oui.

5 stemmen neen.

5 votent non.

2 onthouden zich.

2 s'abstiennent.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Aangezien we dit ontwerp ongewijzigd hebben aangenomen, wordt de Senaat geacht beslist te hebben dit wetsontwerp niet te amenderen. Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op koninklijke bekraftiging.

Étant donné que le Sénat a adopté ce projet sans modification, il est censé avoir décidé de ne pas l'amender. Le projet sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bock, Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliens, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, D'Hooghe, Erdman, Foret, Goovaerts, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mme Maximus, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Boutmans, Daras, Mmes Dardenne, Dua et M. Jonckheer.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

Mme Cornet d'Elzius et M. Loones.

WETSONTWERP BETREFFENDE DE HERVORMING
VAN DE GERECHTELIJKE KANTONS

Stemming

PROJET DE LOI RELATIVE À LA RÉFORME
DES CANTONS JUDICIAIRES

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

La parole est à M. De Decker pour une explication de vote.

M. De Decker (PRL-FDF). — Monsieur le président, je voudrais confirmer qu'à la suite du débat qui s'est tenu hier, nous nous abstenons de voter ce projet, non seulement parce que l'amendement de M. Desmedt est rejeté mais également parce que

ce projet supprime cinq cantons de justice de paix à Bruxelles. Cela entraînera un arriéré judiciaire et une désorganisation de la justice cantonale. Cela va totalement dans le sens contraire des réformes que le gouvernement prétend défendre en matière judiciaire.

M. le président. — La parole est à Mme Willame pour une explication de vote.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, en tant que Bruxelloise, je tiens à justifier le vote positif du groupe PSC. Si ce projet supprime effectivement plusieurs cantons à Bruxelles, il faut rappeler que son élaboration s'est faite en concertation avec les juges de paix concernés sur la base de critères quantitatifs.

Les besoins spécifiques des institutions psychiatriques ont été rencontrés par un pôle de magistrats de complément destiné à Uccle, Schaerbeek et Ixelles. Et, cela vous concerne peut-être, monsieur De Decker, le juge de paix d'Uccle aura enfin le juge de complément à mi-temps qu'il réclame.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, voor Brussel zal de waarheid zoals steeds wel in het midden liggen. Zelf maak ik mij echter meer zorgen over het kanton Nieuwpoort.

De Volksunie-fractie zal zich bij de stemming onthouden. Met de grote lijnen van het ontwerp kunnen wij het weliswaar eens zijn, maar zowel inzake de territoriale indeling als inzake de personeelsverdeling komt het vaak neer op pas- en maatwerk. Dat bleek trouwens ook uit de stemverklaringen bij de stemming over de amendementen.

M. le président. — La parole est à M. Jonckheer pour une déclaration de vote.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le président, nous nous abstiendrons également de voter ce projet parce que, sous le couvert de modifications techniques, il a bien fallu constater, lors du débat d'hier, que l'on réduit le nombre de cantons judiciaires. Cela nous paraît totalement contraire à l'objectif de faciliter l'accès à la justice. Il est vrai qu'un problème tout à fait particulier se pose à Bruxelles et nous en avons été saisis à cette occasion.

M. le président. — Le vote commence.

De stemming beginnt.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

55 membres sont présents.

55 leden zijn aanwezig.

44 votent oui.

44 stemmen ja.

11 s'abstiennent.

11 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Coveliers, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hoooge, Erdman, Goovaerts, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, M. Mahoux, Mme Maximus, MM. Moens, Nothomb,

Olivier, Pinoie, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Goethem, Vautmans, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Bock, Boutmans, Mme Cornet d'Elzius, M. Daras, Mme Dardenne, MM. De Decker, Desmedt, Mme Dua, MM. Foret, Jonckheer et Loones.

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN SOMMIGE BEPALINGEN VAN DEEL II VAN HET GERECHTELJK WETBOEK MET BETREKKING TOT DE HOGE RAAD VOOR DE JUSTITIE, DE BENOEMING EN AANWIJZING VAN MAGISTRATEN EN TOT INVOERING VAN EEN EVALUATIESYSTEEM VOOR MAGISTRATEN

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT CERTAINES DISPOSITIONS DE LA DEUXIÈME PARTIE DU CODE JUDICIAIRE CONCERNANT LE CONSEIL SUPÉRIEUR DE LA JUSTICE, LA NOMINATION ET LA DÉSIGNATION DE MAGISTRATS ET INSTAURANT UN SYSTÈME D'ÉVALUATION POUR LES MAGISTRATS

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Het woord is aan de heer Erdman voor een stemverklaring.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, met deze wet wordt uitvoering gegeven aan het nieuwe artikel 151 van de Grondwet. We beogen hiermee een structurele hervorming van de Justitie op lange termijn.

Ik hoop dat op het terrein eenieder zich ten volle bewust is van deze fundamentele wijziging en bijgevolg bereid zal zijn om in het belang van de rechtszonderheden vanuit een positieve ingesteldheid aan het welslagen van deze hervorming mee te werken.

In de rand wil ik toch even betreuren dat de minister van Justitie het niet nodig acht de goedkeuring van deze fundamentele hervorming in de Senaat bij te wonen.

De voorzitter. — Mijnheer Erdman, mag ik u doen opmerken dat het debat over dit ontwerp is gesloten. De verantwoordelijkheid voor de stemming ligt uitsluitend bij het Parlement. Bijgevolg worden ministers niet geacht de stemmingen bij te wonen. Hun aanwezigheid zou op dit ogenblik irrelevant zijn.

Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, u maakt weliswaar geen deel uit van de meerderheid, noch van de oppositie. Nu er een meningsverschil is ontstaan bij de meerderheid, vind ik het wel prettig daarop in te gaan.

Ik ben evenmin van mening dat de aanwezigheid van de minister van Justitie bij deze stemming niet is vereist, aangezien het gaat om de uitvoering van een van de onderdelen van het Octopus-akkoord, waarbij het Parlement zelf een essentiële rol speelt.

Vanuit die benadering zal onze fractie voor dit ontwerp stemmen, wat niet wegneemt dat de recente procedures bij het benoemen van raadsherren voor de Raad van State in de Kamer van volksvertegenwoordigers bij ons een wrange smaak nalaten. Deze benoemingen zijn zeker geen bewijs van depolitisering.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, met dit ontwerp wordt uitvoering gegeven aan een grondwetsartikel dat we recentelijk herzien hebben, maar waarbij de Agalev-fractie zich heeft onthouden.

We verheugen ons over een aantal stappen in de gerechtelijke hervorming, maar met enkele fundamentele keuzes, die met dit ontwerp verder worden doorgetrokken, kunnen we het moeilijk eens zijn. Ik vermeld er twee.

Ten eerste wordt blijk gegeven van een bijzonder ongezonde neiging om overal in de wetgeving tweederde meerderheden in te bouwen. Vroeg of laat leidt dit tot grote problemen.

Ten tweede wordt onvoldoende het onderscheid gemaakt tussen het parket en de eigenlijke rechterlijke macht.

Om die redenen zal onze fractie zich ook nu weer onthouden.

De voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

55 leden zijn aanwezig.

55 membres sont présents.

46 stemmen ja.

46 votent oui.

4 stemmen neen.

4 votent non.

5 onthouden zich.

5 s'abstiennent.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bock, Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, D'Hooghe, Erdman, Foret, Goovaerts, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Maximus, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Verhofstadt, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Boutmans, Daras, Mmes Dardenne, Dua et M. Jonckheer.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik had ja willen stemmen.

De voorzitter. — Akte wordt u daarvan gegeven.

PROJET DE LOI MODIFIANT L'ARRÊTÉ ROYAL N° 499
DU 31 DÉCEMBRE 1986 PORTANT RÉGLEMENTATION
DE LA SÉCURITÉ SOCIALE DE CERTAINS JEUNES
DÉFAVORISÉS (ÉVOCATION)

Vote

WETSONTWERP TOT WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT NR. 499 VAN 31 DECEMBER 1986 TOT REGELING VAN DE SOCIALE ZEKERHEID VAN SOMMIGE KANSARME JONGEREN (EVOCATIE)

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi amendé.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het geamendeerde wetsontwerp.

Le vote commence.

De stemming beginnt.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

56 membres sont présents.

56 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, le projet de loi amendé est adopté.

Derhalve is het geamendeerde wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden teruggezonden.

Ont pris part au vote:

Aan de stemming hebben deelgenomen:

MM. Bock, Bourgeois, Boutmans, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goovaerts, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Maximus, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, M. Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARRÊTÉ ROYAL
N° 34 DU 20 JUILLET 1967 RELATIF À L'OCCUPATION
DE TRAVAILLEURS DE NATIONALITÉ ÉTRANGÈRE

Vote

WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT NR. 34 VAN 20 JULI 1967 BETREFFENDE
DE TEWERKSTELLING VAN DE WERKNEMERS VAN
VREEMDE NATIONALITEIT

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsvoorstel.

Het woord is aan de heer Hostekint voor een stemverklaring.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, zonder blijk te willen geven van pretentie, daarvoor zijn mevrouw Sémer en ikzelf veel te bescheiden, meen ik te mogen zeggen dat de totstandkoming van het wetsvoorstel een schoolvoorbij kan worden genoemd van hoe een parlementslied, zelfs in deze politiek woelige tijden, zeer kort op de bal kan spelen indien het oog en oor heeft voor wat in de samenleving leeft.

Het probleem van de mensenhandel in kinderen, vrouwen en vreemde, zwakke arbeidskrachten is sedert jaren gekend. Er werden zelfs parlementaire onderzoekscommissies aan gewijd. Het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding wees in maart van dit jaar in zijn jaarrapport op de problematiek van de mensenhandel in de sport, in het bijzonder in de Belgische voetbalwereld. Ook het Vlaams Parlement organiseerde in het voorjaar een aantal uitstekende hoorzittingen over deze vorm van mensenhandel. Als gevolg hiervan hebben mevrouw Sémer en ikzelf contact opgenomen met de slachtoffers van deze mensenhandel, soms nog kinderen, via de organisaties die hen opvangen en ondersteunen. We waren ontroerd en geschockt door hun getuigenissen en door de wijze waarop ze in ons land door bepaalde voetbalmakelaars en voetbalclubs worden behandeld. Het resultaat van onze inspanningen ligt vervat in dit zeer eenvoudig wetsvoorstel. Het is niet nodig rechtsgeleerde of advocaat te zijn om het te begrijpen. Het strekt ertoe dat een werkgever of een bemiddelaar, voor de voetbal de makelaar en de club, gedurende een periode van drie jaar hoofdelijk aansprakelijk te stellen voor de kosten van huisvesting, verblijf, gezondheidszorgen...

De voorzitter. — Mijnheer Hostekint mag ik u vragen te besluiten, het gaat om een stemverklaring.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik ben van oordeel dat de problematiek zo ernstig is dat een bijkomende minuut spreekt niet overbodig is.

De werkgever of bemiddelaar blijft eveneens aansprakelijk voor de terugzending van de werknemer van vreemde nationaliteit en de leden van zijn gezin. Dit wetsvoorstel is dus niet enkel van toepassing op vreemde sportlui, maar op alle werknemers van vreemde nationaliteit. Dit verheugt ons bijzonder. Ik dank in het bijzonder mevrouw Maximus, voorzitter van de commissie voor de Sociale Aangelegenheden voor de snelle behandeling van het voorstel en minister Smet die door middel van een amendement het voorstel nog heeft aangescherpt. De Senaat is dus alert en wijs geweest. Ik kan enkel hopen dat de Kamer van volksvertegenwoordigers eenzelfde alertheid en wijsheid aan de dag zal leggen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, de Agalev-fractie zal het wetsvoorstel goedkeuren om de redenen die door de heer Hostekint met zoveel passie werden uiteengezet. Ik wijs er trouwens op dat dit eigenlijk een zeer snelle concretisering is van de aanbevelingen van de commissie over de georganiseerde criminaliteit, waarover we straks zullen stemmen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, ook de Volksunie-fractie zal het wetsvoorstel goedkeuren. We zouden trouwens niet anders durven na de oproep van collega Patrick Hostekint! Toch wil ik er nog even aan toevoegen dat de fragmentaire aanpak de aandacht vestigt op soortgelijke sectoren waar dezelfde problemen rijzen. Als wetgever kunnen we wel, net zoals de pers overigens, in bewondering staan voor dit initiatief, maar eigenlijk lost het de onderliggende en veel ruimere problematiek niet op.

De voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

56 leden zijn aanwezig.

56 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Aan de stemming hebben deelgenomen:

Ont pris part au vote:

MM. Bock, Bourgeois, Boutmans, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Maximus, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

PARLEMENTAIRE COMMISSIE VAN ONDERZOEK NAAR DE GEORGANISEERDE CRIMINALITEIT IN BELGIË

Stemming over de motie

COMMISSION PARLEMENTAIRE CHARGÉE D'ENQUÊTER SUR LA CRIMINALITÉ ORGANISÉE EN BELGIQUE

Vote sur la motion

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over de motie die is ingediend door de heren Vandenberghe, Lallemand, Coveliers, Erdman, Desmedt, mevrouw Jeanmoye en de heer Loones.

Nous devons nous prononcer maintenant sur la motion déposée par MM. Vandenberghe, Lallemand, Coveliers, Erdman, Desmedt, Mme Jeanmoye et M. Loones.

Het woord is aan de heer Verreycken voor een stemverklaring.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, de Vlaams Blok-fractie zal zich onthouden, niet omdat we problemen hebben met de besluiten van de commissie, die door de indieners van de motie conclusies worden genoemd, maar omdat we vinden dat ze onvolledig zijn. We vinden het ergerlijk dat de politieke bindingen naar de «bovenwereld» niet worden onderzocht en dus ook niet in de besluiten zijn terug te vinden. Voor deze onwil verwijss ik naar het wegwoffelen van bijvoorbeeld het «onderdeel Vermeulen». We hebben daar problemen mee en we vinden het dan ook beter ons bij de stemming te onthouden.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). Mijnheer de voorzitter, we zullen ons om volgende reden onthouden. Met zijn stem aan het voorstel van de heer Hostekint heeft de Senaat aangetoond dat we best bereid zijn de immigratie- en vreemdelingenwetgeving aan te passen waar dat nodig is. Het verslag over de georganiseerde criminaliteit geeft de indruk op dat punt zeer ongenuanceerd te zijn. Ik zeg niet dat dit zo bedoeld was, maar de indruk wordt wel gewekt.

Bovendien verklaart de commissie enerzijds dat ze niet bevoegd is om het dossier-Vermeulen te beoordeelen, maar anderzijds spreekt ze er een duidelijk negatief oordeel over uit. Daarom zullen we ons bij de stemming onthouden.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers voor een stemverklaring.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik vind het een onaanvaardbare vorm van hypocrisie dat sommigen kritiek die ze in de commissie hadden kunnen uiten indien ze daar aanwezig waren geweest, nu in een verklaring voor de stemming naar voren brengen.

De voorzitter. — De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

57 leden zijn aanwezig.

57 membres sont présents.

51 stemmen ja.

51 votent oui.

6 onthouden zich.

6 s'abstiennent.

Derhalve is de motie aangenomen.

En conséquence, la motion est adoptée.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bock, Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goovaerts, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Maximus, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijss, MM. Tobback, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Verhofstadt, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Boutmans, Ceder, Mme Dua, MM. Raes, Van Hauthem et Verreycken.

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT L'ARTICLE 77, ALINÉA 2, DE LA LOI DU 15 DÉCEMBRE 1980 SUR L'ACCÈS AU TERRITOIRE, LE SÉJOUR, L'ÉTABLISSEMENT ET L'ÉLOIGNEMENT DES ÉTRANGERS

Vote

WETSVOORSTEL TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 77, TWEEDE LID, VAN DE WET VAN 15 DECEMBER 1980 BETREFFENDE DE TOEGANG TOT HET GRONDGEBIED, HET VERBLIJF, DE VESTIGING EN DE VERWIJDERING VAN VREEMDELINGEN

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsvoorstel.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

57 membres sont présents.

57 leden zijn aanwezig.

53 votent oui.

53 stemmen ja.

4 votent non.

4 stemmen neen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Bock, Bourgeois, Boutmans, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goovaerts, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Maximus, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijss, MM. Tobback, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Verhofstadt, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Ceder, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

M. le président. — L'adoption de ce projet de loi implique que la proposition de loi interprétative de l'article 77, alinéa 2, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers de Mme de Bethune et consorts vient à tomber.

De goedkeuring van het wetsontwerp impliceert dat het wetsvoorstel tot interpretatie van artikel 77, tweede lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen van mevrouw de Bethune c.s. vervalt.

PROPOSITION DE LOI VISANT À RÉDUIRE LA DURÉE DE LA DÉTENTION ADMINISTRATIVE DES ÉTRANGERS EN SÉJOUR ILLÉGAL SUR LE TERRITOIRE BELGE

Vote

WETSVOORSTEL HOUDENDE INKORTING VAN DE ADMINISTRATIEVE HECHTERIS VAN BIJENLANDERS DIE ILLEGAAL OP HET BELGISCH GRONDGEBIED VERBLIJVEN

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsvoorstel.

La parole est à M. Daras pour une explication de vote.

M. Daras (Écolo). — Monsieur le président, on pourrait considérer que cette proposition de loi représente une amélioration et donc se prononcer en sa faveur, pourtant ce texte ne concrétise qu'une politique de petits pas.

Pour notre part, nous estimons que la durée de détention proposée reste beaucoup trop longue — ne serait-ce que par rapport à d'autres pays comme la France — même si on admet le principe des centres fermés ce qui n'est pas notre cas. De plus, la possibilité de prolongation de huit mois a été conservée, entre autres sur une base extrêmement floue, celle de trouble de l'ordre public. Il suffit donc de résister lors de l'expulsion pour faire l'objet d'une détention prolongée.

Pour toutes ces raisons, nous ne pouvons pas approuver cette proposition de loi. Pour le reste, nous profitons de l'occasion pour exprimer notre souhait de voir une révision en profondeur de cette législation, plutôt qu'une succession de petites réformes.

M. le président. — Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

56 membres sont présents.

56 leden zijn aanwezig.

47 votent oui.

47 stemmen ja.

9 votent non.

9 stemmen neen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, M. Coveliers, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Foret, Goovaerts, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Maximus, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Verhofstadt, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Boutmans, Ceder, Daras, Mmes Dardenne, Dua, MM. Jonckheer, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À L'ACCORD ENTRE L'UNION ÉCONOMIQUE BELGO-LUXEMBOURGEOISE ET LE GOUVERNEMENT D'UKRAINE CONCERNANT L'ENCOURAGEMENT ET LA PROTECTION RÉCIPROQUES DES INVESTISSEMENTS, FAIT À KIEV LE 20 MAI 1996

Vote

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE EN DE REGERING VAN OEKRAÏNE INZAKE DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN, GEDAAN TE KIEV OP 20 MEI 1996

Stemming

M. le président. — Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

La parole est à M. Jonckheer pour une explication de vote.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le président, comme nous l'avons déjà indiqué lors de votes précédents sur le même type de projets de traités, nous sommes évidemment favorables à des dispositions qui favorisent le développement d'investissements étrangers en Europe centrale et orientale et en Ukraine, mais, malheureusement, nous constatons que, comme pour les autres traités, celui-ci ne comprend aucune référence à des dispositions internationales d'ordre social ou environnemental. En outre, connaissant la situation de l'industrie nucléaire en Ukraine, il nous paraît encore plus opportun d'introduire dans ce type de traité des dispositions en matière de protection de l'environnement.

Ainsi, malgré les déclarations de M. Di Rupo qui reconnaît le bien-fondé d'au moins poser la question, je constate que le Sénat continue à voter des projets qui ne font aucune référence à ces dispositions.

M. le président. — Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

55 membres sont présents.

55 leden zijn aanwezig.

49 votent oui.

49 stemmen ja.

6 s'abstiennent.

6 onthouden zich.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

Il sera transmis à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Bock, Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, M. Coveliers, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Foret, Goovaerts, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Maximus, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Mme Sémer, MM. Staes, Swaele, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vautmans, Verhofstadt, Weyts et Mme Willame-Boonen.

len, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Boutmans, Daras, Mmes Dardenne, Dua, MM. Jonckheer et Verhofstadt.

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AUX ACTES INTERNATIONAUX SUIVANTS :

1. CONVENTION INTERNATIONALE SUR LA PROTECTION DES ARTISTES INTERPRÈTES OU EXÉCUTANTS, DES PRODUCTEURS DE PHONOGRAMMES ET DES ORGANISMES DE RADIODIFFUSION, FAITE À ROME LE 26 OCTOBRE 1961
2. CONVENTION DE BERNE POUR LA PROTECTION DES ŒUVRES LITTÉRAIRES ET ARTISTIQUES DU 9 SEPTEMBRE 1886, COMPLÉTÉE À PARIS LE 4 MAI 1896, RÉVISÉE À BERLIN LE 13 NOVEMBRE 1908, COMPLÉTÉE À BERNE LE 20 MARS 1914 ET RÉVISÉE À ROME LE 2 JUIN 1928, À BRUXELLES LE 26 JUIN 1948, À STOCKHOLM LE 14 JUILLET 1967 ET À PARIS LE 24 JUILLET 1971, FAITE À PARIS LE 24 JUILLET 1971

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE ET LA MONGOLIE TENDANT À ÉVITER LES DOUBLES IMPOSITIONS ET À PRÉVENIR L'ÉVASION FISCALE EN MATIÈRE D'IMPÔTS SUR LE REVENU ET SUR LA FORTUNE, SIGNÉE À BRUXELLES LE 26 SEPTEMBRE 1995

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT À LA CONVENTION INTERNATIONALE CONTRE LA PRISE D'OTAGES, FAITE À NEW YORK LE 17 DÉCEMBRE 1979

PROJET DE LOI PORTANT ASSENTIMENT AU TRAITÉ ENTRE LE ROYAUME DE BELGIQUE, LA RÉGION FLAMANDE ET LE ROYAUME DES PAYS-BAS PORTANT RÉVISION DU RÈGLEMENT SUR L'EXÉCUTION DE L'ARTICLE IX DU TRAITÉ DU 19 AVRIL 1839 ET DU CHAPITRE II, SECTIONS 1 ET 2 DU TRAITÉ DU 5 NOVEMBRE 1842, MODIFIÉS, RELATIF AU PILOTAGE ET À LA SURVEILLANCE COMMUNE (RÈGLEMENT DE L'ESCAUT) ET À L'ANNEXE, FAITS À MIDDELBURG LE 11 JANVIER 1995

Vote

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET VOLGENDE INTERNATIONALE AKTEN :

1. INTERNATIONAAL VERDRAG INZAKE DE BESCHERMING VAN UITVOERENDE KUNSTENAARS, PRODUCENTEN VAN FONOGRAMMEN EN OMROEP-ORGANISATIES, GEDAAN TE ROME OP 26 OKTOBER 1961
2. BERNER CONVENTIE VOOR DE BESCHERMING VAN WERKEN VAN LETTERKUNDE EN KUNST VAN 9 SEPTEMBER 1886, AANGEVULD TE PARIJS OP 4 MEI 1896, HERZIEN TE BERLIJN OP 13 NOVEMBER 1908, AANGEVULD TE BERN OP 20 MAART 1914, HERZIEN TE ROME OP 2 JUNI 1928, TE BRUSSEL OP 26 JUNI 1948, TE STOCKHOLM OP 14 JULI 1967 EN TE PARIJS OP 24 JULI 1971, GEDAAN TE PARIJS OP 24 JULI 1971

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË EN MONGOLIË TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING EN TOT HET VOORKOMEN VAN HET ONTAAN VAN BELASTING INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN EN NAAR HET VERMOGEN, ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 26 SEPTEMBER 1995

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET INTERNATIONAAL VERDRAG TEGEN HET NEMEN VAN GIJZELAARS, OPGEMAAKT TE NEW YORK OP 17 DECEMBER 1979

WETSONTWERP HOUDENDE INSTEMMING MET HET VERDRAG TUSSEN HET KONINKRIJK BELGIË, HET VLAAMS GEWEST EN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN TOT HERZIENING VAN HET REGLEMENT TER UITVOERING VAN ARTIKEL IX VAN HET TRACTAAT VAN 19 APRIL 1839 EN VAN HOOFDSTUK II, AFDELINGEN 1 EN 2, VAN HET TRACTAAT VAN 5 NOVEMBER 1842, ZOALS GEWIJZIGD, VOOR WAT BETREFT HET LOODSWEZEN EN HET GE-MEENSCHAPPELIJK TOEZICHT DAAROP (SCHELDE-REGLEMENT) EN MET DE BIJLAGE, GEDAAN TE MIDDELBURG OP 11 JANUARI 1995

Stemming

M. le président. — Je propose au Sénat de se prononcer par un seul vote sur l'ensemble de ces projets de loi.

Ik stel de Senaat voor één enkele stemming te houden over het geheel van deze wetsontwerpen. (*Instemming.*)

Het woord is aan de heer Vautmans.

De heer Vautmans (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat over het wetsontwerp houdende instemming met de Euro-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Staat Israël, anderzijds, niet wordt gestemd. Ik had graag geweten waarom.

De voorzitter. — De rapporteur, de heer Nothomb, zal toelichting geven bij wat vanmorgen in de openbare vergadering werd beslist.

La parole est à M. Nothomb.

M. Nothomb (PSC). — Monsieur le président, effectivement, ce matin en séance plénière, avec l'approbation de tous les sénateurs présents, j'ai non seulement décrit le travail en commission au sujet du contenu de ce projet de loi mais j'ai aussi souligné que lors de nos débats, le 25 novembre, nous avions été sensibles à l'opportunité de ratifier cet accord à ce moment car les pourparlers de paix étaient en bonne voie.

Les circonstances actuelles sont tout à fait différentes. Je n'ai pas pris position mais j'ai demandé que l'on renvoie ce projet en commission puisque la date avait été un des éléments de nos discussions. Ce renvoi en commission a donc été approuvé en séance plénière ce matin.

De voorzitter. — Mijnheer Vautmans, het wetsontwerp is dus, zoals de heer Nothomb zopas heeft gezegd, opnieuw naar de commissie verwezen.

Nous allons donc passer au vote.

Le vote commence.

De stemming beginnt.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

56 membres sont présents.

56 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja.

En conséquence, les projets de loi sont adoptés.

Derhalve zijn de wetsontwerpen aangenomen.

Ils seront transmis à la Chambre des représentants.

Ze zullen aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden.

Ont pris part au vote:

Aan de stemming hebben deelgenomen:

MM. Bock, Bourgeois, Boutmans, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Ceder, Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Devolder, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Goovaerts, Goris, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mme Maximus, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Raes, Mme Sémer, MM. Staes, Swaele, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Van Hauthem, Vautmans, Verhofstadt, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

WENSEN VAN DE VOORZITTER

VŒUX DE M. LE PRÉSIDENT

De voorzitter. — Dames en heren, alvorens tot de laatste stemming van deze vergadering over te gaan, wil ik u allen een zeer verpozend Kerstverlof toewensen zodat u de batterijen kunt heropladen voor het welgevulde, moeilijke en spannende halfjaar dat ons te wachten staat.

Deze Kerstwensen zijn ook gericht aan al degenen die ons bijstaan en becommentariëren. Ook hen wens ik een rustgevend verlof zodat zij ons daarna met des te meer ijver en objectiviteit bij onze werkzaamheden kunnen helpen. Ik denk in de eerste plaats aan de griffier en zijn ploeg van competente personeelsleden. Ik denk ook aan de pers op wiens actieve steun we altijd kunnen rekenen.

Aan allen een prettig Kerstverlof en een aangenaam 1999, alvast voor de eerste helft daarvan.

La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand (PS). — Monsieur le président, vous nous produisez chaque année des vœux avec beaucoup de sincérité et d'attention. Nous y sommes évidemment très sensibles et je voudrais vous dire aussi en quelques mots notre amitié, notre estime et toute la considération que nous vous devons pour l'atmosphère que vous faites régner dans ce Sénat.

Il est vrai que, demain, nous allons pouvoir vivre et nous désaltérer en paix. J'ai été frappé par les propos d'un sage de notre assemblée, à savoir que c'est dans les vieux vins que l'on peut trouver des idées neuves! Et j'ai pensé que la questure du Sénat devrait se pencher sur le sujet, car en vérité, à mon estime, nos questeurs ne répondent pas à nos demandes particulières... Ainsi l'un d'entre eux ne traite pas les questions que vous lui posez sur la nourriture, sur les vins ou sur les délais d'imprimerie... Il répond simplement qu'il est très attentif à notre bonheur. C'est impérable! Il a même ajouté avec l'autorité de la fonction: «Non seulement je souhaite que tout le monde soit heureux au Sénat, autour de moi, mais encore je l'exige!» (*Rires.*) Voilà en tout cas un appel qui ne restera pas sans suite.

Par exemple, il y a le bonheur pour Anne-Marie de pouvoir téléphoner à la moitié du monde en perturbant les débats. Il y a le bonheur pour Hugo de fumer dix pipes en lançant sa fumée vers ses voisines qui emportent sur elles, avec une motion anti-tabac, les senteurs fortées des fumées du Semois! En tout cas, on peut mesurer déjà l'impact très relatif qu'aura l'interdiction de la publicité du tabac sur le changement des odeurs au Sénat.

J'en termine, monsieur le président. Vous le voyez, je ne suis pas long. D'ailleurs, le temps emporte déjà les mots que je viens de vous dire. Je vous souhaite, monsieur le président, mes chers collè-

gues, de grandes parenthèses pour 1999, de chaleureuses banalités lors des repas de fin d'année et d'excellentes fêtes de Noël et de Nouvel An.

Geachte collega's, beste wensen voor het Nieuwe Jaar. (*Applaudissements sur tous les bancs.*)

WETSONTWERP HOUDENDE AFWIJKING VAN ARTIKEL 20BIS VAN DE WET VAN 24 AUGUSTUS 1939 OP DE NATIONALE BANK VAN BELGIË EN TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 22 FEBRUARI 1998 TOT VASTSTELLING VAN HET ORGANIEK STATUUT VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË (EVOCATIE)

Stemming

PROJET DE LOI DÉROGEANT À L'ARTICLE 20BIS DE LA LOI DU 24 AOÛT 1939 RELATIVE À LA BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE ET MODIFIANT LA LOI DU 22 FÉVRIER 1998 FIXANT LE STATUT ORGANIQUE DE LA BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE (ÉVOCATION)

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Het woord is aan de heer Verreycken voor een stemverklaring.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, het Vlaams Blok zal zich bij de stemming onthouden, niet enkel omdat onze fractie vindt dat de Nationale Bank van België dringend moet worden opgesplitst maar omdat het ontwerp met de ministeriële karwats door onze strot is geduwd, wat een aanfluiting is van de taak van de Senaat.

De voorzitter. — De stemming begint.

Nous passons au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het geheel van het wetsontwerp.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

55 leden zijn aanwezig.

55 membres sont présents.

39 stemmen ja.

39 votent oui.

11 stemmen neen.

11 votent non.

5 onthouden zich.

5 s'abstiennent.

Derhalve is het wetsontwerp aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Aangezien we dit ontwerp ongewijzigd hebben aangenomen, wordt de Senaat geacht beslist te hebben dit wetsontwerp niet te amenderen. Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op koninklijke bekrachtiging.

Étant donné que le Sénat a adopté ce projet sans modification, il est censé avoir décidé de ne pas l'amender. Le projet sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Bourgeois, Boutmans, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, G. Charlier, Ph. Charlier, Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix,

D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mme Maximus, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Mme Sémer, MM. Staes, Swaen, Mme Thijs, MM. Tobback, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, M. Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Bock, Coene, Coveliuers, Desmedt, Devolder, Foret, Goovaerts, Goris, Hatry, Vautmans et Verhofstadt.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

Mmes Cornet d'Elzius, Leduc, MM. Loones, Raes et Verreycken.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER CEDER AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATIE OVER «DE POST EN HET VLAAMS BLOK»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. CEDER AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS SUR «LA POSTE ET LE VLAAMS BLOK»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Ceder.

Het woord is aan de heer Ceder.

*De heer Mahoux, ondervoorzitter,
treedt als voorzitter op*

De heer Ceder (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, volgens de pers zouden De Post en het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding van pater Leman een conventie hebben gesloten. Een postbode die meent dat hem racistische drukwerken ter verspreiding worden aangeboden, zou dit aan zijn oversten moeten melden. Die moeten op hun beurt binnen de 48 uur het Centrum Leman verwittigen, dat dan binnen de 48 uur advies moet uitbrengen.

Volgens *De Standaard* van 3 december 1998 gaat het om «een maatregel die de postboden beschermt». Beeoogt deze maatregel de fysieke bescherming van postbodes tegen aanvallen? De discussie kwam enkele weken daarvoor op gang toen een postbode die drukwerken van het Vlaams Blok verspreidde, werd aangevallen en De Post vervolgens weigerde de drukwerken in kwestie nog te verspreiden.

Artikel 142, ten vierde, van de wet op de overheidsbedrijven bepaalt dat van vervoer door De Post zijn uitgesloten: «De zendingen waarop aan de buitenzijde aantekeningen voorkomen die strijdig zijn met de goede zeden of de openbare orde.» Op grond daarvan heeft De Post een reglement aangenomen dat in het artikel 25 verduidelijkt welke zendingen niet mogen worden verspreid. Nergens is daarbij sprake van de veiligheid van de postbodes. Het zou mij trouwens verbazen dat de postbode die folders van het Vlaams Blok verspreidde en werd aangevallen de enige en eerste postbode is die in bepaalde Brusselse wijken is aangerand.

Kan de vice-eerste minister mij zeggen hoeveel incidenten er het afgelopen jaar in Brussel-19 waren waarbij postbodes werden aangerand of bedreigd?

Is de postverspreiding om die reden in die wijken stopgezet?

Vindt de vice-eerste minister niet dat postbodes die worden aangevallen wegens de inhoud van de drukwerken die zij bestellen, beter zouden worden beschermd in plaats van de aanvallers te belonen door het verder verhinderen van de uitreiking van de door hen geviseerde drukwerken? Meent hij niet dat de houding van De Post de agressie ten aanzien van postbodes zal doen toenemen aangezien dit soort van agressie blijkbaar resultaat oplevert?

Hoe zal De Post reageren wanneer postbodes, die drukwerken met een andere, bijvoorbeeld een socialistische inslag bestellen, worden aangerand? Wat zal worden gedaan wanneer een pamflet dat begrip vraagt voor homoseksualiteit bij de autochtone of allochtone gemeenschappen in sommige Brusselse wijken het voorwerp wordt van agressief ongenoegen?

Ten gevolge van het genoemde voorval is men zich bij De Post of op het kabinet van de vice-eerste minister blijkbaar gaan afvragen of er geen reglementaire bepaling nodig is die toelaat zendingen van het Vlaams Blok te weigeren. Bij gebrek aan een wettelijke basis om de veiligheid van de postbode als argument in te roepen, werd het geweer van schouder veranderd. Thans wil men reglementen opstellen op basis van artikel 142 van de genoemde wet. Het gaat hierbij vooral over de paragrafen 14 en 16 van artikel 25 van het postreglement. Paragraaf 16 vermeldt het verbod op de verzending van pornografia. Kan de vice-eerste minister mij medelen hoeveel zendingen er dit jaar of vorig jaar reeds werden geweigerd wegens overtreding van de regel op de pornografia? Waarschijnlijk zijn het er niet veel.

Het eerste deel van paragraaf 14 verbiedt, dit is eigenlijk grappig, het verzenden van «pessimistische berichten omtrent de toekomst van onze nationale munt». Het is vandaag, nu we op de drempel van de euro en de opheffing van de Belgische frank staan, dus verboden een tijdschrift te verzenden met op de voorpagina: «De Belgische frank wordt binnen korte tijd vervangen door de euro.»

Luidens het tweede deel van paragraaf 14 zouden verboden zijn: «Zendingen waarop van buiten en op in het oog vallende wijze voorkomen: a) aantekeningen die strijdig zijn met de openbare orde; b) beledigende meldingen ten aanzien van aan België bevriende landen.»

In een dienstnota van 3 december 1998, die ik toevallig op mijn bureau heb gevonden, voegt De Post aan deze paragraaf een punt c) toe dat luidt: «De meldingen die aanzetten tot discriminatie of die eender welke publiciteit bevatten die kan leiden tot de discriminatie tegenover een persoon of een groep personen wegens verschillen in nationaliteit, ras of etnische afkomst.»

Dit is merkwaardig. Enerzijds is men van oordeel dat racistische geschriften niet tegen de openbare orde zijn want indien dit wel zo zou zijn, zou punt a) van de bepaling volstaan. Anderzijds gebruikt men een algemene, vage omschrijving voor racisme, namelijk iets dat «kan leiden tot discriminatie». De termen van de wet op het racisme worden niet gebruikt en er wordt evenmin expliciet naar de wet verwezen.

Over deze kwestie heb ik eveneens enkele vragen. Klopt het dat De Post een conventie heeft gesloten met het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding? Wat is de precieze inhoud van deze overeenkomst? Is racisme tegen de openbare orde? Zo ja, waarom moet het reglement dan worden aangevuld? Wie beoordeelt in eerste instantie het mogelijk racistische karakter van bepaalde zendingen? Moeten de postbodes of de postmeesters alle teksten lezen?

Ik wijs er trouwens op dat artikel 142 van de wet op de overheidsbedrijven en artikel 25, paragraaf 14, van het postreglement, ook na de toevoeging van punt c) enkel betrekking hebben op «aantekeningen op de buitenzijde» en op «zendingen waarop van buiten en op in het oog vallende wijze» bepaalde zaken worden vermeld. Kan de vice-eerste minister mij bevestigen dat enkel de grote titels op de buitenkant van folders en brochures worden gecontroleerd en niet de teksten? In hoeveel gevallen is De Post aangeklaagd wegens de uitreiking van racistische pamfletten? Is er met andere woorden werkelijk een dringende noodzaak tot bescherming van De Post tegen een aanklacht wegens het verlenen van medewerking aan een racistische vereniging?

Zeker in het licht van de vijftigste verjaardag van de Universele Verklaring van de rechten van de mens moet in dit verband worden verwezen naar artikel 10 van het Europees Verdrag van de rechten van de mens dat de vrije meningsuiting poogt te vrijwaren. De jurisprudentie van het Europese Hof voor de rechten van de mens verstaat daar ook onder «het verbod van de overheid om zich in te mengen in het verstrekken van informatie van de ene burger aan de andere burger».

In het arrest-Gaskin wordt duidelijk gesteld dat de vrijheid van informatie de overheid verbiedt iemand te verhinderen informatie te ontvangen die anderen hem willen verstrekken.

Het arrest-Leander heeft dezelfde strekking: «La liberté de recevoir des informations interdit essentiellement à un gouvernement d'empêcher quelqu'un de recevoir des informations que d'autres aspirent ou peuvent consentir à lui fournir.»

De vraag rijst dan ook of deze beperking op het recht op vrije meningsuiting, die door De Post wordt opgelegd, wel degelijk beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke noodwendigheid en of er evenredigheid is tussen het aangewende middel en het beoogde doel. Slechts als aan die twee voorwaarden wordt voldaan, kan het recht op informatie worden beperkt. Niemand zal ontkennen dat het recht van een politieke partij om zich tot de kiezer te wenden en hem informatie te verschaffen over die partij een onmisbaar onderdeel is van het democratische proces. Daarom moeten wij ons afvragen welke hogere redenen kunnen worden aangevoerd om dit recht te beperken.

Hoeveel misdrijven zijn er al gepleegd ten gevolge van zogenaamde racistische pamfletten? In hoeveel gevallen hebben dergelijke drukwerken aanleiding gegeven tot aanvallen op vreemdelingen en aanverwante acties? Welke dwingende maatschappelijke noodwendigheid staat hier boven het recht op vrije meningsuiting?

De vrije meningsuiting mag volgens sommigen geen overtreding van de strafwet inhouden. De paragraaf die door de vice-eerste minister of De Post werd ingevoegd, verwijst niet naar de strafwet of de wet op het racisme. Er wordt enkel gesproken over zendingen «die kunnen leiden tot discriminatie». Dit is een zeer vage bepaling en biedt vele mogelijkheden tot interpretatie.

Wie heeft het recht om deze paragraaf definitief te interpreteren? Is het de sinistere pater Leman van het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding, dat beter gekend is als de *Torquamada-stichting*? Op grond van welke wettelijke bepaling is het Centrum Leman dan wel bevoegd? Op grond van welke wettelijke bepaling maakt De Post zichzelf ondergeschikt aan de mening van pater Leman?

Is de vice-eerste minister niet van mening dat het aan de strafrechter en niet aan de willekeur van pater Leman, toekomt om te bepalen welke drukwerken strafbaar zijn? Is de vice-eerste minister ervan op de hoogte dat het Centrum Leman rechtstreeks kan dagvaarden in de hoedanigheid van burgerlijke partij voor de correctionele rechtkanten, en sinds vorige week ook voor de kamer van inbeschuldigingstelling, tegen vermeende daden van racisme? In welke mate speelt het centrum de rol van rechter en partij?

Neemt de vice-eerste minister de politieke verantwoordelijkheid op zich voor de zware schadevergoedingen die De Post zal moeten uitbetalen wanneer drukwerken ten onrechte als racisch worden beschouwd en dus niet, of te laat, worden uitgereikt? Op grond van welke wettelijke bepaling zal De Post dan kunnen verwijzen naar de beslissing van pater Leman? Zal De Post het centrum Leman ter vrijwaring in het geding kunnen roepen? Ik verzekер de vice-eerste minister dat onze partij alle bevoegde rechters zal aanspreken teneinde een schadevergoeding te krijgen als haar drukwerken niet of laattijdig worden uitgereikt.

Zo komen we tot de kernvraag van het debat namelijk wie precies door deze maatregel wordt geviseerd. Een dergelijke maatregel komt uiteraard niet uit het niets te voorschijn. Waarschijnlijk hebben bepaalde ervaringen uit het nabije verleden deze maatregel geïnspireerd.

Zou het kunnen dat het Vlaams Blok en zijn drukwerken door deze maatregel worden geviseerd? Weet de vice-eerste minister dat het Vlaams Blok nog nooit voor racisme werd veroordeeld?

Er wordt overigens ook gesproken over «discriminatie wegens etnische afkomst». Walen en Vlamingen zijn ook etnieën. In een recente studie van de UCL werd het racistisch karakter van het FDF aangetoond. Zou het kunnen dat deze maatregel is uitgevaardigd om te verhinderen dat die partij via De Post nog drukwerken kan verspreiden?

Ik dank de vice-eerste minister voor zijn ongetwijfeld uitgebreid, gemotiveerd en gedetailleerd antwoord.

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Di Rupo.

De heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel. — Mijnheer de voorzitter, de taak van onze postbodes is de burgers toelaten contacten te onderhouden en te corresponderen. Het is niet de bedoeling de ene tegen de andere op te zetten of geweld te veroorzaken.

De maatregel die op 2 december jongstleden werd goedgekeurd, herinnert er op een duidelijke manier aan dat elke ambtenaar van een openbare dienst een beschermmer is van de democratische waarden en borg staat voor de gelijkheid tussen personen. De Post zal dit grondbeginsel vanzelfsprekend niet schenden.

Het bedrijf mag geen zendingen vervoeren die zichtbaar aanwijzingen dragen die in strijd zijn met de goede zeden of de openbare orde. Volgens haar interne procedure moeten de ambtenaren hun hiërarchie op de hoogte brengen van dubieuze zendingen die in het depot worden aangeboden. De directie kan dan drie standpunten innemen: ten eerste, de zendingen bezorgen waarvan duidelijk blijkt dat ze niet in strijd zijn met de goede zeden of de openbare orde; ten tweede, de verspreiding blokkeren en het document aan het parket overdragen; ten derde, de verspreiding blokkeren en het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding vragen te onderzoeken of dit document valt onder de toepassing van de wetten die ernaar streven de daden te bedwingen die door racisme, vreemdelingenhaat of revisionisme worden ingegeven. De derde keuze is gebaseerd op de bevoegdheid van het centrum om aan de overheid adviezen en aanbevelingen te geven of om elke opdracht te vervullen waarmee de overheid het zou belasten. Ik verwijst hiervoor naar artikel 3 van de wet van 15 februari 1993 houdende oprichting van het centrum.

Het samenwerkingsprotocol dat op 2 december 1998 werd gesloten tussen De Post en het Centrum voor gelijkheid van kansen waarborgt De Post een advies binnen de termijn van 48 uur vanaf het verzoek. Het gaat om een snelle en soepele aanpak die De Post toelaat een standpunt in te nemen op basis van een goedgekeurd advies. Dit advies is natuurlijk niet bindend, want De Post blijft verantwoordelijk voor de uiteindelijke beslissing.

Dit is de meest geschikte oplossing zolang persmisdrijven met een racistisch karakter niet effectief naar de correctionele rechtkant kunnen worden verwezen. Bij ontstentenis van deze procedure had De Post inderdaad geen andere keuze dan tevergeefs te wachten op een teken van het parket, in de ene of de andere zin, wat vanuit moreel oogpunt uiteraard onaanvaardbaar is.

Pour ce qui concerne les demandes de statistiques, j'invite l'intervenant à déposer une question écrite, à laquelle je ne manquerai pas de répondre en suivant la procédure prévue par le Règlement du Sénat.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Ceder.

De heer Ceder (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, op een aantal van mijn vragen heeft de vice-eerste minister niet geantwoord. Hij raakte wel de kwestie van het revisionisme aan, waarover in de aanvulling op het postreglement niet wordt gesproken.

De vice-eerste minister roept de wet op het racisme in evenals het ontbreken van een afdoende procedure om racistische misdrijven voor de rechtkant te vervolgen. Ik heb er nochtans op gewezen dat ook het nieuwe postreglement niet verwijst naar de wet op het racisme, maar een eigen definitie formuleert.

Verder vind ik het onaanvaardbaar dat in een rechtstaat de Staat voorlopige maatregelen neemt ten aanzien van burgers tegen wie geen enkele klacht werd ingediend, noch veroordeling uitgesproken. De maatregelen berusten enkel en alleen op veronderstellingen aangezien het Parlement er niet in slaagt het vervolgen van racistische misdrijven middels de herziening van de Grondwet te vergemakkelijken.

Sommigen zullen wellicht opwerpen dat het Vlaams Blok zich door deze problematiek weet aangesproken omdat het over racisme gaat. Niemand kan echter ontkennen dat het nieuwe postreglement, zoals trouwens ook in de omzendbrief van De Post wordt aangegeven, tot stand kwam nadat een postbode werd aangevallen tijdens het verspreiden van een Vlaams-Blokfolder. De vice-eerste minister heeft het overigens niet nuttig geacht op het gedeelte van mijn vraag met betrekking tot dit incident te antwoorden.

Als naïeve democraten zouden we ons kunnen verwachten aan een storm van protest tegen de agressie tegen postbodes en tegen pogingen om de vrije meningsuiting en informatieverstrekking aan banden te leggen. Het tegendeel is waar: De Post werkt een reglement uit voor de politieke censuur.

Pater Leman vraagt naast vele andere zaken ook het opheffen van de uitzendingen door derden voor het Vlaams Blok. De meerderheid van de partijen heeft beslist dat onze partij niet meer door het Parlement mag worden gefinancierd. Nu krijgt De Post de mogelijkheid om één van de laatste communicatiemiddelen aan een partij van politieke dissidenten te ontnemen.

Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat al deze maatregelen passen in een zelfde strategie: het inzetten van de volledige staatsmacht tegen politieke dissidenten teneinde ze monddood te maken. China en Irak kunnen uit de vindingrijkheid van het Belgische establishment zeker inspiratie putten.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. HATRY AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'ÉCONOMIE ET DES TÉLÉCOMMUNICATIONS, AU MINISTRE DE L'AGRICULTURE ET DES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES ET AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «L'ABSENCE DE RÈGLES DÉONTOLOGIQUES DANS LES DIRECTIVES ENVISAGÉES PAR LE MINISTRE POUR L'INSTITUT DE L'IMMOBILIER»

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER HATRY AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN ECONOMIE EN TELECOMMUNICATE, AAN DE MINISTER VAN LANDBOUW EN DE KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN EN AAN DE MINISTER VAN JUSTITE OVER «HET UITBLIJVEN VAN DEONTOLOGISCHE REGELS IN DE RICHTLIJNEN DIE DE MINISTER OVERWEEGT VOOR HET INSTITUUT VAN VASTGOEDMAKELAARS»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la demande d'explications de M. Hatry.

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, j'ai expressément demandé que le vice-premier ministre et ministre de l'Économie puisse répondre personnellement à ma demande d'explications. Je souhaite en effet que le sujet de celle-ci soit, pour une fois, abordé sous l'angle des consommateurs.

Le département dont il est titulaire n'est pas un ministère de l'Industrie et du Commerce. Dans la redéfinition des tâches intervenue à la suite de la fédéralisation des activités économiques, ce département a avant tout été considéré comme un ministère des consommateurs. M. le vice-premier ministre a bien compris cela, au vu des nombreux projets de loi qu'il dépose et des propositions de loi qu'il soutient à bon ou à mauvais escient, selon le cas... Il est parfaitement conscient que ce ministère n'est pas celui des industriels.

Cela dit, je tiens à vous remercier d'être présent ce soir, monsieur le vice-premier ministre. Vous auriez en effet facilement pu vous débarrasser de ce dossier en arguant du fait que la réglementation de la profession devait être traitée au sein du ministère de l'Agriculture et des PME et ne vous concernait guère.

M. Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur. — Monsieur le président, Victor Hugo disait: «Nous sommes seuls ensemble.»

M. Hatry (PRL-FDF). — Nous sommes en tout cas honorés, monsieur le vice-premier ministre, que ce point puisse encore être traité aujourd'hui.

Cela étant, la question qui nous occupe concerne en Belgique trois millions d'habitants; c'est dire l'importance du problème. Il concerne tous les copropriétaires dans les immeubles à appartements à copropriété forcée et leurs locataires, ce qui représente énormément de monde car cette situation se présente dans toutes les grandes ou petites villes.

La copropriété forcée, telle qu'elle existe aujourd'hui, repose sur la loi du 30 juin 1994 entrée en vigueur le 1er août 1995. J'ai personnellement participé activement à l'élaboration de cette législation au sein de la commission de la Justice. À l'époque, le ministre responsable occupait à la fois les portefeuilles de la Justice et de l'Économie.

Je me permets de citer l'un ou l'autre extrait du rapport qui démontre que l'on était conscient du problème et que des propos rassurants avaient été tenus à ceux qui se souciaient de la question de l'application effective aux syndics d'immeubles de certaines règles déontologiques visant à éviter les conflits d'intérêts.

De quoi s'agit-il ? La loi du 30 juin 1994 crée un monopole de la gestion des copropriétés forcées au profit du syndic. Son rôle n'avait jamais été défini antérieurement. Il aura reçu, grâce à cette loi, énormément de compétences et de pouvoirs qui le rendent pratiquement inamovible, si aucun conflit n'est porté devant la justice de paix. C'est un personnage qui, dans les limites de son mandat, peut faire pratiquement ce qu'il veut.

Il s'agit, avant tout, d'éviter qu'il puisse, tout en étant bénéficiaire et titulaire de cette tâche, apparaître comme courtier ou commissionnaire dans tous les domaines où des fournitures, des prestations ou des travaux sont effectués pour la copropriété dont il a la gestion. C'est une pratique tout à fait courante de faire payer des commissions ou des courtages, que ce soit pour des fournitures, de mazout par exemple, pour des prestations de services, assurances ou autres.

Pire encore, quand un travail est effectué dans une copropriété, une dîme au profit du syndic est prélevée au passage. Cette pratique intolérable est bien ancrée dans les habitudes. On m'a indiqué qu'un copropriétaire, président du conseil de gérance, avait interrogé un fournisseur pour savoir si le syndic recevait une commission. Le fournisseur lui a simplement conseillé d'interroger son syndic et a refusé de répondre. Cela témoigne à suffisance que dans ce cas concret, sans avoir le moindre renseignement précis, on savait à quoi s'en tenir. Le système s'est généralisé sans que la moindre sanction soit prise.

Le rapport extrêmement complet de M. Vandenberghe précise clairement, à la page 28, que le syndic peut toujours être révoqué. Cette solution est conflictuelle. Peut-être a-t-on envie de garder un bon syndic sans nécessairement accepter qu'il s'enrichisse, au-delà des honoraires convenables qui lui sont versés, sur des contrats qu'il doit conclure pour la copropriété. Si l'on ne désire pas le révoquer, s'il refuse de partir ou si cela apparaît trop difficile, on peut porter l'affaire devant la justice de paix. Mais avant qu'une assemblée de copropriétaires ne recoure à une telle solution, il faudrait établir des règles claires. Un encadrement précis de la fonction peut prévenir ces situations conflictuelles que probablement ni les syndics, ni les copropriétaires ne devraient souhaiter comme règle, mais plutôt comme exception.

À l'époque, il nous avait été répondu que les articles 1991 à 1997 du Code civil permettaient de plaider, devant la justice de paix ou devant le tribunal correctionnel, contre le syndic. Toutes ces solutions conflictuelles mettent fin au mandat. Or, j'estime que l'on peut avoir un excellent syndic qui serait plus à l'aise, comme les copropriétaires, si le code de déontologie qui nous est promis depuis cinq ans comportait des règles précises qui s'appliquent aux syndics d'immeuble. Cela éviterait ce genre de conflit d'intérêts et de dichotomie.

À la page 129 du rapport, je lis: «Le ministre répète qu'il veillera, avec le ministre des PME et de l'Agriculture, que l'arrêté royal portant le cadre déontologique des consultants immobiliers contienne suffisamment de garanties pour protéger les intérêts des propriétaires.»

Monsieur le vice-premier ministre, la loi sur la copropriété imposant un syndic est entrée en vigueur le 1er août 1995. Nous sommes le 17 décembre 1998 et, à ce jour, aucune règle déontologique n'a encore été adoptée!

J'en viens au deuxième volet de mon intervention. Le 11 janvier 1995, quelques mois avant l'entrée en vigueur de la loi, j'interpellais le ministre des PME, M. Bourgeois. Celui-ci me répondait: «Néanmoins, votre intervention, monsieur Hatry, vise surtout les conflits d'intérêts entre les activités des syndics ou gestionnaires d'immeubles et la fonction de fournisseur de biens ou de prestataire de services, travaux, ou assurances à l'égard d'immeubles dont ils ont la gestion.

Je suis d'accord avec vous pour considérer qu'une incompatibilité doit être prévue dans la déontologie de façon à interdire ces pratiques. C'est également l'opinion défendue par le groupe travaillant à la création de l'Institut de l'immobilier comme en atteste une lettre en ma possession. Je présume que l'incompatibilité figurera dans la proposition de code de déontologie qu'il me transmettra. Dès que l'institut sera installé, je demanderai au Conseil national de me communiquer dans les plus brefs délais un projet de texte, en tenant compte de vos préoccupations. Enfin, j'ai l'intention d'évoquer le problème avec le ministre de la Justice afin de trouver rapidement une solution, si possible dès le 1er août 1995.» Nous étions, à ce moment, le 11 janvier 1995.

Ensuite, le 12 janvier 1997, j'adressais une nouvelle demande d'explications, cette fois au nouveau ministre des PME et de l'Agriculture, M. Pinxten. Il me répondait, lui aussi, qu'il était partisan d'un code de déontologie incorporant des règles évitant tout comportement dichotomique des syndics. Il s'engageait à veiller à ce que tout cela soit mis en place à bref délai dans le code de déontologie.

Le 30 octobre 1997, ne voyant toujours rien venir, je posais une question écrite libellée en ces termes: «Quels sont les motifs du nouveau retard? Comment, enfin, dans la période longue qui s'est écoulée depuis le 1er août 1995, date d'entrée en vigueur de la législation, le ministre envisage-t-il de protéger les copropriétaires et leurs locataires contre les abus: commissions occultes sur fournitures de mazout, travaux, contrats d'assurances? À quelle date le code de déontologie entrera-t-il en vigueur?»

Le ministre me répondait: «Le Conseil national de l'Institut professionnel des agents immobiliers a approuvé le texte de son règlement de déontologie le 29 juillet 1997, c'est-à-dire dans un délai raisonnable puisque cet institut a été installé le 1er mars 1995 et que, parallèlement, il doit également proposer un règlement de stage. J'attire l'attention de l'honorable membre sur le fait que c'est précisément pour pallier les inconvénients dus à l'absence de déontologie lors des premières années de la réglementation d'une profession que dans mon projet de loi-programme pour la promotion de l'entreprise indépendante j'ai prévu que les requérants mentionnent dans leurs requêtes les éléments de base des règles de déontologie qu'ils désirent voir réglementer.»

Aujourd'hui, fin de l'année 1998, où en sommes-nous? Nulle part! J'ai sous les yeux un projet de code de déontologie qui vient d'être communiqué — il y a moins d'un mois — au ministre des PME et de l'Agriculture.

J'ose espérer, monsieur le vice-premier ministre, que vous en avez reçu une copie. À la lecture de ce texte, vous aurez remarqué que ce projet de code de déontologie ne comportait dans la partie consacrée aux syndics pas une ligne, pas un mot, sur les pratiques abusives que j'ai évoquées une nouvelle fois au début de mon intervention. Par conséquent, ces abus ne seront pas davantage interdits qu'avant la consécration des syndics au titre de profession jouissant d'une forme de monopole, de gérance des immeubles à appartements. Personne ne peut se satisfaire de la situation présente...

Les ministres successifs ayant annoncé leurs intentions, il est désespérant de constater que rien n'a été accompli trois ans et demi après l'entrée en vigueur de la loi créant le monopole des

syndics. Par ailleurs, le projet de code de déontologie que le ministre des PME et de l'Agriculture s'apprête vraisemblablement à entériner ne contient aucune mention relative aux pratiques abusives que j'ai déjà dénoncées à maintes reprises, tout au moins dans le chapitre relatif aux syndics.

J'espère que le ministre responsable des intérêts des consommateurs se saisira de ce projet, qu'il demandera à ses services de l'étudier attentivement et s'attachera finalement à apporter toute la clarté nécessaire en la matière. À l'heure actuelle, le code est tout à fait obscur pour les syndics. Il dispose notamment que «le syndic doit veiller à ce que les recettes revenant à l'immeuble soient bien comptabilisées dans sa comptabilité» et en dehors des dispositions sur le syndic, à l'article 13, il est question de gratification ou autre avantage en rapport avec ses missions, ce qui ne couvre pas, d'après moi, les cas que je mentionne. Il est évident que de telles dispositions ne sont guère suffisantes.

Voilà, monsieur le président, les craintes qui sont les miennes, à savoir, d'abord, que nous vivions sous un régime sans déontologie, comme c'est le cas depuis trois ans et demi et, ensuite, que la déontologie proposée ne comporte absolument aucune règle en ce qui concerne les pratiques abusives telles celles que j'ai rappelées tout à l'heure et qui ne sont qu'une brève illustration de tout ce qui a cours en la matière!

M. le président. — La parole est à M. Di Rupo, vice-premier ministre.

M. Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur. — Monsieur le président, je remercie l'honorable membre de m'inviter à me préoccuper davantage du sujet évoqué. Afin de libérer le personnel attaché à notre assemblée, je pourrais me limiter à lui répondre, très brièvement, que «je suivrai son conseil». Cependant, tel que je connais M. Hatry, il ne se contentera certainement pas d'une telle réponse.

Quoi qu'il en soit, que notre collègue soit rassuré, dans la mesure où le sujet visé relève de mes compétences, je ne renoncerai pas à mes responsabilités.

Avant de répondre concrètement à la question de l'honorable membre, je souhaite rappeler brièvement la procédure à laquelle est rattachée une déontologie, plus particulièrement dans le cas des agents immobiliers.

L'article 7, paragraphe premier, de la loi-Verhaegen, modifié par la loi-programme du 10 février 1998 pour la promotion de l'entreprise indépendante, détermine que le Conseil national de l'Institut professionnel décrit les préceptes de la déontologie. Ces préceptes, proposés par le Conseil national, n'ont force contraignante qu'après approbation par le Roi, dans un arrêté soumis au Conseil des ministres.

Je puis communiquer à l'honorable membre que la dernière séance du Conseil national de l'Institut professionnel des agents immobiliers concernant la déontologie aura normalement lieu le 5 janvier 1999. Pour autant qu'un accord puisse intervenir lors de cette séance à propos des prescriptions déontologiques, la proposition pourra être soumise au Conseil des ministres début janvier. Les délais que le ministre des Classes moyennes s'est antérieurement engagé à respecter seront par conséquent normalement tenus, ce qui devrait déjà vous satisfaire, monsieur Hatry.

En ce qui concerne l'objet de votre demande, le projet de déontologie des agents immobiliers prévoit un chapitre spécifique relatif au syndic.

Aussi bien les dispositions du Code civil en matière de copropriété forcée concernant le syndic que l'avant-projet de déontologie s'orientent très clairement en ce moment vers une interdiction de toutes collusions d'intérêts, directes ou indirectes, entre le syndic et les fournisseurs de biens et de services. Pour la livraison de biens et de services, notamment, il faudra, par conséquent, faire appel à un tiers qui n'a aucun lien avec le syndic.

Par ailleurs, je puis communiquer à l'honorable membre que le régime de rémunération des missions du syndic qu'il doit exécuter du chef de son mandat légal, devra être fixé par convention. Toute autre rémunération en dehors des honoraires convenus, sera, par conséquent interdite.

Enfin, je puis communiquer à l'honorable membre que les syndics, pour ce qui est des connaissances professionnelles minimales, doivent satisfaire aux mêmes conditions que celles fixées pour les agents immobiliers, comme prévu par l'arrêté royal du 6 septembre 1993 protégeant le titre professionnel et l'exercice de la profession d'agent immobilier.

M. le président. — La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je remercie le vice-premier ministre de sa réponse. J'ai sous les yeux le chapitre 10 intitulé « Obligations spécifiques du syndic » et comportant les articles 36 à 45 du projet de déontologie. Je souhaiterais que le vice-premier ministre m'indique clairement sous quel article sont reprises les dispositions qu'il vient de mentionner, apparemment en réponse à ma préoccupation.

M. Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur. — Monsieur le président, comme l'honorable membre connaît parfaitement la législation en la matière, je lui fais confiance pour retrouver dans l'article concerné le paragraphe qui sert de base légale.

M. Hatry (PRL-FDF). — Je regrette, monsieur le vice-premier ministre, mais dans le texte officiel, tout au moins dans la partie traitant du syndic, je ne retrouve aucun des éléments que vous venez de me communiquer.

Monsieur le président, je constate simplement que le vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, ne semble pas disposer de la dernière version datée du 28 octobre 1998!

M. Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur. — Monsieur le président, je m'engage à vérifier ce que vient d'affirmer notre collègue avec solennité.

M. Hatry (PRL-FDF). — J'espère en tout cas que le vice-premier ministre me contactera dès le début du mois de janvier, ou même avant, pour m'informer du document dont il a extrait la citation qu'il a faite.

M. Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur. — Monsieur le président, je m'engage à informer M. Hatry dans des délais raisonnables.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

VOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de voorzitter

PROPOSITIONS

Prise en considération

Communication de M. le président

De voorzitter. — Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het Bureau. (*Instemming.*)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduiden commissies verzonden.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verzonden, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont envoyées aux diverses commissions compétentes ? (*Assentiment.*)

Ces propositions sont donc prises en considération et envoyées aux commissions indiquées.

La liste des propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont envoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

Mesdames, messieurs, notre ordre du jour est ainsi épuisé.

Onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Le Sénat s'ajourne jusqu'à convocation ultérieure.

De Senaat gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 18 h 10.*)

(*De vergadering wordt gesloten om 18.10 uur.*)

ANNEXE — BIJLAGE

Prise en considération — Inoverwegingneming

Liste des propositions prises en considération :

A. Propositions de loi

Article 77

1° Proposition de loi complétant l'article 3, § 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973 (de Mmes Willame-Boonen et Delcourt-Pêtre) :

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

2° Proposition de loi favorisant la parité entre les femmes et les hommes lors des élections (de Mme Delcourt-Pêtre).

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

3° Proposition de loi modifiant l'article 43^{quater} de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire (de M. Loones et consorts).

— Envoi à la commission de la Justice.

Article 81

4° Proposition de loi modifiant l'article 151 du Code des impôts sur les revenus 1992, en ce qui concerne la réduction d'impôt pour pensions et revenus de remplacement (de MM. D'Hooche et Moens).

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

5° Proposition de loi fixant les règles permettant de déterminer la valeur de transmission des officines pharmaceutiques et de surveiller cette transmission (de M. Olivier).

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

6° Proposition de loi interdisant le choix du sexe d'un enfant pour des motifs non médicaux (de MM. Verreycken et Buelens).

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

7° Proposition de loi modifiant l'arrêté ministériel du 14 décembre 1995 fixant l'intervention de l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités dans les frais de déplacement exposés dans le cadre de la rééducation fonctionnelle (de Mme Thijs).

— Envoi à la commission des Affaires sociales.

8° Proposition de loi portant interdiction de la sous-traitance en deuxième degré pour les travaux en zones chaudes dans les centrales nucléaires (de Mme Lizin).

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

9° Proposition de loi modifiant l'article 16 de la loi du 26 juillet 1962 relative à la procédure d'extrême urgence en matière d'expropriation pour cause d'utilité publique (de M. Coene).

— Envoi à la commission de la Justice.

10° Proposition de loi supprimant l'exclusion du droit de déduire la TVA sur les frais de restaurant et les frais de logement (de M. Delcroix et consorts).

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

11° Proposition de loi modifiant la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur, en vue de réglementer l'installation et la dénomination de magasin d'usine (de Mme Lizin).

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

12° Proposition de loi modifiant la loi du 3 janvier 1933 relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions (de M. Loones et consorts).

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

B. Propositions de résolution

1° Proposition de résolution concernant Taslima Nasreen (de Mmes de Bethune et Thijs).

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

2° Proposition de résolution relative à la composition du Comité de contrôle du gaz et de l'électricité (de M. Anciaux).

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

3° Proposition de résolution relative à la présence, en Belgique, de groupes de pression dans le cadre des activités de l'*«Armed Forces Communications and Electronics Association»* (de M. Anciaux et consorts)

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

C. Proposition de révision du Règlement

Proposition modifiant l'article 57 du Règlement du Sénat (de Mme Willame-Boonen).

— Envoi au Bureau.

Lijst van de inoverweging genomen voorstellen :

A. Wetsvoorstellen

Artikel 77

1° Wetsvoorstel tot aanvulling van artikel 3, § 1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973 (van de dames Willame-Boonen en Delcourt-Pêtre).

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

2° Wetsvoorstel ter bevordering van de evenredige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen bij verkiezingen (van mevrouw Delcourt-Pêtre).

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

3° Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 43*quater* van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken (van de heer Loones c.s.)

— Verzending naar de commissie voor de Justitie.

Artikel 81

4° Wetsvoorstel houdende wijziging van artikel 151 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, inzake de belastingvermindering voor pensioenen en vervangingsinkomsten (van de heren D'Hooghe en Moens).

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

5° Wetsvoorstel tot vaststelling van de regels die toelaten de waarde van de overdracht der apotheken vast te stellen en toezicht uit te oefenen op deze overdracht (van de heer Olivier).

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

6° Wetsvoorstel tot invoering van een verbod op geslachtskeuze van een kind om niet-medische redenen (van de heren Verreycken en Buelens).

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

7° Wetsvoorstel tot wijziging van het ministerieel besluit van 14 december 1995 tot vaststelling van de tegemoetkoming van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen in de reiskosten in verband met de revalidatie (van mevrouw Thijs).

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

8° Wetsvoorstel houdende verbod voor ondernemers om werk in de warme zones van kerncentrales verder in onderaanneming te geven (van mevrouw Lizin).

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

9° Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 16 van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemeen nutte (van de heer Coene).

— Verzending naar de commissie voor de Justitie.

10° Wetsvoorstel houdende afschaffing van de uitsluiting van het recht op aftrek van BTW op maaltijd- en logieskosten (van de heer Delcroix c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

11° Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument ten einde de vestiging en de benaming van fabriekswinkels aan regels te onderwerpen (van mevrouw Lizin).

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

12° Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in en het dragen van wapens en op de handel in munitie (van de heer Loones c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

B. Voorstellen van resolutie

1° Voorstel van resolutie betreffende Taslima Nasreen (van de dames de Bethune en Thijs).

— Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

2° Voorstel van resolutie betreffende de samenstelling van het Controlecomité voor de elektriciteit en het gas (van de heer Anciaux).

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

3° Voorstel van resolutie betreffende de aanwezigheid van wapenlobbygroepen in België n.a.v. de activiteiten van de «Armed Forces Communications and Electronics Association» (van de heer Anciaux c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

C. Voorstel tot herziening van het Reglement

Voorstel tot wijziging van artikel 57 van het Reglement van de Senaat (van mevrouw Willame-Boonen).

— Verzending naar het Bureau.